

రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక

కర్నూలు జిల్లా
1959-60

ప్రణాళిక, స్థానిక పరిపాలనాశాఖ
ఆంధ్ర ప్రదేశ్

25. న. పై.

మనవిమాట

రాజ్య ప్రణాళికలోని జిల్లావారీ వివరాలను పొందుపరుస్తూ ప్రచురించిన జిల్లా ప్రణాళికలో వరసలో 1959—60 సంవత్సరానికి సంబంధించిన యీ ప్రచురణ నాలుగవది. ఈ ప్రచురణయొక్క మొదటి భాగంలో జిల్లాకు సంబంధించిన సాధారణ గణాంక సమాచారం యివ్వబడింది. సాధ్యమైన మేరకు నేటివరకు లభ్యమయిన గణాంక వివరాలు యిందు పొందుపరుప బడినాయి. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక క్రింద రాజ్య ప్రభుత్వం తలపెట్టిన నాలుగవ సంవత్సరపు కార్యక్రమాన్ని గురించి కూడ క్లుప్తంగా యీ భాగంలో వివరింపబడింది. ఇక రెండవ భాగంలో తంతి, తపాలా, రైలుమార్గాలతో సహా అభివృద్ధి కార్యక్రమాల వివరాలు యివ్వబడినాయి. ఈ ప్రచురణ జిల్లా పరిషత్తులకు కొంత ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని, యీ ప్రచురణను యింకా మేలుగా రూపొందించటానికి పరిషత్తులు సూచనలు చేస్తాయని ఆశించబడుతున్నది. సూచనలు ఎవరు పంపినా సంతోషంతో స్వీకరించబడతాయి. వాటిని హైదరాబాదులోనున్న ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రణాళికాశాఖ డిప్యూటికార్య దర్శిగారికి పంపవచ్చును.

హైదరాబాదు.
తేది, 13-12-1959.

సి. నరసింహం.
ప్రభుత్వ కార్యదర్శి.
ప్రణాళిక, స్థానిక పరిపాలనా శాఖ

విషయసూచిక

మొదటిభాగం

రెండవ భాగం

అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు

•

మొదటి భాగం
సాధారణ విషయాలు

సాధారణ విషయాలు

విస్తీర్ణం, వర్గీకరణ

ఈ జిల్లా విస్తీర్ణం 9,275 చదరపు మైళ్లు. ఇందులో 4 రెవిన్యూ డివిజన్లు, 13 తాలూకాలు ఉన్నాయి. 1956—57 సంవత్సరంలో యీ జిల్లాలోని భూమి క్రింది విధంగా వర్గీకరించబడింది

	విస్తీర్ణం ఎకరాలలో	మొత్తంవిస్తీర్ణంలో శాతం
మొత్తం భూమి విస్తీర్ణం	58,94,516	—
అడవులుండే ప్రదేశం	16,17,369	28.3
బీడు భూమి, సాగుక్రిందకురాని భూమి	2,65,000	4.5
వ్యవసాయేతర కార్యాలకు ఉపయోగించబడుతున్న భూమి	2,86,214	4.9
సాగుకు లాయక్ అైన బంజరు	4,33,546	7.4
శాశ్వత పచ్చికబీళ్ళు, యితర పచ్చిక బయళ్లు	25,596	0.4
సాగు చేయబడే నికరపు విస్తీర్ణంలో చేర్చబడని నానా రకాల చెట్లు, తోటలు, పంటలు ఉండే భూమి	10,831	0.2
ప్రస్తుత బంజర్లు	2,18,300	3.7
ఇతర బంజర్లు	1,38,776	2.4
మొత్తం సాగుచేయబడే భూమి	28,45,984	48.3
ఒకసారికి మించి సాగుచేయబడే భూమి	1,90,590	3.2
మొత్తం పంట భూమి	30,36,574	51.5

వేర్వేరు ఋతుపవనాలవల్ల మొత్తం వర్షపాతం
(అంగుళాలలో)

	1956—57	1955—56	మామూలు
నైఋతి ఋతుపవనాలు	28.8	23.5	15.8
ఈశాన్య ఋతుపవనాలు	10.2	5.2	5.3
శీతాకాలం	—	0.1	0.3
వేసవికాలం	2.9	2.8	2.3
మొత్తం	35 9	31.6	24.1

నీటి వనర్లు, నీటి పారుదల

ఈ జిల్లాలోని నీటివనర్లు, వాటిద్వారా 1956—57 లో యీ జిల్లాలో నీటి పారుదల జరిగిన భూమి విస్తీర్ణం వివరాలు క్రింద యివ్వబడినాయి.

నీటి వనర్లు

1. ప్రభుత్వ కాలువలు 244
2. ప్రయివేటు కాలువలు 2
3. బావులు
   - (ఎ) గొట్టపు బావులు .... —
   - (బి) నీటిపారుదలకు మాత్రం ఉపయోగించబడే యితర బావులు.
     - (i) ప్రభుత్వమువారివి.
       - (ఎ) రాతికట్టడం గలవి. 510
       - (బి) రాతికట్టడం లేనివి 62
     - (ii) ప్రయివేటువి

	(ఎ) రాతికట్టడం గలవి	12,074
	(బి) రాతికట్టడం లేనివి	298
4.	గృహకార్యాలకు మాత్రం ఉపయోగించ బడుతున్న బావులసంఖ్య....	774
5.	ఉపయోగంలో లేని బావులసంఖ్య	2,590
6.	రిజర్వాయర్లు	—
7.	చెరువులు	
	(ఎ) నూరు ఎకరాలు అంతకన్న ఎక్కువ ఆయకట్టు కలవి	92
	(బి) నూరు ఎకరాలకన్న తక్కువ ఆయకట్టు గలవి	426

నీటిపారుదల జరుగుచున్న భూమి విస్తీర్ణం

1	ప్రభుత్వ కాలువలద్వారా	68,060
2.	ప్రయివేటు కాలువలద్వారా	—
3.	చెరువులద్వారా	52,786
4.	బావులద్వారా	
	(ఎ) కేవలం నీటి పారుదల ఉపయోగించ బడేవి	25,762
	(బి) ఇతర నీటి పారుదల వసరులకు తోడ్పడేవి	361
	(సి) ఇతర వసరులు (ఊటకాలువలు మొదలయినవి)	7,766

5.	నీటిపారుదల జరుగుచున్న మొత్తం భూమి	....	1,54,374
6.	పంటపండే నికరపు భూమిలో నీటి పారుదల జరిగే భూమి శాతం	....	5.4
7.	ఒకే సంవత్సరంలో ఒకసారి కంటె ఎక్కువగా నీటి పారుదల జరిగే విస్తీర్ణం	....	15,349
8.	నీటిపారుదల వల్ల పంటలు పండే మొత్తం భూమి విస్తీర్ణం	....	1,69,723
9.	పంటపండే మొత్తం విస్తీర్ణంలో నీటిపారుదల జరిగే విస్తీర్ణం యొక్క శాతం	....	55.8
10.	స్వంత ఆయకట్టుండే బావులు	....	5,048
11.	గుర్తించ బడిన నీటిపారుదల వనరులకు తోడ్పడే బావులు	....	1,316
12.	నీటిపారుదల జరిగే మొత్తం నికరపు విస్తీర్ణంలో స్వంత ఆయకట్టుండే బావులద్వారా నీటిపారుదల జరిగే విస్తీర్ణం యొక్క శాతం	....	8.5
13.	ఆయిలు ఇంజన్ల సంఖ్య	...	169

పంటలు

జొన్న, కొఱ్ఱ ముఖ్యమయిన పంటలు. వరగు, కుంబు, వరికూడ చెప్పుకో దగ్గంతగా పండించ బడతాయి. రాగి, సమాయి కొద్దిగా పండించ బడ తాయి. శనగలు, ఉలవలు కూడ ఎక్కువగానే పండించబడతాయి. ప్రత్తి, వేరుశెనగ, మిరపకాయలు-యివి ముఖ్యమైన వ్యాపారపంటలు. 1956-57

సంవత్సరంలో సాగుచేయబడిన భూమి, పండించ బడిన పంటల వివరాలు క్రిందయివ్వ బడినాయి.

	పంటలు	విస్తీర్ణం ఎకరాలలో	మొత్తం పంట (టన్నులలో)
1. చిరుధాన్యాలు			
1.	వరి	1,27,752	58,320
2.	గోధుమ	5,839	820
3.	జొన్న	7,84,921	1,85,830
4.	సజ్జ	70,991	18,680
5.	బార్లి	—	—
6.	మొక్కజొన్న	115	40
7.	రాగి	18,036	7,820
8.	కొఱ్ఱ	6,26,406	88,090
9.	వరగు	1,00,148	20,120
10.	సమాయి	15,474	2,630
11.	ఇతర చిరుధాన్యాలు	25,472	—
	మొత్తం చిరుధాన్యాలు	17,75,154	3,82,350
2. పప్పుధాన్యాలు			
1.	శనగలు	25,464	5,120
2.	పెసలు	8,156	960
3.	కందులు	4,373	4,220
4.	మినుములు	1,054	160

5.	ఉలవలు	68,403	5,190
6.	ఇతర పప్పుధాన్యాలు	2,060	150
	మొత్తం పప్పుధాన్యాలు	1,15,510	15,820

3\. సంబారాలు

1.	పోకచెక్కలు	—	—
2.	మిరపకాయలు	56,849	19,410
3.	అల్లం	—	—
4.	పసుపు	3,241	—
5.	వెల్లుల్లి	332	—
6.	ధనియాలు	11,968	—
7.	చింతపండు	524	—
8.	ఇతర సంబారాలు	297	—
	మొత్తం సంబారాలు	73,211	19,410

4\. చెక్కెర పంటలు

1.	చెరకు	754	—
2.	తాడి	—	—
3.	ఇతరములు	42	—
	మొత్తం. చెక్కెర పంటలు	796	—

5\. పండ్లు కూరగాయలు

1.	(ఎ) తాజాపండ్లు		
	(i) అరటి పండ్లు	859	—

(ii) నిమ్మజాతికి చెందిన పండ్లు	1,589	--
(iii) మామిడిపండ్లు	7,042	---
(iv) ఇతర తాజాపండ్లు	1,019	---
మొత్తం తాజా పండ్లు	10,509	---
(బి) ఎండుపండ్లు	---	---
మొత్తం ఎండు పండ్లు, తాజాపండ్లు,	10,509	---
2. కూరగాయలు		
(ఎ) బంగాళ దుంపలు	3	10
(బి) కర్రపెండలము	134	---
(సి) చిలగడ దుంపలు	187	---
(డి) ఉల్లిగడ్డలు	2,116	8,250
(ఇ) ఇతరకూరగాయలు	1,130	---
మొత్తం కూరగాయలు	3,570	8,260
మొత్తం పండ్లు, కూరగాయలు దుంప పంటలతో సహా	11,729	---
6. వివిధ రకాలకు చెందిన యితర ఆహారపంటలు	478	---
మొత్తం ఆహార పంటలు	20,06,877	---

ఆహారేతర పంటలు

1. నారలు

1.	ప్రత్తి	4,51,126	52,340
2.	బొంబాయి జనుము	240	410
3.	జనుము	2,559	---
4.	ఇతర నారలు	15	---
	మొత్తం నారలు	4,53,940	52,750

2. నూనె గింజలు

(ఎ) ఆహారంతో ఉపయోగించ బడేవి

1.	వేరుశనగ	5,16,234	2,11,660
2.	కొబ్బరి	66	—
3.	నువ్వులు	1,846	160
4.	రేప్ విత్తనాలు, ఆవాలు	387	—
5.	కుసుములు	1,445	—
6.	ఇతరములు	2,610	—
	మొత్తం	5,22,588	2,11,820

(బి) ఆహారంలో ఉపయోగించ బడనివి

(i)	ఎల్లగిసె విత్తనాలు	651	
(ii)	ఆముదాలు	21,453	1,350
(iii)	నిగర్ విత్తనాలు	—	—
(iv)	ఇతరములు	411	—

మొత్తం ఆహారంలో ఉపయోగించబడని నూనె గింజలు	22,515	1,350
మొత్తం నూనె గింజలు	5,45,103	—
3. అద్దకం రంగులు, తోళ్ల పరికరాలు		
(1) నీలిమందు (అద్దకం కోసం)	762	—
(2) ఇతర అద్దకపు రంగులు	—	—
మొత్తం అద్దకం రంగులు	762	—
4. మందులు, మత్తు పదార్థాలు		
1. కాఫీ	—	—
2. జనుము	—	—
3. తమలపాకులు	440	—
4. పొగాకు	11,906	3,380
5. ఇతర మందులు, మత్తు పదార్థాలు	14,251	—
మొత్తం మందులు, మత్తు పదార్థాలు	26,597	3,380
5. పశు గ్రాసపు పంటలు	2,733	—
6. పచ్చి ఎరువు పైరులు		
1. జనుము	—	—
2. నీలిమందు	113	170
3. ఇతరములు	—	—
మొత్తం పచ్చి ఎరువు పైరులు	113	170

7. వివిధ ఆహారేతర పంటలు

1. మొత్తం ఆహారేతర పంటలు	48	—
2. మొత్తం పంట భూమి	30,36,574	—
3. ఒకసారి కంటె ఎక్కువగా పండే భూమి	1,90,590	—
4. నికరపు పంట భూమి	28,45,984	—

స్థానిక పరిపాలన

30—9—59 తేదీ నాటికి యీజిల్లాలో కర్నూలు, నంద్యాల, ఆదోనీ లలో మూడు మునిసిపాలిటీలు, 882 పంచాయతీలు ఉన్నాయి.

తపాలా కార్యాలయాలు

1—4—1959 తేదీ నాటికి యీజిల్లాలో ఒక హెడ్ ఆఫీసు, 50 సబ్-ఆఫీసులు, 331 బ్రాంచి ఆఫీసులు, 20 టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసులు 8 టెలిఫోన్ ఎక్స్ఛేంజీలు, 9 పబ్లిక్ కాల్ ఆఫీసులు ఉన్నాయి.

రైలు మార్గాలు

ఈ జిల్లాలో 45 మైళ్ళ బ్రాడు గేజి రైలు మార్గం, 170 మైళ్ళ మీటరు గేజి రైలు మార్గం ఉన్నాయి. మద్రాసు - బొంబాయి రైలు మార్గమే యీ జిల్లాలో పోయే బ్రాడు గేజి రైలు మార్గం. పత్తికొండ తాలూకా యొక్క నైఋతి భాగం గుండాను, ఆలూరు, ఆదోని తాలూకాల యొక్క తూర్పు భాగాల గుండాను యీ మార్గం ఉత్తర దిశగా ఉన్న రాయచూరుకు వేయబడి ఉంది. ఈ జిల్లాలో పోయే మీటరుగేజి రైలు మార్గం మచిలీపట్టణంనుండి హుబ్లీకి వేయబడి ఉంది. మార్కాపురం, కంబం, నంద్యాల, ద్రోణాచలం, పత్తికొండ తాలూకాలగుండా యీ మార్గం పోతుంది. ఈ మీటరు గేజి రైలు మార్గం బళ్ళారి, హొసపేటలతో గుంతకల్లును కలుపుతుంది. ఆలూరు తాలూకా దక్షిణ భాగంలోకూడ 10 మైళ్ళ వరకు యీ మార్గం పోతుంది. పైమార్గాలు

దక్షిణ రైల్వేకు చెందినట్టివి. మీటరుగేజి బ్రాంచి రైలుమార్గమొకటి ద్రోణా చలంను సికిందరాబాదుతో కలుపుతూ వేయబడి ఉంది. ఇది కర్నూలు మీదుగా పోతుంది. నందికొట్కూరు, కోయిలకుంట్ల, సిర్వేలు తాలూకాల్లోను, బనగానపల్లి, ఆత్మకూరు సబ్ - తాలూకాల్లోను రైలుమార్గాలులేవు. ఈ జిల్లాలోని (రెండు సబ్-తాలూకాలు కలుపుకొని) 13 తాలూకా కేంద్రాలకుగాను జిల్లా కేంద్రము, కర్నూలు, ఆదోని, ద్రోణాచలం, నంద్యాల, గిద్దలూరు, మార్కాపురం తాలూకా కేంద్రాలు మాత్రమే రైలుమార్గాలతో కలుపబడి ఉన్నాయి.

రోడ్లు

ఈ జిల్లాలో 1,780 మైళ్ల రోడ్లు ఉన్నాయి. అవి క్రింది విధంగా వర్గీకరించ బడినాయి, (1.4.1959)

		మైళ్లు.
1.	జాతీయ రహదారులతో సహా రాజ్యరహదార్ల శాఖచే నిర్వహించ బడుతున్న రోడ్లు.	926
2.	మునిసిపాలిటీలచే నిర్వహింపబడుతున్న రోడ్లు.	74
3.	స్థానిక సంస్థలచే నిర్వహింపబడుతున్న రోడ్లు.	780
	మొత్తం.	1,780

సహకారం

30—6—1957 తేదీనాటికి యీ జిల్లాలో 8 రాజ్య మరియు కేంద్ర పరపతేతర సంఘాలు, 656 వ్యవసాయ సహకార సంఘాలు, 160 వ్యవసాయేతర సహకార సంఘాలు ఉన్నాయి. వీటిలో సభ్యుల సంఖ్య వరుసగా 1,329; 69,162; మరియు 23,718.

విద్య

1956—57 లో యీ జిల్లాలోని విద్యా సంస్థల సంఖ్య క్రింద యివ్వబడింది.

1.	ఉన్నతపాఠశాలలు,	44
2.	మాధ్యమిక పాఠశాలలు.	5

3.	ప్రాథమిక పాఠశాలలు.	1,650
4.	వయోజన విద్యా కేంద్రాలు.	180
5.	ప్రత్యేక పాఠశాలలు, వృత్తి విద్యా కేంద్రాలు.	16
6.	కళాశాలలు. (వృత్తి విద్యాకళాశాలలు కలుపుకొని)	2.
	మొత్తం.	1,897

వైద్యం, ఆసుపత్రులు.

1956—57 సం. లో యీ జిల్లాలో 9 జనరలు ఆసుపత్రులు, 22 వైద్యశాలలు ఉన్నాయి.

రెండవ ప్రణాళికలోని నాలుగవ సంవత్సరపు కార్యక్రమ స్వరూపం

ప్లానింగు కమీషను ఉద్యోగులతోను, కేంద్ర మంత్రాంగశాఖల ఉద్యోగులతోను రాజ్య ప్రభుత్వోద్యోగులు సంప్రదింపులు జరిపిన తరువాత రెండవ ప్రణాళికయొక్క నాలుగవ సంవత్సరపు కార్యక్రమం క్రింద రు. 37.66 కోట్లమొత్తాన్ని ఖర్చుపెట్టడానికి నిర్ణయించబడింది. అయితే వివిధ విషయాలను పరిశీలించిన తరువాతను, ప్రణాళిక, అభివృద్ధి విషయాలను గురించి సలహాలనిచ్చుటకు ఏర్పాటు చేయబడిన రాజ్యసలహా సంఘంలో యీ విషయాన్ని గురించి సమగ్రచర్చలు జరిపినఅనంతరం రాజ్యప్రభుత్వం వారు ఈ సంవత్సరం ఖర్చుపెట్టదలచినమొత్తాన్ని రు. 42.03 కోట్లకు పెంచడానికి నిర్ణయించారు. ఈ విధంగా కేటాయింపు మొత్తాన్ని పెంచటానికి ముఖ్య కారణాలేవంటే:

1. ఈ సంవత్సరం కేటాయింపు మొత్తాన్ని హెచ్చుచేయక పోయినట్లయితే రెండవ ప్రణాళిక యొక్క ఆఖరిసంవత్సరంలో చేయవలసిన పనులు ఎక్కువగా మిగిలిపోతాయి;

2. పెంచబడిన కేటాయింపు మొత్తాన్ని ఖర్చుపెట్టటానికి తగిన విధంగా రాజ్యపరిపాలనా యంత్రాంగం సంసిద్ధం చేయబడింది.

3. ప్రస్తుతమున్న ఆదాయమార్గాలను పూర్తిగా వినియోగించుకోవలసిన అవసరం ఎంతో ఉన్నది.

4. రాజ్య ప్రభుత్వం యొక్క ఆదాయమార్గాలుకూడ యీపాటి ప్రణాళికను అమలు పరచటానికి చాలినంతగా వున్నాయి.

ప్రతి అభివృద్ధి కార్యక్రమంక్రిందా కేటాయించబడిన మొత్తం పెంచబడింది. ఈ వివరాల్ని మొదటి పట్టికలో చూడవచ్చును.

ఈ సంవత్సరం ఖర్చుపెట్టదలచిన మొత్తం ఇదివరకటి సంవత్సరాలకంటే చాలఎక్కువ. గత సంవత్సరం మొదట నిర్ణయించి, తరువాత సవరించబడిన మొత్తాలకంటే ఇది వరుసగా రు. 12 మరియు 7 క్రోట్లు ఎక్కువ. ప్రణాళిక యొక్క మొదటినాలుగు సంవత్సరాల్లోను కేటాయించబడిన మొత్తం వివరాలు రెండవ పట్టికలో చూడవచ్చును.

వివిధ విషయాల పద్దుక్రింద యివ్వబడిన కార్యక్రమాల కేటాయింపు విషయంలో చేయబడిన కొద్దిపాటి తగ్గింపు మినహా మిగతఅన్ని అభివృద్ధి కార్యక్రమాల క్రింద్రా కేటాయింపు మొత్తం అధికం చేయబడింది. అయితే 1958-59 సంవత్సరంతో పోల్చిచూస్తే కేటాయింపులో ఎక్కువభాగం పరిశ్రమలకు, రవాణాకు, సాంఘిక కార్యక్రమాలకు ప్రత్యేకించబడిన విషయం విదితం కాగలదు. అయినప్పటికి వివిధ కార్యక్రమాలకు దాదాపు గత సంవత్సరంలో యివ్వబడిన క్రమంలోనే ప్రాధాన్యం యివ్వబడింది,

ఈ సంవత్సరం అమలు పరచటానికి ప్రతిపాదింపబడిన పథకాలు. వాటికి కేటాయించబడిన డబ్బు. సాధించదలచిన లక్ష్యాలను గురించిన సమగ్ర వివరణలు రెండవ భాగంలో చూడవచ్చును.

ఈ సంవత్సరపు కార్యక్రమాన్ని గురించి సంగ్రహంగా తెలపటం కోసం 1959-60 లో సాధించదలచిన లక్ష్యాలను గురించిన వివరాలు క్రింద యివ్వబడినాయి.

కొన్ని లక్ష్యాల వివరాలు.

పద్దు	యూనిట్టు	1959—60 సంవత్సరపు లక్ష్యాలు
1. వ్యవసాయం		
ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి	000 టన్నులు	
(i) పెద్దతరహా నీటిపారుదల పనులు	,,	190.60
(ii) చిన్నతరహా నీటిపారుదల పనులు	,,	38.70
(iii) భూమి అభివృద్ధి	,,	44.50
(iv) ఎరువులు, రసాయనిక ఎరువులు	,,	43.00
(v) మేలురకం విత్తనాలు	,,	21,00
(vi) సస్య రక్షణ	—	—
(vii) పై కార్యక్రమాల క్రింద ఉత్పత్తికి వీలు కల్పించ బడిన తరువాత మేలురకం వ్యవసాయ విధానాలు అవలంబించటానికి		89.60
మొత్తం		427·40
ఆహారేతర పంటలవల్ల తగ్గింపు.		11.30
		416.10

చిన్నతరహా నీటిపారుదల పనులు	000 ఎకరాలు	
నీటిపారుదల కల్పించబడుతున్న భూమి	—	వివరాలు అందుబాటులో లేవు.

విత్తనాల క్షేత్రాలు	సంఖ్య	158
(i) భూమి స్వాధీనం చేసుకోబడినట్టి వాటి సంఖ్య	—	—
(ii) వ్యవసాయ కార్యకలాపాలు ప్రారంభించ బడినట్టి వాటి సంఖ్య.	—	—
(iii) విత్తనాల ఉత్పత్తి ప్రారంభమైన వాటి సంఖ్య	—	—

ఎరువులు	000 టన్నులు	
(i) పట్టణాలలో గోతి ఎరువు	,,	245.16
(ii) గ్రామాల్లో గోతి ఎరువు	,,	ప్రతి పంచాయతీలోను 75 టన్నులు.
(iii) పచ్చి ఎరువులు	,,	0.40

రసాయనిక ఎరువులు	000 టన్నులు	
(i) అమ్మోనియం సల్ఫేటు	,,	148.40
(ii) సూపర్ ఫాస్ఫేటు	,,	47.60
(iii) యూరియా	,,	19.50
(iv) అమ్మోనియం నైట్రేట్	,,	27.50
(v) కాల్షియం అమ్మోనియం నైట్రేటు	,,	8.00
రాజ్య ప్రభుత్వంచే భూములలో స్థిరపరచబడేటటువంటి భూముల్లేని కుటుంబాలు	సంఖ్య	వివరాలు అందుబాటులో లేవు

2. పశుగణాభివృద్ధి

కీలక గ్రామ పథకం.

కృత్రిమ గర్భోత్పత్తి కేంద్రాలు	సంఖ్య	11
కీలక గ్రామ కేంద్రాలు	,,	66

3. సహకారం

చిన్న తరహా సంఘాలు.

(i)	పటిష్టం చేయబడేవి	సంఖ్య	1,000
(ii)	క్రొత్తవి	,,	1,000
(iii)	సహకార వ్యవసాయ సంఘాలు	,,	12
(iv)	సహకార వ్యవసాయ సంఘాలు. విస్తీర్ణం ఎకరాలలో		3,376
	సహకార పరపతి సంస్థల ద్వారా యివ్వబడే వ్యవసాయ ఋణం	రూపాయలు లక్షలలో (సంవత్సరానికి)	
	స్వల్పకాలిక ఋణాలు	,,	1,320
	మధ్యకాలిక ఋణాలు	,,	130
	దీర్ఘకాలిక ఋణాలు	,,	171
	మార్కెటింగు ఫైనాన్సు	,,	450

4. సామాజికాభివృద్ధి బ్లాకులు

(జాతీయ విస్తరణ సేవా కేంద్రాలతోసహా)

సంఖ్య	సంఖ్య	మొదటిదశ బ్లాకులు	26
		రెండవదశ బ్లాకులు	20
జనాభా		మిలియన్లు	1,675
ఉపయోగం పొందే గ్రామాల సంఖ్య –		సంఖ్య	1,600

5. పెదతరహా, మధ్యతరహా నీటిపారుదల పనులు

	000	
సంభవమయ్యే అదనపు నీటిపారుదల	ఎకరాలు	418
అదనంగా నీటిపారుదల కల్పించబడే భూమి	,,	418

6. విద్యుచ్ఛక్తి

	000	
అదనపు ఇన్స్టాల్డు కెపాసిటి	కిలోవాట్లు	29.750
33 కిలోవాట్లకు మించిన ట్రాన్సుమిషను లైన్లు	మైళ్ళు	290
33 కె.వి. మరియు అంతకంటె తక్కువ ట్రాన్సుమిషనులైన్లు	మైళ్ళు	400
విద్యుతీకరణం చేయబడే పట్టణాలు, గ్రామాల సంఖ్య.	సంఖ్య	200

7. వరద నివారణ.

	000	
అదనంగా రక్షణకల్పించబడే భూమి	ఎకరాలు	48

8. రోడ్లు.

నిర్మించబడే కంకరరోడ్లు.	మైళ్ళు	29.4

9. విద్య.

సంస్థలు.	సంఖ్య	
ప్రాథమిక పాఠశాలలు, జూనియరు బేసిక్ పాఠశాలలు కలుపుకొని	,,	1,600

జూనియరు బేసిక్ పాఠశాలలు		419
మాధ్యమిక పాఠశాలలు, సీనియరు బేసిక్ పాఠశాలలు కలుపుకొని	,,	32
సీనియరు బేసిక్ పాఠశాలలు	,,	—
ఉన్నత పాఠశాలలు.	,,	18
హైయ్యర్ సెకండరీ పాఠశాలలు	.	10
ఉపాధ్యాయ సాధక పాఠశాలలు	,,	4
సాంకేతిక విద్య—డిగ్రీ/డిప్లొమా	,,	—
వివిధ తరగతులలో చేర్చుకోబడే విద్యార్థుల సంఖ్య	డిప్లొమా	1,150
	డిగ్రీ	360
i నుండి v తరగతి వరకు	సంఖ్య..	[illegible],000
vi నుండి viii తరగతి వరకు	..	20,910
ix నుండి xi తరగతి వరకు	,,	[illegible],900
ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణ శిక్షణ పాఠశాల (బేసిక్, నాన్ బేసిక్ తరగతులు కలుపుకొని) లలో చేర్చుకోబడే వారి సంఖ్య ...	సంఖ్య	2,240
శిక్షణ కళాశాలలలో (బేసిక్, నాన్-బేసిక్ తరగతులు కలుపుకొని) చేర్చుకోబడేవారి సంఖ్య	సంఖ్య	200

10. ఆరోగ్యం

ఆరోగ్య కేంద్రాలు	సంఖ్య	
సామాజికాభివృద్ధి కార్యక్రమం క్రింద ఇతర కార్యక్రమం క్రింద		20
కుటుంబ నియంత్రణ కేంద్రాలు	సంఖ్య	
[illegible] పట్టణ కేంద్రాలు		15
[illegible] కేంద్రాలు		44

శిక్షణ సౌకర్యాలు

i డాక్టర్లు	సంఖ్య	450
ii నర్సులు	,,	120
iii దాయీలు	,,	720
iv సహాయక నర్సు-మంత్రసానులు	,,	90
v మంత్రసానులు	,,	158

11. గృహనిర్మాణం

పారిశ్రామిక గృహవసతి నిర్మించ బడిన యూనిట్లు	,,	1,365
తక్కువ ఆదాయం గలవారికి గృహ నిర్మాణం	,,	—
నిర్మించ బడిన యూనిట్లు సంఖ్య	ఆర్. సి. ఎస్.	630
	డి. టి. పి.	180

12. కార్మికులు, కార్మిక సంక్షేమం.

వృత్తి పనివారికి శిక్షణ	సంఖ్య	వివరాలు అందుబాటులో లేవు
శిక్షణ కేంద్రాలు	,,	—
శిక్షణ యివ్వబడిన వారి సంఖ్య	,,	1,816

13. వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమం.

షెడ్యూల్డు తెగలు.		
స్కాలరుషిప్పులు	,,	2,465
సహాయం చేయబడిన కుటుంబాలు	,,	637
తెరవబడిన వైద్యాలయాలు	,,	—

నిర్మించబడిన రోడ్లు.	మైళ్ళు	78
షెడ్యూల్డు కులాలు.		
స్కాలరు షిప్పులు	సంఖ్య	4,900
సహాయంచేయబడిన కుటుంబాలు	,,	850
విముక్త జాతులు.		
స్కాలరు షిప్పులు	,,	—
పునరావాసం కల్పించబడిన కుటుంబాలు,	,,	275
ఇతర వెనుకబడిన తరగతులు.		
స్కాలరు షిప్పులు	,,	5.730
సహాయంచేయబడిన కుటుంబాలు	,,	—

మొదటి పట్టిక

1959—60 సం.పు ప్రణాళికలో కేటాయించబడిన మొత్తం వివరాలు

(రూపాయలు లక్షలలో)

వరుస సంఖ్య	అభివృద్ధి కార్యక్రమం	1959-60 లో కేటాయింపు ఆంధ్ర	తెలంగాణా	ఆంధ్రప్రదేశ్	మొత్తం ప్రణాళిక కేటాయింపుకు శాతం
1	2	3	4	5	6
	వ్యవసాయ కార్యక్రమాలు —	687.142	373.080	1060.222	25.23
1.	వ్యవసాయోత్పత్తి	120.710	47.180	167.890	4.00
2.	చిన్నతరహా నీటిపారుదల పనులు	105. 81	69. 19	175.000	4.16
3.	భూమి అభివృద్ధి	5.300	—	5.300	0.13
4.	పశుసంవర్ధన	66.062	21.470	87.532	2.08
5.	పాడిపరిశ్రమ, పాల సరఫరా	12.550	15.940	28.490	0.68
6.	అడవులు	16.520	21.720	38.240	0.91
7.	భూసార సంరక్షణ	13.810	6.060	19.870	0.47
8.	మత్స్య సంవర్ధన	15.710	7.290	23.000	0.55
9.	సహకారం, గిడ్డంగులు, మార్కెటింగు	81.370	58.270	139.640	3.32
10.	వివిధ విషయాలు.	3.000	1.360	4.360	0.10
11	జాతీయ విస్తరణ సేవా కేంద్రాలు, సామాజికాభివృద్ధి కార్యక్రమాలు.	240.850	119.150	360.000	8.57
12.	పంచాయితీలను పటిష్టం చేయటం.	5.450	5.450	10.900	0.26

వరుస సంఖ్య	అభివృద్ధి కార్యక్రమం	1959-60 లో కేటాయింపు ఆంధ్ర	తెలంగాణా	ఆంధ్ర ప్రదేశ్	మొత్తం ప్రణాళిక కేటాయింపుకు శాతం
1	2	3	4	5	6
	నీటి పారుదల, విద్యుచ్ఛక్తి	994.960	711.090	1706.050	40.60
13.	బహుళార్థ సాధక ప్రాజెక్టులు	445.000	255.000	700.000	16.66
14.	పెద్దతరహా, మధ్యతరహా నీటిపారుదల పనులు.	242.470	265.220	507.690	12.08
15.	విద్యుచ్ఛక్తి.	307.490	190.870	498.360	11.86
	పరిశ్రమలు,	219.720	75.410	295.130	7.02
16.	పెద్దతరహా, మధ్యతరహా పరిశ్రమలు	83.850	—	83.850	1.99
17.	గ్రామీణ పరిశ్రమలు, చిన్నతరహా పరిశ్రమలు	88.750	54.630	143.380	3.41
18.	చేనేత పరిశ్రమలు	47.120	20.780	67.900	1.62
	రవాణా	145.920	64.430	210.350	5.01
19.	రోడ్లు.	116.090	64.430	180.520	4.30
20.	రోడ్డు రవాణా	29.830	—	29.830	0.71
	సాంఘిక కార్యక్రమాలు	514.980	361.826	876.806	20.86
21.	విద్య.	188.670	134.610	323.280	7.69
22.	వైద్యం	88.060	61.940	150.000	3.57
[illegible]	ప్రజారోగ్యం	46.540	30.390	76.930	1.83

పద్దు సంఖ్య	అభివృద్ధి కార్యక్రమం	1959-60 లో కేటాయింపు ఆంధ్ర	తెలంగాణా	ఆంధ్రప్రదేశ్	మొత్తం ప్రణాళిక కేటాయింపుకు శాతం
1	2	3	4	5	6
24.	గ్రామీణ, పట్టణ నీటి సరఫరా	16.340	33.280	49.620	1.18
25.	గృహ నిర్మాణం	46. 17	66. 08	112 250	2.67
26.	కార్మికులు, కార్మిక సంక్షేమం	16.510	14.050	30.560	0.73
27.	వెనుకబడిన తరగతుల, షెడ్యూల్డు కులాల సంక్షేమం	40.920	14.350	55.270	1.32
28.	షెడ్యూల్డుతెగల సంక్షేమం	48.160	5.666	53.826	1.28
28.	స్త్రీ సంక్షేమం	4.110	1.460	5.570	0.13
30.	సాంఘిక సంక్షేమం	19 500	—	19.500	0.46
	వివిధ విషయాలు.	49.250	4.710	53.960	1.28
31.	రాజధాని అభివృద్ధి.	20.000	--	20.000	0.48
32.	మునిసిపలు రోడ్లు, అభివృద్ధి పనులు	11.590	—	11.590	0.28
33.	రేడియో ప్రసారం	4.860	1.670	6.530	0.15
34.	ప్రచారం.	3.760	3.040	6.800	0.16
35.	అర్థ గణాంక శాఖ.	9.040	—	9.040	0.21
	మొత్తం.	2611.972	1519.546	4202.518	100.00

వ్యవసాయోత్పత్తి

మేలురకం విత్తనాల ఉత్పత్తి, పంపకం

(విత్తనాల క్షేత్రాలు, విత్తనాల స్టోర్లు)

వ్యవసాయోత్పత్తిని ఎక్కువచేసే ఉద్దేశంతో ప్రతి బ్లాకులోను ఒక విత్తనాల క్షేత్రాన్ని ఏర్పాటు చేయడానికి, ఒక విత్తనాల స్టోరును నిర్మించ డానికి సంబంధించిన పథకం భారత ప్రభుత్వం వారి ప్రోద్భలంతో ప్రారం భించబడింది. ప్రాథమిక విత్తనాల క్షేత్రాలను నిర్వహించటం కోసం రిజిస్టర యిన ఉత్పత్తి దారులకు పంపకం చేయడానికి గాను పెద్ద ఎత్తున మూల విత్త నాలను ఉత్పత్తి చేసేటందుకు యీ విత్తనాల క్షేత్రాలు ఉపయోగపడతాయి. రిజిస్టరయిన ఉత్పత్తిదారులు తమ పొలాల్లో మేలు రకం విత్తనాలను వ్యవసా యశాఖవారి కట్టుదిట్టమైన పర్యవేక్షణ క్రింద ఉత్పత్తి చేస్తారు. ఇందులో సగం విత్తనాలు వీరినుండి సేకరించబడి రైతులకు సరఫరా చేయటంకోసం వివిధ విత్తనాల స్టోర్లలో నిలువ చేయబడతాయి. ఈ సంవత్సరంలో 129 విత్తనాల క్షేత్రాలను, 129 విత్తనాలస్టోర్లను ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఏర్పాటు చేయడానికి గాను ప్రణాళికలో రు. 42.29 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు. 2.87 లక్షల మొత్తం ఈ జిల్లాకు ప్రత్యేకించ బడింది. ఈ మొత్తంతో 8 విత్తనాల క్షేత్రాలు, 8 విత్తనాల స్టోర్లు ఈ జిల్లాలో ఏర్పాటు చేయబడతాయి.

తక్కువ ధరలకు విత్తనాల సరఫరా

ఈ పథకం క్రింద మేలురకం వరి, జొన్న, గోధుమ, మొక్కజొన్న, కాయధాన్యాల విత్తనాలు రిజిస్టరయిన ఉత్పత్తిదారులనుండి కొనబడినతగ్గింపు ధరలకు రైతులకు సరఫరా చేయబడతాయి. ఇలా తగ్గింపుధరలకు సరఫరా చేయబడే వరి, గోధుమ, మొక్కజొన్న విత్తనాల ఖరీదు మణుగుకు రెండు రూపాయలు; జొన్న విత్తనాల ఖరీదు మణుగుకు ఒక రూపాయి. ఈ పథకం 1956—57 నుండి తెలంగాణా ప్రాంతంలో అమలు వందు న్నది. ఈ సంవత్సరంలో యీ పథకాన్ని ఆంధ్ర ప్రాంతానికి కూడ విస్త

రింప చేయడానికి ప్రతిపాదింప బడింది. ఇందుకు గాను 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 7. 53 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 5.22 లక్షల మొత్తం ఆంధ్ర ప్రాంతంలో విత్తనాలను పంచడానికిగాను ప్రత్యేకించ బడింది. మిగత రు. 2. 31 లక్షల మొత్తం తెలంగాణా ప్రాంతానికి ప్రత్యే కించబడింది. ఈ జిల్లాలోని రైతులకుకూడ యీ పథకం క్రింద సమకూరే లాభాలు లభ్యమవుతాయి.

మేలురకం వేరుశనగ, ఆముదం విత్తనాలను అభివృద్ధి చేయడం కోసం రెండు మండల విత్తనాల ఉత్పత్తి క్షేత్రాలను ఏర్పాటు చేయటం

కోస్గి, కదిరిలలో ఉన్న రెండు విత్తనాల ఉత్పత్తి క్షేత్రాలలో మేలు రకం వేరుశనగ (టి. ఎం. వి.2, టి. ఎం. వి 3), ఆముదం (టి. ఎం. వి. 1.), విత్తనాలను అధికంగా ఉత్పత్తిచేసి ప్రాథమిక విత్తనాల క్షేత్రాలలో చల్లటం దుకుగాను పంపకం చేయటానికి ప్రతిపాదింప బడింది. ఇందువల్ల యింకా ఎక్కువగా యివి ఉత్పత్తి చేయబడి పంపకం చేయబడతాయి. 1957—58 లో యీ పథకం అమలు పరచ బడింది. ఇద్దరు అసిస్టెంట్లు, ఒక అప్పరు డివిజను గుమాస్తా, ఇద్దరు ఫీల్డుమెన్‌లు, ఇద్దరు జవానులతోకూడిన సిబ్బంది నియమించ బడింది. వీరంతా రాజేంద్రనగరులోని ఆయిలు సీడ్సు స్పెషలిస్టు పర్యవేక్షణ క్రింద పనిచేస్తారు. 1958—59లో యీ పథకం కొనసాగించ బడింది. ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0. 33 లక్ష కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు. 0. 17 లక్ష కర్నూలు జిల్లాలోని కోస్గిలో విత్తనాల క్షేత్రాన్ని కొనసాగించటానికి గాను వినియోగించ బడుతుంది.

పంట చీడల, తెగుళ్ల నివారణ

పంటలకు తగిలే చీడలను, తెగుళ్లను అరికట్టేటందుకు నివారణ చర్య లను తీసికోవడం కోసం వ్యవసాయశాఖ డిపోలలో ఉన్నపరికరాలను ఎక్కువ చేయటానికిగాను స్ప్రేయర్లను (పిచికారీలు), డస్టర్లను (పొడిచల్లుసాధనాలు) కొనటానికి యీ పథకం క్రింద ఉద్దేశించ బడింది. ప్రతిజిల్లా కేంద్రంలోను నియమించ బడిన ప్లాంట్ ప్రొటెక్షన్ అసిస్టెంట్లకు సలహా లివ్వటంకోసం ఇద్దరు

ప్లాంట్ ప్రొటెక్షన్ ఆఫీసర్లు (మైక్రాలజీకి ఒకరు ఎంటమాలజీకి ఒకరు) నియమించబడినారు. సస్యరక్షణ చర్యలు ప్రోత్సాహం కోసం ఒక సంచార దళం కూడ 1957—58 లో ఏర్పాటు చేయబడింది. ఈ దళానికి మూడు సంచార వ్యానులు సమకూర్చ బడినాయి. ఇవి యిప్పుడు ఆంధ్ర ప్రాంతంలో పని చేస్తున్నాయి ఈ పథకం క్రింద నియమించబడిన సిబ్బందిని, సంచార సస్య రక్షణ దళాన్ని కొనసాగించటానికి, విద్యుచ్ఛక్తితో నడుపబడే 70 స్ప్రేయర్లను, చేతితో నడుపబడే 500 డస్టర్లను కొనటానికిగాను ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 5. 42 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు. 0.49 లక్ష. యీ జిల్లాకు ప్రత్యేకించ బడింది.

అద్దెకొనుగోలు పద్ధతిపై వ్యవసాయ పనిముట్ల పంపకం.

షుగర్ కేన్ క్రషర్లు (చెరకుగానుగలు), బండ్ ఫార్మర్లు (గట్లు వేసే పనిముట్లు), త్రాషింగు మెషన్లు (గింజపిడదీసే యంత్రాలు), విన్నోయింగ్ ఫాన్లు, (గాలిచక్రాలు) మొదలయినటువంటి మేలురకం వ్యవసాయ పనిముట్లను నగదు చెల్లించి చిన్న తరహా రైతులు కొనుక్కోలేరు. ఇందువల్ల అవసరమున్న ఆంధ్రప్రాంతంలోని రైతులకోసం పీటినికొని ఆయిలు ఇంజన్లు, ఎలక్ట్రిక్ మోటారు పంపు సెట్ల విషయంలో వలనే అద్దె-కొనుగోలు పద్ధతిపై రైతులకు పంపకం చేయటానికి యీ పథకం క్రింద ఉద్దేశించ బడింది. ప్రతిరైతుకు వ్యక్తిగత హామీపై రు. 800 ల వరకు పనిముట్ల రూపంలో ఋణం యివ్వబడుతుంది. ఈ ఋణంపై సంవత్సరానికి నూటికి నాలుగు రూపాయల వడ్డీ లెక్కకట్టబడుతుంది. ఈ మొత్తం, నాలుగు సమానవాయిదాలలో వసూలు చేయబడుతుంది. 1957—58 లోను 1958—59 లోను యీ పథకం అమలు జరుపబడింది. ఈ సంవత్సరంలో యీ పథకం కొనసాగించ బడుతుంది. ఇందుకు రు. 1.00 లక్ష కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు. 0.09 లక్ష యీ జిల్లాలో వినియోగించ బడుతుంది.

పట్టణాల్లో కంపోస్టు ఎరువు తయారీ, పంపకం.

పట్టణాల్లో కంపోస్టు ఎరువు తయారిని, పంపకాన్ని అధికంచేసే ఉద్దేశంతో యీ పథకం క్రింద మునిసిపాలిటీలకు, మేజరు పంచాయితీలకు ఋణాలు యివ్వబడతాయి. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో స్థానిక సంస్థలకు ఋణా

లను యివ్వటం కోసం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 3.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఈ జిల్లాలోని స్థానిక సంస్థలకుకూడ యీ ఋణ సహాయం లభిస్తుంది. 15,000 టన్నుల కంపోస్టు ఎరువు తయారు చేయబడి యీ జిల్లాలోని రైతులకు పంపకం చేయబడుతుందని, ఇది 3,000 ఎకరాల భూమికి సరిపోగలదని, ఇందుమూలంగా అదనంగా 375 టన్నుల పంట పండుతుందని ఆశించ బడుతున్నది.

స్థానికంగా లభ్యమయ్యే చెత్తచెదారాంతో ఎరువుల తయారి.

స్థానికంగా లభ్యమయ్యే చెత్త చెదారం మొదలైన వాటిని నిలువచేసి మేలురకపు పద్ధతులలో కంపోస్టు తయారు చేయడం ద్వారా గ్రామ సీమల్లో ఎరువుల ఉత్పత్తిని అధికం చేయడమే యీ పథకంయొక్క లక్ష్యం. మొట్ట మొదట బ్లాకు ప్రాంతాలలో యీ పథకాన్ని అమలు జరపడానికి, తరువాత రెండవ ప్రణాళికాంతంనాటికి రాజ్యం అంతటికీ యీ పథకాన్ని విస్తరింపచేయ డానికి ప్రతిపాదింప బడింది. 1957—58 లోను 1958-59 లోను రాజ్యంలోని 56 బ్లాకులలో యీ పథకం అమలు జరుప బడింది. ఎరువులను తయారు చేయడంకోసం స్థానికంగా లభ్యమయ్యే పదార్థాలను అభివృద్ధి చేయడానికి అవలంబించ వలసిన విధానాలను గురించి 12,565 మంది రైతులకు శిక్షణ యివ్వబడింది. ఇద్దరు ఫీల్డు మెన్యూరియల్ ఆఫీసర్లు. 20 మంది కంపోస్టు ఇన్‌స్పెక్టర్లు, 20 మంది ఫీల్డు మెన్‌లు, ఒక అప్పరు డివిజను గుమాస్తా, యిద్దరు లోయరు డివిజను గుమాస్తాలు, ముగ్గురు టైపిస్టులు, నలుగురు జవానులతో కూడినప్రత్యేక సిబ్బంది కూడ యీ పథకం క్రింద నియమించ బడింది. పై సిబ్బందిని కొనసాగించటానికి, ఆంధ్రప్రాంతంలో 30 బ్లాకులకు, తెల గాణాలో 17 బ్లాకులకు—మొత్తం 47బ్లాకులకు యీ పథకాన్ని విస్తరింప చేయ డానికిగాను ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 4.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఈ సంవత్సరంలో 13,000 మంది రైతులకు శిక్షణ యివ్వబడు తుందనికూడ ఆశింపబడుతున్నది.. ఈ పథకం వల్ల యీ జిల్లాలోని రైతులు కూడప్రయోజనం పొందుతారు. ఈ సంవత్సరం యీ జిల్లాలోని క్రింది బ్లాకులకు, యీ పథకం విస్తరింప చేయబడుతుంది.

1. నందికొట్కూరు
2. రుద్రవరం

చేతితో నడుపబడే స్ప్రేయర్లను, డస్టర్లను తగ్గింపు ధరలకు సరఫరా చేయడం

పంటలకు పెద్ద ఎత్తున చీడలు, తెగుళ్లు తగిలినప్పుడు వీలయినంత త్వరగా సస్య రక్షణ చర్యలను తీసికోవడానికిగాను రైతులు, సహకార సంఘాలు, పంచాయితీలు మొదలైన సంస్థలు కావలసినన్ని స్ప్రేయర్లను డస్టర్లను కలిగి యుండేటట్లు చేయటమే యీ పథకం యొక్క ఉద్దేశం. కొన్న ధరలో సగం ధరకు యీ పరికరాలు సరఫరా చేయబడతాయి. మిగత సగం ధరను కేంద్ర, రాజ్య ప్రభుత్వాలు భరిస్తాయి. 500 చేతితోనడుప బడే స్ప్రేయర్లను, డస్టర్లను కొనటంకోసం 1958—59 లో రు. 0.90 లక్ష మంజూరు చేయబడింది. ఇంకా 500 స్ప్రేయర్లను, డస్టర్లను కొని సరఫరా చేయడం కోసం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.90 లక్ష కేటాయించ బడింది. ఇందులో 30 యీ జిల్లాలో రు. 0.054 లక్ష వ్యయంతో సరఫరా చేయబడతాయి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో పండ్లతోటల అభివృద్ధికి సంబంధించిన పథకం

ప్రస్తుతం పండ్లతోటల క్రింద ఉన్న ప్రాంతాన్ని అధికం చేయడం, క్రొత్త ప్రాంతాల్ని పండ్లతోటల క్రిందకు తీసుకురావడం మూలంగా పండ్ల ఉత్పత్తిని పెంచడానికి, వ్యవసాయోత్పత్తిని వివిధ మార్గాలలో అభివృద్ధిచేసే టందుకు, పండ్ల ఉత్పత్తిని అధికంచేయడానికిగాను ప్లానింగు కమీషనువారు చేసిన సిఫారసులకు అనుగుణంగాను యీపథకం 1957—58లో ప్రారంభించ బడింది. ఈ పథకంక్రింద రైతులకు పాత పండ్ల తోటల సముద్ధరణ కోసం ఎకరానికి రు. 65 లు చొప్పున స్వల్పకాలిక ఋణాలు, క్రొత్త ప్రాంతాలను పండ్లతోటల క్రిందకు తీసుకొని రావడం కోసం ఎకరానికి రు. 150 లు మొదలు కొని రు. 300 ల వరకు దీర్ఘకాలిక ఋణాలు రు. మంజూరు చేయబడతాయి. 1957—58, 1958—59 సంవత్సరాలలో రు. 11.0 లక్షల వరకు ఋణాలు యివ్వబడివాయి. ఈ పథకాన్ని కొనసాగించటం కోసం ప్రణాళికలో రు. 8.86 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు. 1.32 లక్షల మొత్తం కడప జిల్లా అనంతరాజు పేటలో ఉన్న ఫ్రూట్ స్పెషలిస్టు ఆధీ వంలో ఉంచ బడింది. అవసరం కలిగే జిల్లాలకు యీ డబ్బు తిరిగి పంపకం

చేయడానికి వినియోగించ బడుతుంది. మిగిలిన మొత్తంలో రు. 0.40 లక్ష యీ పథకం క్రింద ఈ జిల్లాలో యూనిట్లు పంపకం చేయడానికిగాను వినియోగించ బడుతుంది.

ప్రత్తి పంట అభివృద్ధి పథకం

బీడు భూములను, బంజరు భూములను సాగు క్రిందకు తీసుకురావడం, ఆహారేతర పంటలకు బదులు ప్రత్తి పంటను వేయడం, రెండు పంటలను వేయడం, పంటకుపంటకు మధ్య ప్రత్తిని పండించటం, మేలురకపు విత్తనాలను సరఫరా చేయడం, రసాయనిక ఎరువులు వాడడం మొదలైనటువంటి విస్తారమయిన, తీవ్రమయిన వ్యవసాయ విధానాలను అవలంబించడంద్వారా యీ పథకం క్రింద రెండవ ప్రణాళికా కాలంలో ఒక్కొక్క బేలు 392 పౌనులుండే 20,000 బేళ్ల ప్రత్తిని అధికంగా ఉత్పత్తి చేయటానికి ప్రతిపాదింప బడింది. మొదటి మూడు సంవత్సరాల కాలంలో ఉత్పత్తి 12,000 బేళ్ల వరకు పెరిగింది. ఈ పథకం కోసం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 1.40 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ పథకాన్ని నిర్వహించ వలసిన బాధ్యత అప్పగించబడిన క్రింది అధికారులకు పై మొత్తం క్రిందివిధంగా పంపకం చేయబడింది. విత్తనాలు మొలిపించి వాటిని కొని వారు పంపకం చేస్తారు.

			రూపాయలు, లక్షలలో,
1.	కాటన్ ఎక్స్‌టెన్‌షన్ ఆఫీసరు, వ్యవసాయ శాఖ డైరెక్టరేటు	....	0.0190
2.	అసిస్టెంట్ కాటన్ ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫీసరు, అదిలాబాదు	....	0.1495
3.	,, కడప	....	0.1743
4.	,, గుంటూరు,	....	0.1572
	మొత్తం	....	1.4000

ఈ జిల్లాలో 2,200 ఇంపీరియల్ మణుగుల ప్రత్తి విత్తనాలు సరఫరా చేయబడతాయి. ఇవి 1,12,800 ఎకరాలలో ఉపయోగించ బడతాయి. ఇందువల్ల 9,020 బేళ్ళ ప్రత్తి ఉత్పత్తి చేయబడుతుంది.

ముంగారిప్రత్తి

"ముంగారి ప్రత్తి అభివృద్ధి పథకం" క్రింద పంట దిగుబడిని ఎక్కువగా యిచ్చే పలు రకాల ప్రత్తి విత్తనాలు రూపొందించబడినాయి. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ముంగారి ప్రత్తిపంట పండే తావుల్లో పై మేలురకం విత్తనాలను మిశ్రమ వ్యవసాయ పద్ధతులక్రింద వాడి పరీక్షించటంకోసం 1956—57 లో భారత కేంద్ర ప్రత్తి సంఘం వారి సలహానమసరించి యీ పథకం ప్రారంభించబడింది. తరువాతి సంవత్సరాల్లో యిది కొనసాగించబడింది. ఈ సంవత్సరంలోకూడ యిది కొనసాగించబడుతుంది. ఇందుకుగాను రాజ్య ప్రభుత్వవాటా ఖర్చు క్రింద ప్రణాళికలో రు. 0.05 లక్ష కేటాయించబడింది.

చెరకు పంటకు ఎక్కువగా ఎరువు వేయడానికి సంబంధించిన పథకం

పంట దిగుబడిని ఎక్కువ చేయడంకోసం చెరకు పంటకు ఎక్కువగా ఎరువులను వేయడాన్ని ప్రోత్సాహించేటందుకు యీ పథకం ఉద్దేశించబడింది. 1958—59 సంవత్సరపు ఉత్తరభాగంలో యీ పథకం అమలు పరచబడింది. వివిధ కేంద్రాలలో యీ పని కామ్‌గార్లచే నిర్వహించబడుతున్నది. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 28 మంది, తెలంగాణా ప్రాంతంలో 12 మంది కామ్‌గార్లు పని చేస్తున్నారు. 1959—60 లో యీ పథకాన్ని కొనసాగించడానికి ప్రతిపాదింపబడింది ఇందుకుగాను ప్రణాళికలో రు. 0.30 లక్ష కేటాయించబడింది. ఈ జిల్లాలోని చెరకు పండించే వ్యవసాయదార్లకుకూడ యీ పథకం క్రింద లాభం చేకూరుతుంది.

జీడితోటల అభివృద్ధి

రాజ్యంలో ఉన్న బంజరు భూములను జీడితోటల క్రిందకు తీసుకువచ్చే ఉద్దేశంతో క్రొత్తగా ఎంపికచేయబడిన ప్రాంతాలలో నాటుటకుగాకు 15,000 పౌన్ల మంచిరకం జీడిగింజలను సేకరించటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. జీడితోటలను విస్తరింపచేసేటందుకుగాను తగిన ప్రదేశాలను నిర్ణయించడంకోసం శ్రీకాకుళం, తూర్పుగోదావరి, గుంటూరు, జిల్లాలలోని భూమిని సర్వేచేయటానికికూడ ప్రతిపాదింపబడింది. క్రొత్త భూములను జీడితోటల క్రిందకు తీసికొనివచ్చుటకు రైతులను ప్రోత్సాహించే నిమిత్తం వారికి ఎకరానికి

రు. 100 లు చొప్పున ఋణాలనివ్వటానికికూడ యీ పథకం క్రింద ప్రతిపాదింపబడింది.

ఒక క్యాష్యునల్ డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరును, నలుగురు అసిస్టెంట్లను, ఒక అప్పరు డివిజను గుమాస్తా, 5 మంది జవానులను నియమించడంద్వారా యీ పథకం 1958—59 లో అమలు జరుపబడింది. 5,000 ఎకరాల భూమిని జీడితోటల క్రిందకు తీసుకురావటంకోసం ఋణాలు యివ్వబడినాయి. ఈ సంవత్సరంలో యీ పథకాన్ని కొనసాగించడానికి, 6,000 ఎకరాల భూమిని జీడితోటల క్రిందకు తీసుకురావడానికిగాను ప్రణాళికలో రు. 6.11 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.12 లక్ష అవసరం అయ్యే జిల్లాలకు అదనంగా డబ్బును సర్దటం కోసం ప్రధాన కార్యస్థానంలో రిజర్వునందు ఉంచబడింది. రు. 0.11 లక్ష సిబ్బంది క్రింద అయ్యే ఖర్చు మొదలయినవాటికోసం ప్రత్యేకించబడింది. మిగతా మొత్తంలో రు. 0.06 లక్ష యీ జిల్లాలో 60 ఎకరాల భూమిని జీడితోటల క్రిందకు తీసుకురావటం కోసం ఋణాలుగా ఇవ్వబడుతుంది.

లక్ష్మి ప్రత్తి, పడమటి ప్రత్తివిత్తనాల అభివృద్ధి, పంపకం

నాణ్యమైన, శ్రేష్ఠమైన లక్ష్మిప్రత్తి, పడమటి ప్రత్తిరకాల ఉత్పత్తిని కొనసాగించే ఉద్దేశంతో అనంతపురం జిల్లాలో యీ రకం ప్రత్తి విత్తనాలను అభివృద్ధిచేసి పంపకం చేయడానికి ప్రతిపాదింపబడింది. కర్నూలు, కడప జిల్లాలలోకూడ యీ విత్తనాలు పంపకం చేయబడతాయి. 1958—59 లో యీ పథకం ప్రారంభించబడింది. ఈ సంవత్సరంలో కొనసాగించబడుతుంది. 13,500 ఎకరాలభూమి యీ పథకం క్రిందకు తీసుకరాబడుతుంది. ఇందుకు ప్రణాళికలో రు. 0.32 లక్ష కేటాయించబడింది.

ఆంధ్రలో పోకతోటల పెంపకం

రాజ్యంలో ప్రస్తుతం ఉత్పత్తి అవుతున్న పోక చెక్కలు యీ రాజ్యం యొక్క జనాభా అవసరాలకు సరిపడగాలేవు. ఇందువల్ల ఆంధ్రలో పోకతోటలను పెంచుతున్న వారికితగు ప్రోత్సాహం ఇచ్చేటందుకు యీ పంట బాగా

పండడానికి అనువుగా ఉండే ప్రదేశాలలో ప్రదర్శన క్షేత్రాలను ఏర్పాటుచేయ డానికి ప్రతిపాదింపబడింది. ఒక్కొక్క ప్రదర్శన క్షేత్రపు విస్తీర్ణం 10 సెంట్లు ఉంటుంది. 1957—58 సంవత్సరపు ఉత్తర భాగంలో యీ పథకం క్రింది 10 కేంద్రాలలో ప్రారంభించబడింది. 1958—59 లో యీ పథకం కొన సాగించబడింది.

కేంద్రం ఏర్పాటు చేయబడిన గ్రామం పేరు	తాలూకా	జిల్లా
1. కదూరు	హిందూపురం	అనంతపురం
2. హళ్ళికెల	మడకశిర	అనంతపురం
3. అంగనపూడి	అనకాపల్లి	విశాఖపట్టణం
4. నరసాపూరు	నరిసాపూరు	పశ్చిమగోదావరి
5. బంగనపల్లి	నరసాపూరు	పశ్చిమగోదావరి
6 తాటిపాక	రాజోలు	తూర్పుగోదావరి
7. నందంపూడి	అమలాపురం	తూర్పుగోదావరి
8. ఊటుకూరు	కొవ్వూరు	నెల్లూరు
9. కలూరు	కర్నూలు	కర్నూలు
10 కవిటి	ఇచ్ఛాపురం	శ్రీకాకుళం

ఈ ప్రదర్శన క్షేత్రాలను కొనసాగించటంకోసం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.03 లక్ష కేటాయించబడింది.

నూనెవిత్తనాల అభివృద్ధి పథకం (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

మేలురకం విత్తనాలను వాడటం, చాలినంత ఎరువును వేయటం, పంటకు పంటకు మధ్య వేరుపంటలను పండించటం, సస్యరక్షణ చర్యలను తీసుకోవటంవంటి విషయాలను గురించి తీవ్రప్రచారం చేయటం ద్వారాను ప్రదర్శన పూర్వకంగా తెలియ చేయటం ద్వారాను నూనెవిత్తనాల ఉత్పత్తిని

అధికం చేయడానికి యీ పథకం క్రింద ఉద్దేశించ బడింది. 1958-59 లో యీ పథకం 9 ఆంధ్రజిల్లాలలోను 5 తెలంగాణా జిల్లాలలోను రాజేంద్ర నగరులో ఉన్న ఆయిలు సీడ్సు స్పెషలిస్టు పర్యవేక్షణ క్రింద అమలు పరచ బడింది. క్రింది సిబ్బందికూడ 1958-59 లో నియమించ బడినారు.

అసిస్టెంటు ఆయిలు సీడ్సు డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసర్లు	....	2
అసిస్టెంట్లు	....	11
ఫీల్డుమెన్‌లు	....	22
అప్పర్ డివిజను గుమాస్తాలు	....	4
లోయరు డివిజను గుమాస్తాలు	....	16
టైపిస్టులు	....	3
జీపు డ్రైవర్లు	...	2
జవానులు	....	17
వాచ్‌మెన్‌లు	....	2

1959—60 లో యీ పథకాన్ని కొనసాగించటం కోసం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 2.71 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ పథకం క్రింద లాభం పొందే 14 జిల్లాలలో యీ జిల్లాకూడ ఒకటి.

ఫీల్డుమెన్‌లకు, డెమాన్‌స్ట్రేషను మేస్త్రీలకు శిక్షణ.

ప్రదర్శనపూర్వకంగా వివరించటానికి, మేలురకం వ్యవసాయ విధానాలను గురించి తీవ్ర ప్రచారం చేయటానికిగాను వ్యవసాయశాఖలో నియమించే నిమిత్తం ఫీల్డుమెన్‌లకు, డెమాన్‌స్ట్రేషను మేస్త్రీలకు ఆరు నెలలపాటు ఉత్తమ వ్యవసాయ విధానాలలో శిక్షణ యివ్వటానికి యీ పథకం ఉద్దేశించబడింది: రెండవ ప్రణాళిక యొక్క మొదటి రెండు సంవత్సరాల కాలంలో ఆంధ్ర ప్రాంతంలోని క్రింది 5 కేంద్రాలలో 197 మంది డెమాన్‌స్ట్రేషన్ మేస్త్రీలకు శిక్షణ యివ్వబడింది.

1. చెరకు పరిశోధనా కేంద్రం, అనకాపల్లి
2. వ్యవసాయ పరిశోధన కేంద్రం, సామర్లకోట

3. వ్యవసాయ పరిశోధన కేంద్రం, మార్టేరు

4. కళాశాల క్షేత్రం, బాపట్ల

5. వ్యవసాయ పరిశోధన కేంద్రం, నంద్యాల.

1958—59 లో ఆంధ్ర, తెలంగాణా ప్రాంతాలకు చెందిన 178 మంది డెమాన్స్ట్రేషన్ మేస్త్రీలు, 178 మంది ఫీల్డుమెన్‌లు ఆంధ్ర ప్రాంతంలోని 5 కేంద్రాల్లోను, తెలంగాణా ప్రాంతంలోని క్రింది 3 కేంద్రాల్లోను శిక్షణ నిమిత్తం చేర్చుకోబడినారు.

1. ప్రభుత్వ ప్రధాన క్షేత్రం, రాజేంద్రనగరు

2. ప్రభుత్వ ప్రధాన క్షేత్రం, వరంగల్లు

3. ప్రభుత్వ ప్రయోగ కేంద్రం, రుద్రూరు.

శిక్షణ కార్యక్రమం యీ సంవత్సరం కొనసాగించబడుతుంది. 178 మంది డెమాన్‌స్ట్రేషను మేస్త్రిలు, 178 మంది ఫీల్డుమెనులు చేర్చుకోబడతారు. ఇందుకు ప్రణాళికలో రు. 0.81 లక్ష కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.09 లక్ష యీ జిల్లాలోని నంద్యాలలో ఉన్న వ్యవసాయ పరిశోధన కేంద్రంలో 20 నుండి 26 మంది అభ్యర్థులవరకు డెమాన్‌స్ట్రేషను మేస్త్రీలుగాను, 20 నుండి 26 మంది అభ్యర్థులవరకు ఫీల్డుమెనులుగాను చేర్చుకొని శిక్షణ ఇవ్వటానికి వినియోగించబడుతుంది.

ట్రాక్టరు ఆపరేటర్లకు శిక్షణ

అద్దె కొనుగోలు పద్ధతిపై రైతులు కొనుక్కొన్నటువంటి ట్రాక్టర్లు ఆయిలు ఇంజన్లు, ఎలక్ట్రిక్ మోటార్లు మొదలయినటువంటి యంత్రాలకు మరమ్మతులు చేయడానికి, సర్వీసింగుకు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ప్రస్తుతం అర్హులైన మెకానిక్కులు లేరు. ఇందువల్ల వ్యవసాయ శాఖలో పనిచేసేవారికి, యితరులకు కూడ శిక్షణ యివ్వటానికి ప్రతిపాదించబడింది, 1957—58 లో యీ పథకం ప్రారంభించబడింది. ఇంతవరకు 125 మంది యితర అభ్యర్థులకు, వ్యవసాయ శాఖలో పనిచేస్తున్న 48 మంది అభ్యర్థులకు బాపట్ల, ఆదోనిలలో ఉన్న ట్రాక్టరు వర్కుషాపులలోను, హైదరాబాదులో ఉన్న ఇంజనీరింగ్ వర్కు-

షాపులోను శిక్షణ యివ్వబడింది. ఈ సంవత్సరంకూడ యీ పథకం కొనసాగించబడుతుంది. 72 మంది ఇతర అభ్యర్థులకు, 24 మంది వ్యవసాయ శాఖలో పనిచేస్తున్న అభ్యర్థులకు శిక్షణ యివ్వబడుతుంది. ఇందుకు యీ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.19 లక్ష కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0·905 లక్ష యీ జిల్లాలోని ఆదోనిలో ఉన్న వర్కు షాప్‌లో 33 మంది యితర అభ్యర్థులకు, 12 మంది వ్యవసాయ శాఖలో పనిచేస్తున్న అభ్యర్థులకు శిక్షణ యివ్వటానికిగాను ప్రత్యేకించబడింది.

ఆయిలు ఇంజన్లను నడుపుటలో రైతులకు శిక్షణ

ఈ పథకం తెలంగాణా ప్రాంతంలో అమలులో ఉన్నది. ఆయిలు ఇంజన్లను నిర్వహించటం, నడపడానికి సంబంధించిన విషయాలలో రైతులకు శిక్షణ యిచ్చే ఉద్దేశంతో యీ పథకాన్ని 1958—59 లో ఆంధ్ర ప్రాంతానికి విస్తరింపచేయటం జరిగింది. ఈ పథకాన్ని కొనసాగించటానికి, 420 మంది రైతులకు శిక్షణ యివ్వటానికిగాను ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.16 లక్ష కేటాయించబడింది.

సిబ్బందికి సంబంధించిన సమగ్ర పథకం

వ్యవసాయ శాఖకు సంబంధించిన ప్రణాళికా పథకాలను కట్టుదిట్టమైన పర్యవేక్షణ క్రింద విజయవంతంగా అమలు జరిపేటందుకుగాను వ్యవసాయశాఖ ప్రధాన కార్యాలయంలోను, జిల్లాలలో ఉన్న వ్యవసాయ శాఖ కార్యాలయాలలోను అదనంగా పర్యవేక్షణ (సాంకేతిక) సిబ్బందిని, మినిస్టీరియల్ సిబ్బందిని నియమించటానికి ప్రతిపాదింప బడింది. 1953—57 నుండి ఈ పథకం అమలు నందున్నది. ప్రణాళిక యొక్క మొదటి మూడు సంవత్సరాల కాలంలో నియమించబడిన అదనపు సిబ్బందిని కొనసాగించే నిమిత్తం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 2.93 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఇందులో కొంత మొత్తం యీ జిల్లాలో యింతకుముందు నియమించ బడిన సిబ్బంది కొనసాగింపుకుగాను వినియోగించబడుతుంది.

ప్రత్తి, నూనె విత్తనాలనుగురించి పరిశోధనలు చేయుటకుగాను నంద్యాలలో ఉన్న వ్యవసాయ పరిశోధన కేంద్రంస్థాయిని పెంచడం

రాజ్యంలోని వివిధ రకాల ప్రత్తిని గురించి మౌలిక పరిశోధన చేయటానికి వీలు కల్పించే నిమిత్తం నంద్యాలలోని వ్యవసాయ పరిశోధన కేంద్రాన్ని పునర్వ్యవస్థీకరించి కోయంబత్తూరులోని "సెంట్రల్ కాటన్ బ్రీడింగ్ స్టేషన్" స్థాయికి పెంచేటందుకు సంబంధించిన పథకం ఒకటి ప్రణాళికలో చేర్చబడింది. ఇందుకు రు. 2 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. సూక్ష్మ దర్శిని యంత్రాలు మొదలైనటువంటి పరికరాలు సమకూర్చడానికి, విత్తనాల క్షేత్రాలను ఏర్పాటు చేయటానికిగాను ప్రణాళిక యొక్క మొదటి రెండు సంవత్సరాల్లో రు. 0.365 లక్ష ఖర్చు పెట్టబడింది. కాటన్ స్పెషలిస్టు కార్యాలయ భవన నిర్మాణం 1957—58 లో ప్రారంభించబడింది. ఈ సంవత్సరం ప్రణాళికలో రు. 0.50 లక్ష లేబరేటరీ పరికరాలు కుర్చీలు, బల్లలు మొదలైన కొయ్య సామానులు కొనడానికి, పరిశోధన కార్యక్రమాన్ని కొనసాగించడానికిగాను కేటాయించబడింది.

కర్నూలులో కూరగాయల పరిశోధన కేంద్రం

వివిధరకాల కూరగాయలకు సంబంధించి మేలురకం విత్తనాలను రూపొందించడానికి స్వల్ప వ్యయంతో కూరగాయలను పండించడానికిగాను 1957-58 లో కూరగాయల పరిశోధన కేంద్రం ఒకటి కర్నూలులో స్థాపించబడింది. కూరగాయల విత్తనాలను పండించడానికి యిది మూల విత్తనాల క్షేత్రంగాకూడ ఉపయోగపడుతుంది. ఒక అసిస్టెంటు రీసెర్చి ఆఫీసరు, ఒక అసిస్టెంటు, ఒక ఫీల్డుమెన్‌తో కూడిన సిబ్బందికూడ 1957—58 లో నియమించబడింది. ఈ సంవత్సరం యీ పథకం కొనసాగింపుకుగాను ప్రణాళికలో రు. 0. 33 లక్ష కేటాయించ బడింది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో నలగర్ కమిటీవారి సిఫారసులను అమలు పరచుటకుగాను లాంఛన ప్రాయమయిన కేటాయింపు

రాజ్యాలలో నమూనా వ్యవసాయ సంస్థలను స్థాపించే విషయ్ను గురించి, వ్యవసాయ శాఖకు చెందిన అన్నివర్గాల సిబ్బందికూడ తమకు అవం

ించబడిన కార్యక్రమాన్ని బాధ్యతతో నిర్వహించేటందుకు వీలుగా అధికారాలను కలిగియుండటంకోసం అన్ని స్థాయీలలోని వ్యవసాయాధికారులకు అధికారాలను అప్పగించే విషయం గురించి రాజ్య ప్రభుత్వాల పరిశీలనార్థం సిఫారసులు చేయటానికిగాను భారత ప్రభుత్వంవారు 1957—58 లో వ్యవసాయ పరిపాలనా సంఘం అన్న పేరుతో ఒక కమిటీని నియమించినారు. కమిటీవారి నివేదిక అందచేయబడింది. ఈ కమిటీవారి సిపారసులను పరిశీలించి, అమలు పరచటం కోసం అంతిమ ప్రతిపాదనల వివరాలను తయారు చేయటానికి ముందుగానే లాంచన ప్రాయంగా 1959—60 లో రు. 1.00 లక్ష మొత్తం కేటాయించ బడింది.

వ్యవసాయోత్పత్తి సూచీలను తయారు చేయటం

రాజ్యంలోని వ్యవసాయ ఆర్థిక వ్యవస్థకు సంబంధించిన వివిధసూచీలను సంకలనం చేయటానికి యీ పథకం క్రింద ప్రతిపాదింప బడింది. వ్యవసాయోత్పత్తికి, పొలాలలో పంటల ధరలకు, వ్యవసాయ కూలీకి సంబంధించిన సూచీలు యిందులో ఉంటాయి. 1957—58లో యీ పథకం అమలు పరచబడి, 1958—59 లో కొనసాగించ బడింది. వర్తమాన సంవత్సరంలో కూడ యీ పథకాన్ని కొనసాగించటం కోసం రు 0.06 లక్ష కేటాయించ బడింది.

పట్వారీల పనిపై పర్యవేక్షణ

భూమి వివరాలు, పంట వివరాలు మొదలైన వాటిని మొదట పట్వారీలు కరణాలు తయారు చేస్తారు. ముఖ్యమైన పంటల విషయంలో సరియైన వివరాలు జిల్లా స్థాయిలో సేకరించి సరిచేయడమే ఈ పథకం యొక్క ప్రధాన ఉద్దేశం. వివిధ పంటల క్రింద రాజ్యంలో ఉన్న భూమి అంచనాలను సక్రమంగా తయారుచేయడానికి ఈ వివరాలు అవసరం. ఈ పథకాన్ని ఈ సంవత్సరం రాజ్యంలోని అన్ని జిల్లాలలోను అమలు జరపటానికి ప్రతిపాదింప బడింది. ఇందుకు అవసరమైన సిబ్బంది నియమించబడుతుంది. ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో యీ పథకంకోసం రు. 0.35 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది ఈ వివరాలకోసం భూములను పరిశీలించే పనిని రెవిన్యూ ఇనస్పెక్టర్లు నిర్వహిస్తారు. ఈ పథకంక్రింద నియమించబడిన తహశీలుదార్లు, ఎకనామిక్ ఇన్వెస్టిగేటర్లువారు చేసే పనిపై అజ్మాయిషీ వహిస్తారు. విధానాల్ని నిర్ణ

యించడం, పర్యవేక్షణజరపడం, సేకరించినవివరాల్ని సంకలనం చేయడం మొదలైన పనులను అర్థగణాంక శాఖవారు నిర్వహిస్తారు.

"ఎక్స్‌టెన్షన్" (విస్తరణ) శిక్షణ కేంద్రాలు

ఇదివరలో గ్రామసేవకులుగా నియమించటానికి ఎంపికచేయబడిన అభ్యర్థులు 18 నెలలపాటు శిక్షణపొందేవారు. ఒక సంవత్సరంపాటు ప్రాతిపదిక వ్యవసాయ విధానాలలోను, ఆరు నెలలపాటు విస్తరణ విధానాలలోను వారు ఈ శిక్షణను పొందేవారు. ఈ రెండుకోర్సులుకూడా ప్రత్యేకకోర్సులుగా పరిగణింపబడుతూ ఉండేవి. ఈ కోర్సులను విజయవంతంగా పూర్తిచేసిన అభ్యర్థులకు రెండుకోర్సులకు సంబంధించి విడివిడిగా సర్టిఫికేట్లు యివ్వబడుతూ ఉండేవి. ఈ శిక్షణ స్థాయిని పెంచే ఉద్దేశంతో యీ రెండు కోర్సులను ఏకీకృతంచేయుటకు నిశ్చయింపబడింది. అదే ప్రకారం రాజ్యంలో ఉన్న నాలుగు విస్తరణ శిక్షణ కేంద్రాలు, 5 ప్రాతిపాదిక వ్యవసాయపాఠశాలలు గ్రామ సేవకుల శిక్షణ కేంద్రాలు అన్న పేర 8 ఏకీకృత సంస్థలుగా పునర్వ్యవస్థీకరించబడి వాటిలో 1958 అక్టోబరునుండి పై ఏకీకృత కోర్సు ప్రవేశపెట్టబడింది. తూర్పు గోదావరి జిల్లా సామర్లకోటలో ఒకటి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా గోపన్నపాలెంలోఒకటి, చిత్తూరు జిల్లా కాళహస్తిలో ఒకటి, గుంటూరు జిల్లా బాపట్లలో ఒకటి, కర్నూలు జిల్లా నంద్యాలలో ఒకటి, విశాఖపట్టణం జిల్లా అనకాపల్లిలో ఒకటి, హైదరాబాదు జిల్లా రాజేంద్రనగరులో రెండు—పై ఎనిమిది గ్రామసేవక శిక్షణ కేంద్రాలు నెలకొల్పబడినాయి. పై శిక్షణ కేంద్రాలలో 627 మంది గ్రామసేవకులకు—ఆంధ్ర ప్రాంతానికి చెందిన 511 మందికి, తెలంగాణా ప్రాంతానికి చెందిన 116 మందికి—యీ సంవత్సరం శిక్షణ యివ్వబడుతుంది. ప్రస్తుతం సామర్లకోటలో ఒకటి, రాజేంద్రనగరంలో ఒకటి గ్రామసేవికలకు శిక్షణ యివ్వటంకోసం గృహ శాస్త్ర బోధన విభాగాలు ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క విభాగంలో 20 మందికి శిక్షణ యివ్వటానికి వీలుంది. క్రొత్తగా బ్లాకులను ఏర్పాటుచేయటం మూలంగా శిక్షణపొందిన గ్రామ సేవికలు అదనంగా కావలసి వస్తున్నారు. ఈ అవసరాన్ని తీర్చటంకోసం ప్రస్తుతం సామర్లకోట, రాజేంద్రనగరులలో ఉన్న సంస్థలలో శిక్షణపొందడానికి చేర్చుకోబడే వారి సంఖ్య 1958—59 లో 20 మంది 40 కి పెంచబడింది.

ఇంతేకాక అదనంగా మరొక గృహశాస్త్ర బోధన విభాగం కాళహస్తిలో ఏర్పాటుచేయబడింది. ఇందులోకూడ సంవత్సరానికి 40 మంది గ్రామసేవికలకు శిక్షణయివ్వడానికి వీలుంది. ఈ సంవత్సరం యీ 3 గృహశాస్త్ర బోధనా విభాగాల్లోను 120 మంది గ్రామసేవికలకు శిక్షణ యివ్వబడుతుంది.

సామర్లకోట, రాజేంద్ర నగరాలలో ఉన్న గ్రామసేవికల శిక్షణ కేంద్రాలకు అనుబంధించబడి రెండు వర్కుషాపు విభాగాలు ఉన్నాయి. వాటిలో గ్రామాల్లో పనిచేసే పనివారల బాలురకు మేలురకం వ్యవసాయ పనిముట్లను తయారుచేయటంలోను మరమ్మతు చేయటంలోను శిక్షణ యివ్వబడుతుంది. ప్రతి విభాగములోను ఏటా 20 మంది బాలురకు శిక్షణ యివ్వబడుతుంది. ఇంతవరకు 87 మంది పనివారికి శిక్షణ యివ్వబడింది. ఇందులో 60 మందికి సామర్లకోటలోని వర్కుషాపు విభాగంలోను, 27 మందికి రాజేంద్ర నగరులోని వర్కుషాపు విభాగంలోను శిక్షణ యివ్వబడింది. ఈ సంవత్సరం యీ రెండు శిక్షణ విభాగాల్లోను 40 మందికి శిక్షణ యివ్వబడుతుందని ఆశించబడుతున్నది. ఈ సంవత్సరపు శిక్షణ కార్యక్రమానికి గాను 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 9.16 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది.

చిన్న తరహా నీటి పారుదల పనులు

బకాయి పనులు

బకాయిపనుల నిర్వహణ నిమిత్తం యీ జిల్లాకు 1959—60 సంవత్సరానికి రు. 1.25 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ పనుల వివరాలు క్రింద యివ్వబడినాయి.

వరుస సంఖ్య	పథకం పేరు	కేటాయించబడిన మొత్తం (రూ లక్షలలో)
1.	సంజీవరావుపేట నక్కలవాగు మీదనున్న మందికట్ట చెరువు పునరుద్ధరణకు	1.25

కొత్తచెరువు గ్రామంలో ఉన్న చెరువు పునరుద్ధరణ

పాతకాలంనాటి వదిలివేయబడిన చెరువయినట్టి క్రొత్తచెరువు గ్రామం చెరువును 1959—60 లో పునరుద్ధరించటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. ఇందుకు గామ ప్రణాళికలో రు. 0.008 లక్ష కేటాయించబడింది.

గాజులపల్లివద్దనున్న అంకిరెడ్డిపల్లి చెరువు పునరుద్ధరణ

కర్నూలు జిల్లా నంద్యాల తాలూకాలోని గాజులపల్లి గ్రామంవద్ద ఉన్న చెరువును రెండవ ప్రణాళికాకాలంలో పునరుద్ధరించుటకు ప్రతిపాదింపబడింది. ఈ చెరువువల్ల 302 ఎకరాలకు నీటి పారుదల జరుగుతుంది. 1959—60 లో ఈ పనిని ప్రారంభించి పూర్తిచేయుటకుగాను ప్రణాళికలో రు. 0.56 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది.

చెరువుల అభివృద్ధి పథకం

రెండవ ప్రణాళికాకాలంలో ఆంధ్ర జిల్లాలలో కొన్ని చిన్నతరహా నీటి పారుదల పనులను ప్రారంభించడానికి, కొన్ని చెరువులను పునరుద్ధరించడానికి ప్రతిపాదింపబడింది. ఇందువల్ల క్రొత్తగా 9,469 ఎకరాల ఆయకట్టుకు, ప్రస్తుతమున్న 29,545 ఎకరాల ఆయకట్టుకు నీటిపారుదల జరుగుతుంది. ఈ సంవత్సరానికి యీ పథకంక్రింద రు. 13.12 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ పథకంవల్ల యీ జిల్లాకుకూడ లాభం చేకూరుతుంది.

ఫిల్టరు పాయింటు బావులు

ఈ పథకంక్రింద వ్యవసాయదార్ల పొలాల్లో ఫిల్టరుపాయింటు గొట్టపు బావులు త్రవ్వబడతాయి. ఫిల్టరు పాయింట్లు యితర పరికరాలు వారికి సరఫరా చేయబడతాయి. సరఫరా చేయబడిన గొట్టాలు, పరికరాల పూర్తి ఖరీదు వారినుండి వసూలు చేయబడుతుంది. అవసరమయిన పంపింగ్ యంత్రాలను కొనుక్కొనేటంకుగాను ప్రతి వ్యక్తికి రు. 2,500 లు మించకుండా ఋణాలు మంజూరు చేయబడతాయి. ప్రభుత్వం వారిచే నిర్ణయించబడే వడ్డీతో యీ ఋణాలు రైతులనుండి 5 సమాన వాయిదాలలో వసూలు

చేయబడతాయి. 140 ఫిల్టరు పాయింటు బావులు త్రవ్వేటందుకు ఋణాలు ఇవ్వడంకోసం 1959—60 సంవత్సరానికి రు. 3.50 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.050 లక్ష మొత్తం యీ జిల్లాలో 140 ఫిల్టరు పాయింటు బావులను త్రవ్వటానికి ఋణాల నిచ్చేటందుకై ప్రత్యేకించబడింది.

అద్దె కొనుగోలు పద్ధతిపై ఆయిలు ఇంజన్లు, ఎలక్ట్రిక్ మోటార్ల పంపకం

నీటిపారుదలకోసం నీటిని తోడేటందుకై ఆయిలు ఇంజన్లను, ఎలక్ట్రిక్ మోటారు పంపుసెట్లను కొనుక్కోలేని రైతులకు, అవి సరఫరా చేయబడుతున్నాయి. ఆయిలు ఇంజన్ల విషయంలో రు. 4.000 లకు మించకుండాను, ఎలక్ట్రిక్ మోటార్ల విషయంలో రు. 2,000 లకు మించకుండాను యీ ఋణాలు యివ్వబడతాయి. నూటికి నాలుగు రూపాయలు వడ్డీ, సూాకు రూపాయలు సెంటేజి చార్జి కలిపి యీ ఋణాలు 5 నుండి 7 వాయిదాలలో వసూలు చేయబడతాయి. 122 ఆయిలు ఇంజన్లు, 155 ఎలక్ట్రిక్ మోటారు పంపుసెట్లు సరఫరాచేసే నిమిత్తం ఈ సంవత్సరానికి రు. 8.04 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 1.34 లక్ష యీ జిల్లాకు 23 ఆయిలు ఇంజన్లను, 20 ఎలక్ట్రిక్ మోటార్లను సరఫరా చేయటంకోసం ప్రత్యేకించబడింది.

గొట్టపు బావులు, పవరు డ్రిల్లు పథకం

ఈ పథకంక్రింద భారతప్రభుత్వంవారి సహాయంతో టి.సి.ఎమ్. కార్యక్రమం క్రింద ప్రయోగాత్మక పద్ధతిపై గొట్టపు బావులను ఆంధ్రప్రాంతంలో తవ్వటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. 1958—59 లో 15 గొట్టపు బావులు త్రవ్వబడినాయి. ఈ పథకాన్ని కొనసాగించేటందుకు ఈ సంవత్సరానికి రు. 10.27 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. పవరు డ్రిల్లు పథకాన్ని అమలుజరపటానికి చేయబడిన కేటాయింపుకూడ పై మొత్తంలో చేరిఉంది. పవరుడ్రిల్లు పథకంక్రింద పవరుడ్రిల్లు యంత్రాలను కొనడం, అసిస్టెంటు ఇంజనీర్లను యితర సహాయక సిబ్బందిని నియమించడం, పరికరాల తయారీ, మరమ్మత్తులకుగాను వర్కుషాపులను ఏర్పాటు చేయటం మొదలయినపనులు నిర్వహింప

బడతాయి. ఈ పథకం వల్ల యీ జిల్లా రైతులకుకూడ లాభం చేకూరు తుంది.

క్రొత్త బావులకు సబ్సిడీ పథకం

వ్యవసాయోత్పత్తిని హెచ్చు చేసేటందుకుగాను నీటి పారుదలకు ఉప యోగపడే బావులను త్రవ్వుకోవటానికిగాను యీ పథకంక్రింద రైతులకు సబ్సిడీ యివ్వబడుతుంది. ఒక్కొక్క బావికి రు. 750 ల చొప్పున యీ సబ్సిడీ యివ్వబడుతుంది. ఆంధ్రప్రాంతంలో 2,060 బావులను త్రవ్వుటకు సబ్సిడీల నివ్వటంకోసం 1959—60 సంవత్సరానికి రు. 13.125 లక్షల మొత్తం కేటా యించబడింది. ఇందులో రు. 1.50 లక్షల మొత్తం యీ జిల్లాలో 200 బావు లను త్రవ్వటంకోసంప్రత్యేకించబడింది.

చిన్నతరహా నీటిపారుదల పనుల అభివృద్ధి పథకాలు

ఈ జిల్లాలో ముఖ్యంగా ప్రభుత్వంవారిచే స్వాధీనం చేసుకోబడిన ఎస్టే ట్లలో ఉన్న వాడకంలోలేని గండ్లుపడిన చిన్నతరహా నీటిపారుదల చెరువులను పునరుద్ధరించే ఉద్దేశంతో చిన్నతరహా నీటిపారుదల వనరుల పునరుద్ధరణకు, అభి వృద్ధికిగాను యీ జిల్లాకు రు. 2.50 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది.

భూమి అభివృద్ధి

భూమిని సాగుక్రిందకు తేవటం; ట్రాక్టర్లు, బుల్‌డోజర్ల సహాయంతో వ్యవసాయం చేయటం

ఎక్కువగా ఉన్న గిరాకీదృష్ట్యా, రెండవ ప్రణాళికాకాలంలో బుల్‌డో జర్లను కొనటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. ఈ బుల్‌డోజర్లు రైతులకు అద్దెకు ఇవ్వబడతాయి. విదేశీ మారకద్రవ్యం యిబ్బందివల్ల యింతవరకు బుల్‌డోజర్లు ఖరీదుచేయబడలేదు. అయినప్పటికీ ఈ సంవత్సరంలో 5 బుల్‌డోజర్లను కొనటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. ఇందుకుగాను ప్రణాళికలో రు. 5.30 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ జిల్లాలో రైతులకుకూడ అద్దెకు తీసుకోవ టానికి యివి అందుబాటులో ఉంటాయి.

పశుగణాభివృద్ధి

కీలక గ్రామ పథకం

పశుగణాభివృద్ధికోసం నిర్ణీత ప్రాంతాలలో తీవ్రకృషి చేయటానికి యీ పథకం ఉద్దేశించబడింది. ఈ పథకంక్రింద నాసిరకం ఎద్దులకు విత్తుకొట్టడం, కృత్రిమ గర్భోత్పత్తి కేంద్రాల నియంత్రణ క్రింద పశువుల ఉత్పత్తి కార్యక్రమాన్ని అమలుజరపటం, సబ్సిడీ పద్ధతిపై దూడలను పెంచడం, సహకార పద్ధతులపై పశుగ్రాస వనరులను అభివృద్ధిపరచడం జరుగుతుంది. 1957—59 సంవత్సరాలలో 10 కీలకగ్రామ కేంద్రాలు ఆంధ్రలో స్థాపించబడినాయి ఇంకా 9 కేంద్రాలను ప్రారంభించటానికి, యిప్పుడున్న వాటిని కొనసాగించటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. ఇందుకుగాను 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 11.107 లక్షలమొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.423 లక్ష యీ జిల్లాలోవున్న ఒక పాత కేంద్రాన్ని కొనసాగించుటకుగాను ప్రత్యేకించబడింది.

గోశాలల అభివృద్ధి

గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ (ఆర్థికసహాయం) యివ్వడంద్వారా గోశాలలను అభివృద్ధి చేయడానికి యీ పథకం ఉద్దేశించబడింది. 1959—60 లో 4 క్రొత్త గోశాలలకు, 5 పాత గోశాలలకు గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ యివ్వటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. ఇందుకుగాను ప్రణాళికలో రు. 0.81 లక్ష కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.165 లక్ష యీ జిల్లాలోని ఒక గోశాలకు గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ యివ్వటానికిగాను ప్రత్యేకించబడింది.

జంగమ పశు కాపర్లకు పునరావాసం కల్పించటం

కర్నూలు జిల్లాలోని సుగాలీలు పశుకాపర్లుగా ప్రసిద్ధిచెందారు. నల్లమల్ల కొండల ప్రాంతాలలో నివసించే వీరికి పశువులను పెంచటమే ముఖ్యవృత్తి. మేలురకం పశువులను పెంచేటందుకు వీరిని ప్రోత్సహించే నిమిత్తం 1959—60 లో 14 ఒంగోలు ఆబోతులను, ప్రథమ చికిత్సా పరికరాలను వీరికి పంచటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. ఇంతేకాక వీరికి సాంకేతికసలహాల వివ్వటం కోసం తగుమాత్రం సిబ్బంది కూడ నియమించబడుతుంది. ఈ పథకంకోసం 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 0.25 లక్ష కేటాయించబడింది

జిల్లా, రాష్ట్ర పశుప్రదర్శనాలు

పశువుల పెంపకందార్లకు ఉత్సాహం కలిగించటానికి, శాస్త్రీయ పద్ధతులలో పశువులను పెంచటం, మేపడం, నిర్వహించడం గురించి జనసామాన్యానికి తెలియజెప్పటానికిగాను రాష్ట్ర, జిల్లా పశుప్రదర్శనలను ఏర్పాటు చేసేటందుకు యీ పథకం క్రింద తలపెట్టబడింది. ఒక రోజుపాటు జిల్లా స్థాయిలో 8 పశు ప్రదర్శనలను ఏర్పాటు చేయుటకుగాను 1959—60 సంవత్సరానికి యీ జిల్లాకు రు. 0.104 లక్ష కేటాయించబడింది.

కోళ్ళ పరిశ్రమ విస్తరణ అభివృద్ధి కేంద్రాలు

భారత ప్రభుత్వం వారిచే ప్రారంభించబడిన పైలట్ ప్రాజెక్టు అభివృద్ధి పథకం క్రింద ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 12 కోళ్ల పరిశ్రమ విస్తరణ, అభివృద్ధి కేంద్రాలు 1957—59 లలో ప్రారంభించబడినాయి. 1959—60లో యింకా 4 కేంద్రాలను ప్రారంభించటానికి, యింతకుముందు ప్రారంభించినవాటిని కొనసాగించటానికిగాను ప్రతిపాదింపబడింది. ఇందుకు ప్రణాళికలో రు. 2.76 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0 104 లక్ష యీ జిల్లాలో ఒక విస్తరణ కేంద్రాన్ని కొనసాగించేటందుకుగాను ప్రత్యేకించబడింది.

తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు ప్రాంతంలో పశుగణాభివృద్ధి క్షేత్రం స్థాపన

పశుగణాభివృద్ధికోసం తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు ప్రాంతంలో బనవాసివద్ద 1956 లో పశుగణాభివృద్ధి - పాడి క్షేత్రం ఏర్పాటు చేయబడింది దీని కొనసాగింపుకు 1959—60 ప్రణాళికలో రు 0.59 లక్ష కేటాయించబడింది.

వివిధ రకాల పశువుల సరఫరా

స్థానిక పశుగణం స్థాయిని పెంచే ఉద్దేశంతో ఆబోతులను, దున్నపోతులను, మేకపోతులను, మేకలను, పోతు పందులను, ఆడపందులను, పొట్టేళ్లను విదేశీరకం కోడి పుంజులు, పెట్టలు, గ్రుడ్లను తక్కువ ధరలకు రైతులకు

రెండవ ప్రణాళికా కాలంలో అమలు చేయుటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. ఆబోతులు కొన్నధరలో సగం ధరకు శస్త్రీకరించి యిచ్చి సరఫరా చేయబడతాయి. 1959—60 లో యీ జిల్లాలో సరఫరా చేయుటానికి ఉద్దేశించబడిన పశువుల సంఖ్య, అందుకయ్యే ఖర్చు వివరాలు క్రింద యివ్వబడినాయి.

		సంఖ్య	కేటాయించబడిన మొత్తం (రూపాయల లక్షలలో)
1	ఆబోతులు	16	0.168
2.	దున్నపోతులు	19	0.200
3.	మేక పోతులు	14	0.014
4.	ఆడ మేకలు	20	0.018
5.	పోతుపందులు	10	0.238
6.	ఆడ పందులు	4	0.010
7.	పొట్టేళ్లు	10	0.010
8.	విదేశీ కోడిపుంజులు	320	0.036
9.	కోడిపెట్టలు (విదేశీరకం)	320	0.036
10.	గ్రుడ్లు విదేశీరకం	600	0.006

ఉన్ని ప్రదర్శన యూనిట్ల ఏర్పాటు

ప్రస్తుతం అనంతపురం, నెల్లూరు, కాకినాడలలో మూడు ఉన్ని ప్రదర్శన యూనిట్లు పని చేస్తున్నాయి. గొర్రెలను మేపటం, పెంచటం, నిర్వహించటానికి సంబంధించిన విషయాలను గురించి యీ యూనిట్లు ప్రచారం చేస్తాయి. ప్రతి యూనిట్టు ఒక వెటర్నరీ అసిస్టెంటు సర్జను, ఇద్దరు స్టాక్ మెన్ల అజమాయిషీ క్రింద నిర్వహించ బడుతున్నది. 1959—60 తో ప్రస్తుతమున్న మూడు యూనిట్లకు అవసరమైన సిబ్బందిని నియమించడానికి, నంద్యాల, విజయవాడ, విశాఖపట్టణం, అదోని పట్టణాలలో యింకా 4 క్రొత్త యూని

ట్లను ఏర్పాటు చేయటానికి, యింతేకాక అదనంగా మినిస్టీరియల్ సిబ్బందిని నియమించటంద్వారా షీప్ అండ్ గోట్ డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసరు కార్యాలయాన్ని పటిష్ఠం చేయటానికి ప్రతిపాదింప బడింది. ఇందుకుగాను 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 0.94 లక్ష కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు. 0-374 లక్ష యీ జిల్లాకు ప్రత్యేకించ బడింది.

మహానందిలోని ప్రభుత్వపశుగణాభివృద్ధిక్షేత్రానికి అదనపుసిబ్బంది నియామకం, అభివృద్ధిపనులు

ఒంగోలు, దున్నడ, గిర్ మొదలైన జాతులకుచెందిన మేలురకం ఆబోతులను రాయలసీమ జిల్లాలకు సరఫరాచేయటంకోసం మహానందిలో ఉన్న పశుగణాభివృద్ధి క్షేత్రంలో యీ రకాలపశువులు పెంచబడుతున్నాయి. ప్రస్తుతం యీ క్షేత్రం యింకా నిర్మాణదశలోనే ఉన్నది. పశువులకుగాని, కార్యాలయానికిగాని సిబ్బందికిగాని ఇంతవరకు శాశ్వతమైన భవనాలు నిర్మించబడలేదు. పశుగ్రాసపువంటలు పెంచటానికి తగిన సౌకర్యాలను కలిగించేటందుకు భవనాలునిర్మించడానికి, గెజిటెడ్ సూపరింటెండెంట్ తో సహా అదనపు సిబ్బందిని నియమించటానికిగాను 1959—60లో రు 0.91 లక్ష మొత్తం ప్రణాళికలో కేటాయించబడింది.

పశువైద్యశాఖ ప్రధానాకార్యాలయానికి, జిల్లాపశువైద్య కార్యాలయానికి అదనపుసిబ్బంది నియామకం

పశు వైద్యశాఖలో పని బాగాపెరిగిపోయింది. ఈ పనిని నిర్వహించటం కోసం పశు వైద్యశాఖ ప్రధానకార్యాలయాలలోను, చింతలదివిలోని ప్రభుత్వ పశుగణ క్షేత్రంతోసహా జిల్లా పశువైద్య కార్యాలయాలలోను, అదనపు సిబ్బందిని నియమించటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. ఇందుకుగాను 1959_60 ప్రణాళికలో రు. 0.72 లక్ష కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0-066 లక్ష ఈ జిల్లాకు ప్రత్యేకించబడింది.

రిండరుపెస్టువ్యాధి నిర్మూలనపథకం

దేశంలో రిండరుపెస్టువ్యాధిని (గాళ్లవ్యాధిని) నిర్మూలించేటందుకుగాను భారత ప్రభుత్వంవారు వ్యాధిరాకుండా నివారించేటందుకు పశువులన్నిటికి

టీకాలను వేసేకార్యక్రమం ఒక దానిని ప్రారంభించారు. ఈ టీకాలు వేసే ఉద్యమంక్రింద టీకాలు వేయబడకుండా వదలి వేయబడినట్టి పశువులకు టీకాలు వేసేనిమిత్తం గుంటూరు, నెల్లూరు, చిత్తూరు, కడప, అనంతపురం, కర్నూలు జిల్లాలకు సంబంధించి ఇంకొకపథకం మంజూరు చేయబడింది. రిండరుపెస్టు వ్యాధి నివారణకు కావలసిన టీకాలమందు మొదలైనవి లభ్యంకాకపోవడం వంటి కొన్ని చిక్కులకారణంగా టీకాలు వేసే కార్యక్రమం పూర్తికాలేదు. ఇందువల్ల పై జిల్లాలలో ఈ రెండు పథకాలను కొనసాగించటానికి తలపెట్ట బడింది. మొదట ప్రారంభించబడిన పథకం కృష్ణానదికి ఉత్తరాన ఉన్న జిల్లాలో ఈ సంవత్సరం పూర్తి అవుతుంది అయితే ఈ జిల్లాలలో కూడా కొన్నిటికి టీకాలు వేయబడకుండా ఉండవచ్చు. అందువల్ల ఈ జిల్లాలలో కూడా ఈ రెండవ పథకాన్ని ప్రారంభించటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఈ పథకం అమలు జరవటం కోసం 1959–60 ప్రణాళికలో రు. 1.95 లక్షలమొత్తం కేటా యించబడింది. ఇందులో రు. 0.164 లక్ష ఈ జిల్లాకు ప్రత్యేకించబడింది.

క్లినికల్ లేబరేటరీలను స్థాపించటం

రసాయనిక పరీక్షలద్వారా సకాలంలో వ్యాధులను కనిపెట్టి నిర్ధారణ చేయటంకోసం జిల్లా ప్రధాన పశువైద్య ఆసుపత్రులతోను, రాజ్యంలోని పశు గణాభివృద్ధిక్షేత్రాలలోను క్లినికల్ లేబరేటరీలను ఏర్పాటు చేయటానికి ప్రతి పాదింపబడింది. విశాఖపట్టణం, కాకినాడ, నెల్లూరు, చిత్తూరు, కర్నూలలో ఉన్న ప్రధాన పశువైద్య ఆసుపత్రులలో 5 క్లినికల్ లేబరేటరీలు ఏర్పాటు చేయబడినాయి. 1957—58 లో పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణ, అనంతపురం జిల్లాలలో ఇంకా 3 క్లినికల్ లేబరేటరీలను ఏర్పాటుచేయడానికి, ఇంతకు ముందు ప్రారంభించబడిన పాత లేబరేటరీలను కొనసాగించడానికి ప్రతిపాదింప బడింది. ఇందుకు ప్రణాళికలో రు. 0.89 లక్ష కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు. 0.034 లక్ష మొత్తం ఈ జిల్లాకు ప్రత్యేకించబడింది.

సంచార పశు వైద్యదళాలు, పశు ప్రథమ చికిత్సా కేంద్రాలు, చిన్నతరహా పశువైద్య దళాలు, పశువైద్యఆసుపత్రులను ఏర్పాటు చేయటం

గ్రామీణ, పట్టణప్రాంతాలలోని పశువులకు వైద్య సహాయం అందజేయు డానికి, అంటువ్యాధులను సమర్థవంతంగా నిరోధించటానికి ఈ పథకం ఉద్దేశిం

చబడింది. ఈ జిల్లాలో 1959—60 లో ఒక సంచార పశు వైద్యశాలన్ని 4 పశు ప్రథమచికిత్సా కేంద్రాలను, ఒకచిన్నతరహా పశు వైద్యశాలను, ఒక పశు వైద్యశాలను, రు 0 43 లక్ష ఖర్చుతో ప్రారంభించటానికి ప్రతిపాదించ బడింది. ఇంతేకాక ఇంతకుముందు ప్రారంభించబడిన పశువైద్య ఆసుపత్రులను, సంచార వైద్యశాలను, పశు ప్రథమచికిత్సా కేంద్రాలను కొనసాగించేటందుకు కూడ ప్రతిపాదించ బడింది.

జిల్లా పశువైద్యశాఖాధికార్లకు జీపులసరఫరా

జిల్లా వైద్యశాఖాధికార్లు తరచుగాను, అకస్మాత్తుగాను తమ క్రింది సిబ్బంది పనిచేసే తావులకు వెళ్ళి వారు చేసేపనిని తనిఖీచేసి వారిని అప్రమత్తులుగా ఉంచాలంటే పై అధికార్లు జీపులను కలిగియుండటం ఎంతైనా అవసరం. అందువల్ల 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 0.54 లక్ష కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0 029 లక్ష ఈ జిల్లాలోని జీపు నిర్వహణకుగాను ప్రత్యేకించ బడింది.

వెటిరినరి కాంపౌండర్లకు శిక్షణ

వెటిరినరి కాంపౌండర్ల కొరతను తీర్చుటంకోసం 1959—60 లో 360 మంది అభ్యర్థులకు శిక్షణ ఇవ్వటానికి ప్రతిపాదించబడింది. రెండు జట్లుగా 6 కేంద్రాలలో ఈ అభ్యర్థులకు శిక్షణ ఇవ్వబడుతుంది. ప్రతి కేంద్రంలోను 60 మంది అభ్యర్థులు శిక్షణ పొందుతారు. ఈ పథకంకోసం 1959—60 లో రు. 0 50 లక్ష కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.09 లక్ష యీ జిల్లాకు ప్రత్యేకించ బడింది. 60 మంది అభ్యర్థుల శిక్షణకు ఈ డబ్బు వినియోగించ బడుతుంది.

అడవులు

అడవుల పునరుద్ధరణ.

అటవీశాఖ వారిచే స్వాధీనం చేసికోబడినట్టి ఎస్టేటు, పంచాయితీ అడవుల ఉత్పాదక శక్తిని అభివృద్ధి చేసే ఉద్దేశంతో ఆ అడవులలో పునరుద్ధరణ క్షేత్రాలు ఏర్పాటు చేయబడినాయి. ఈ జిల్లాలో 272 ఎకరాల ప్రదేశంలో

పునరుద్ధరణ క్షేత్రాలను వేయుటానికి, పాత క్షేత్రాలను నిర్వహించటానికిగాను ఈ సంవత్సరానికి రు.0.417 లక్ష కేటాయించ బడింది.

రిజర్వు అడవులలో చెట్టుచేమ నశించిన కొండలమీద అడవుల పెంపకం

భూసారం కొట్టుకొని పోకుండా నివారించే నిమిత్తం యీ పథకం క్రింద రిజర్వు అడవులలో చెట్టుచేమ నశించిన కొండ వాలులలో గట్లువేసే పద్ధతిని అటవీ పెంపక క్షేత్రాలు ఏర్పాటు చేయబడినాయి. ఈ జిల్లాలో యింకా 20 ఎకరాల ప్రదేశంలో యీ అటవీ పెంపక కార్యక్రమాన్ని అమలు పరచేటందుకు, పాత క్షేత్రాలను నిర్వహించేటందుకుగాను 1959–60 ప్రణాళికలో రు. 0.02 లక్ష కేటాయించ బడింది.

అడవులలో రోడ్లు (మైదానాలలో)

కర్నూలు, కడప జిల్లాలలో ఉన్న నల్లమల్లకొండలలోని లోపట్టు అడవులను వినియోగంలోకి తీసుకరావటం కోసం 1956–57 లో అడవులలో ఉన్న రోడ్లకు అభివృద్ధి పనులు, మరమ్మత్తులు చేయడం, క్రొత్తరోడ్లను నిర్మించడం జరిగింది. ఈ జిల్లాలోని అడవులలో ఉన్న 51 మైళ్ళ రోడ్లను అభివృద్ధి చేయటం కోసం యీ సంవత్సరానికి రు. 2.68 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది.

కలప రవాణా నిబంధనలను అమలు పరచటం.

కలప అక్రమంగా తరలించుకొని పోబడకుండా నివారించే నిమిత్తం ఒక చోటనుండి యింకొక చోటికి రవాణా చేయబడే కలపమీద కట్టుదిట్టమైన తనఖీ ఏర్పాటు చేయుటానికి యీ పథకం ఉద్దేశించ బడింది. 1959–60 లో ఆంధ్ర లోని అన్ని డివిజన్లలోను 80 మంది కానాదార్లు నియమించ బడతారు. ఇందుకుగాను ప్రణాళికలో రు. 0.35 లక్ష కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు. 0.0482 లక్ష యీ జిల్లాలో 11 మంది కానాదార్ల నియామకం నిమిత్తం ప్రత్యేకించ బడింది.

భవనాల నిర్మాణం.

ఈ జిల్లాలో పనిచేస్తున్న అటవీశాఖ తాజేదారీ సిబ్బందికి నివాస గృహ వసతి లేనందువల్ల యీ పథకం క్రింద రు. 0.15 లక్ష ఖర్చుతో వారికోసం ఈ సంవత్సరంలో 8 నివాస గృహాలను నిర్మించటానికి ప్రతిపాదించ బడింది.

భూసార రక్షణ

రిజర్వు అడవులకు వెలుపలనున్న చెట్లు చేమనశించిన కొండలమీద అడవుల పెంపకం.

రాయలసీమ జిల్లాలలో రిజర్వుడు అడవులకు వెలుపల ఉన్న చెట్లు చేమ నశించిన కొండలమీద అడవులను పెంచటానికి యీ పథకం ఉద్దేశించ బడింది. రకరకాల భూసారం వివిధ ప్రాంతాలలో కొట్టుకొని పోకుండా భూసార రక్షణ చర్యలు తీసికోవడమే యీ పథకం యొక్క లక్ష్యం. ఈ జిల్లాలో 80 ఎకరాల భూమిలో అడవులను పెంచటం కోసం ఈ సంవత్సరానికి రు. 0.175 లక్ష కేటాయించ బడింది.

పది ఎకరాలక్షేత్రాలలో మెట్టసాగు పద్ధతుల్ని వివరించే పైలట్ ప్రదర్శన ప్రాజెక్టులను ఏర్పాటు చేయటం

సొలోపుగట్లు (కాంటూరుబండ్లు) వేసిన ప్రాంతాలలో వ్యవసాయదార్లు మెట్టసాగు పద్ధతుల్ని అవలంబించేటట్టు ప్రోత్సహించేనిమిత్తం వారికి ఎకరానికి రు. 15 లు చొప్పున సబ్సిడీ యివ్వటానికి యీ పథకంక్రింద ఉద్దేశించ బడింది. 800 ఎకరాల ప్రదేశంలో ఏర్పాటు చేయబడే 30 క్షేత్రాలలో మెట్టసాగుపద్ధతుల్ని ప్రవేశ పెట్టేటందుకుగాను 1959—60 సంవత్సరానికి యీ జిల్లాకు రు. 0.049 లక్ష కేటాయించ బడింది.

మత్స్యసంవర్ధన

చేపపిల్లల సేకరణ వాటి పంపిణీ.

గోదావరి, కృష్ణనదుల్లోను, తూర్పు, పశ్చిమగోదావరి. కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలలోని డెల్టా ప్రాంతాల్లో ఉన్న నీటిపారుదల కాలువలలోను

చేప పిల్లలు పుష్కలంగా లభిస్తాయి. చేపల ఉత్పత్తిని ఎక్కువ చేయటంకోసం రాష్ట్రంలోని జలాశయాల్లో నిలువ చేయడానికిగాను చేప పిల్లల్ని అందులోను త్వరగా పెరిగే రకాల్ని, పై [illegible] సేకరించటానికి యీ పథకం క్రింద ఉద్దేశించ బడింది. ఈ చేపలు సేకరించ బడే ప్రాంతాలనుండి నిలువ చేయబడే ప్రాంతాలకు పెద్దసరఫరా చేయటంకోసం 1957—58 లో 12 వ్యానులు కొనబడినాయి. ప్రత్యేక సిబ్బందికూడ నియమించ బడింది. ప్రస్తుతమున్న సిబ్బంది సహాయంతోను, వ్యానుల సహాయంతోను 1959-60 లో 2 కోట్ల చేపపిల్లలను సేకరించటానికి ప్రతిపాదించ బడింది. ఇందుకుగాను ప్రణాళికలో రు. 1.93 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు. 0.05 లక్ష యీ జిల్లాలో 5 లక్షల చేప పిల్లలను సేకరించటానికి గాను ప్రత్యేకించ బడింది.

చేపల మార్కెట్లు

రాష్ట్రంలో ఉన్న చేపల మార్కెట్లు చాలా వరకు అపరిశుభ్రంగాను, మురికిగాను ఉన్నాయి. చేపల మార్కెట్లను నిర్మించి వాటిని పరిశుభ్రమైన స్థితిలో ఉంచ వలసిన బాధ్యత సామాన్యంగా స్థానిక సంస్థలు, మునిసిపాలిటీలు వహించాలి. అయినప్పటికీ వాటి ఆదాయ మార్గాలు చాలా తక్కువగా ఉన్న కారణం వల్ల మార్కెట్లను నిర్మాణానికి సబ్సిడీల నివ్వటం ద్వారా స్థానిక సంస్థలకు సహాయం చేయటానికి ప్రతిపాదించ బడింది. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 5 పెద్దవి 5 చిన్నవి చేపల మార్కెట్లను నిర్మించటం కోసం స్థానిక సంస్థలకు, మునిసిపాలిటీలకు సబ్సిడీల నివ్వటం కోసం 1959—60 సంవత్సరానికి రు. 1.23 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఇందులో ఒక మార్కెట్టును యీ జిల్లాలో నిర్మించుటకు ప్రభుత్వం సహాయం లభిస్తుంది.

సహకారం, గిడ్డంగులు, మార్కెట్లు.

గ్రామీణ పరపతి సంఘాల విస్తరణ.

ఇది కొనసాగుతూ వస్తున్న పథకం. అఖిల భారత గ్రామీణ పరపతి పరిశీలన సంఘం వారు సూచించిన పద్ధతులను అనుసరించి రాష్ట్రంలోని

గ్రామీణ పరపతి సంఘాలను పునర్వ్యవస్థీకరించ టానికి, పటిష్ఠం చేయ, టానికివిస్తరింప చేయటానికి యీ పథకం క్రింద ఉద్దేశించ బడింది. సహకార శాఖలో సిబ్బందిని పెంచటంద్వారాను సెంట్రలు బ్యాంకులు, పెద్ద తరహా సంఘాలచే అదనంగా నియమించ బడిన పర్యవేక్షక, నిర్వాహక సిబ్బందికి అయ్యే ఖర్చు క్రింద సహాయం చేయటం ద్వారాను యీ పథకం రెండవ ప్రణాళిక యొక్క మొదటి మూడు సంవత్సరాల కాలంలో అమలు జరుప బడింది.

జాతీయ అభివృద్ధి మండలివారు సహకార విధానాన్ని గురించి ఒక తీర్మానాన్ని చేశారు. గ్రామీణులతో సహకార సంఘాల నిర్మాణం జరగాలని అందువారు నొక్కి వక్కాణించారు. ఈ తీర్మానాన్ని పునస్కరించుకొని ఈ సంవత్సరం పెద్ద తరహా సంఘాలను గ్రామీణ బ్యాంకులకు ఏర్పాటు చేయటం నిలుపుదల చేయబడుతుంది అయితే ఆంధ్ర ప్రాంతంలో క్రొత్తగా 350 చిన్న తరహా సంఘాలను ఏర్పాటు చేయటానికి, ప్రస్తుతమున్న 600 చిన్న తరహాసంఘాలను పటిష్ఠం చేయటానికి ప్రతిపాదింప బడింది. ఇందువల్ల యీ సంవత్సరం అంతమయ్యేలోగా నూటికి 82 గ్రామాలు, నూటికి 38 మంది గ్రామీణ ప్రజలు సహకార సంఘాల క్రిందకు తీసుక రాబడతారు. 1,020 లక్షల వరకు స్వల్పకాలిక ఋణాలు, రు. 100 లక్షల వరకు మధ్యకాలిక ఋణాలుకూడ యివ్వబడతాయి. పరిపాలన శాఖనుండి ఆడిటు శాఖను విడతీయటానికి సంబంధించిన పథకాన్నికూడ ఈ సంవత్సరంలో అమలు జరపటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. రిజిష్ట్రారుకు ఆర్థిక సలహాదారు అని వ్యవహరింపబడే ఒక జాయింటు రిజిష్ట్రారుకూడ ప్రధాన కార్యాలయంలో నియమింపబడతారు. గ్రామీణ పరపతి విస్తరణ పథకానికి సంబంధించిన పనినిమాత్రం యీాయన ప్రత్యేకంగా నిర్వహిస్తారు. ఈ జిల్లాలో అమలు జరుపబడే కార్యక్రమం క్రింది విధంగా ఉంటుంది. 40 చిన్న తరహా సంఘాలు క్రొత్తగా ఏర్పాటు చేయబడతాయి. ప్రస్తుతమున్న 55 చిన్నతరహా సంఘాలు పటిష్ఠం యబడతాయి. పాత సంఘాల్లో 14,600 మంది సభ్యులు, క్రొత్త సంఘాలలో 2,000 మంది సభ్యులు చేర్చుకోబడతారు. రు. 50 లక్షల వరకు స్వల్పకాలిక ఋణాలు రు. 10 లక్షల వరకు మధ్యకాలిక ఋణాలు యివ్వబడతాయి.

పై కార్యక్రమాన్ని అమలు జరపటంకోసం ఈ జిల్లాకు రు. 97,405లు. కేటాయించబడినాయి. ఈ డబ్బు క్రిందివిధంగా వినియోగించబడుతుంది

	రూపాయలు.
1. చిన్నతరహా సంఘాలకు సబ్సిడీలు.	
(ఎ) 1958—59 లో ప్రారంభించిన సంఘాలకు	
(బి) 1959—60 లో ప్రారంభించబడే సంఘాలకు	6,500
2. (ఎ) పెద్దతరహా సంఘాలకు సబ్సిడీలు	18,800
(బి) గ్రామీణ సంఘాలకు సీనియరు ఇనస్పెక్టర్ల నియామకం క్రింద ఖర్చు	4,100
3. సెంట్రలు బ్యాంకులకు సబ్సిడీలు.	
(ఎ) ఇంతకుముందు నియమించబడిన పాత సూపరు వైజర్లకుగాను	8,000
(బి) 1559—60 లో నియమించబడే క్రొత్త సూపరు వైజర్లకుగాను	1,800
4. అవసరపు సిబ్బందిక్రింద ఖర్చు	
(ఏ) ప్రణాళిక మొదటి రెండు సంవత్సరాలలో పరపతి విస్తరణ కార్యక్రమానికిగాను నియమించబడిన సీనియరు, జూనియరు ఇనస్పెక్టర్లకు	10,635
(బి) పైలట్ పథకానికిగాను సిబ్బంది నియామకం	7,000
(సి) పరపతి విస్తరణ కార్యక్రమానికిగాను సహకార సబ్-రిజిస్ట్రార్ల నియామకం	8,400
(డి) సహకార సబ్—రిజిస్ట్రార్లు (సి. డి.), టైపిస్టులు, జవానుల నియామకం	15,900

(ఇ) ఆదోని సర్కిలుకు 1956—57 లో నియమించబడిన ఇద్దరు సహకార సబ్-రిజిస్ట్రార్లకు, ఇద్దరు జవానులకు	8,000
(ఎఫ్) డిప్యూటి రిజిస్ట్రార్ల సర్కిళ్ళు ప్రతి ఒక్క దానిలోను 1959—60 లో జూనియరు ఇనస్పెక్టరు నియామకానికి	2,670
మొత్తం	97,405

భూమి తనఖా బ్యాంకుల అభివృద్ధి

నీటి పారుదల వసతిని కల్పించడం, భూమిని సాగుక్రిందకు తీసుకురావటం మొదలయిన శాశ్వతమైన అభివృద్ధి పనులను భూములలో చేయటంకోసం యీ పథకంక్రింద 25 సంవత్సరాలలో తీర్చుకోదగ్గ దీర్ఘకాలిక ఋణాలు ప్రాథమిక భూమి తనఖా బ్యాంకులద్వారా రైతులకు యివ్వబడతాయి. రు. 10.00 లక్షల వరకు దీర్ఘకాలిక ఋణాలు ఈ సంవత్సరంలో యీ జిల్లాలో యివ్వబడతాయి. ఈ సంవత్సరానికి యీ జిల్లాకు కేటాయించబడిన రు. 3,700 లు క్రింది విధంగా వినియోగించబడతాయి

1. ప్రణాళిక యొక్క మొదటి మూడు సంవత్సరాల కాలంలో ప్రాథమిక భూమి తనఖా బ్యాంకులలో నియమించబడిన అదనపు సూపరు వైజరులక్రింద ఖర్చు	2,600
2. ఈ సంవత్సరం నియమించబడే అదనపు సూపర్ వైజరులక్రింద ఖర్చు	—
3. భూమి తనఖా బ్యాంకుల పర్యవేక్షణకోసం నియమించబడే సహకార సబ్-రిజిస్ట్రార్లు వారి జవానులక్రింద ఖర్చు	1,100
మొత్తం	3,700

సహకార మార్కెటింగ్ అభివృద్ధి

ఇది కొనసాగులూ వస్తున్న పథకం. వ్యవసాయదారులకు, ముఖ్యంగా చిన్నరకం మధ్యరకం ఉత్పత్తిదారులకు, స్టోరేజి, గిడ్డంగి, మార్కెటింగు సౌకర్యాలను కలిగించడం, తద్వారా వ్యవసాయోత్పత్తులకు సహకార మార్కెటింగు సౌకర్యాన్ని ఇతోధికంగా కలుగచేయడమే యీ పథకం లక్ష్యం. వ్యవసాయోత్పత్తులమీద స్వల్పకాలిక ఋణాలు రైతులకు యివ్వ బడతాయి. ఇంతేకాక మార్కెటింగు సంఘాల ద్వారా రసాయనిక ఎరువులు, అవసరమైనన్ని ఋణిక సామాగ్రి రైతులకు సరఫరా చేయ బడతాయి. గ్రామాల స్థాయిలో పనిచేసే ప్రాథమిక వ్యవసాయ పరపతి సంఘాల కార్యక్రమాలకు, మండీ కేంద్రాలలో పనిచేసే మార్కెటింగు సంఘాల కార్యక్రమాలకుమధ్య సమన్వయం చేకూర్చడానికికూడ యీ పథకం ఉద్దేశించబడింది.

ఈ పథకంయొక్క పై లక్ష్యాలను సాధించడంకోసం రెండవ ప్రణా ళికలో ప్రాథమిక మార్కెటింగు సంఘాలను పునర్వ్యవస్థీకరించి, పటిష్ఠం చేయటానికి ఉద్దేశించబడింది. మండీ కేంద్రాలలో ప్రధాన గిడ్డంగులను, గ్రామాల స్థాయిలోని మండీలలో ఉప గిడ్డంగులను నిర్మించటానికి, ప్రత్తి జిన్నులు, నూనె మిల్లులు, చెరకు క్రషర్లు మొదలయిన ప్రాసెసింగు ప్లాంటు లను నెలకొల్పటానికిగాను సంఘాలకు సహాయం చేయటంకోసం రాజ్య ప్రభుత్వం యీ కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటుంది. శిక్షణ పొందిన సిబ్బంది సహాయం, ఆర్థిక సహాయంకూడ యీ సంఘాలకు యివ్వబడుతుంది. ఈ సంవ త్సరంలో క్రింది కార్యక్రమం యీ జిల్లాలో అమలు జరుపబడుతుంది.

1.	వ్యవసాయోత్పత్తిపై ఋణాలను యివ్వటం (రూపాయలు,లక్షలలో)	36·00
2.	మార్కెటింగు సంఘాలచే నిర్మించబడే గిడ్డంగులు (సంఖ్య)	3
3.	పెద్దతరహా సంఘాలచే నిర్మించబడే గిడ్డంగులు (సంఖ్య)	6

4. స్థాపించబడే ప్రాసెసింగు ప్లాంటులు (సంఖ్య) 2

పై కార్యక్రమాన్ని అమలు జరపటం కోసం ఈ జిల్లాకు రు. 3.369 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ డబ్బు క్రిందివిధంగా వినియోగించబడుతుంది.

రూపాయలు లక్షలలో

1.	మార్కెటింగు సంఘాలకు వాటామూల ధనం క్రింద విరాళం	0.700
2.	జిల్లా మార్కెటింగు సంఘాలకు వాటా మూలధనం క్రింద విరాళం	0.250
3.	ప్రాథమిక మార్కెటింగు సంఘాలయొక్క నిర్వాహక సిబ్బంది ఖర్చుక్రింద సబ్సిడి.	
	(ఎ) గత మూడు సంవత్సరాలుగా సిబ్బందిని నియమించిన సంఘాలకు	0.035
	(బి) 1959—60 లో సిబ్బందిని నియమించే సంఘాలకు	0.024
4.	పెద్దతరహా సంఘాలకు గిడ్డంగులు	
	(ఎ) గత సంవత్సరాలలో నిర్మాణం ప్రారంభించబడిన గిడ్డంగులను పూర్తి చేయుటకు.	0.220
	(బి) 1959—60 లో. నిర్మాణం ప్రారంభించబడే క్రొత్తగిడ్డంగులకు	0.600
5.	మార్కెటింగు సంఘాలచే గిడ్డంగులనిర్మాణం.	
	(ఎ) పాతగిడ్డంగుల నిర్మాణాన్ని పూర్తిచేయుటకు	0.080

(బి) క్రొత్త గిడ్డంగులనిర్మాణానికి 0 750

8. ప్రాసెసింగు ప్లాంటు స్థాపన 0.600

మొత్తం 3.369

లేబరు కాంట్రాక్టు సంఘాలు, ఫారెస్టు కూప్ సంఘాలు ఏర్పాటుచేయడం

రెండవ ప్రణాళికా కాలంలో 15 లేబరు కంట్రాక్టు సంఘాలను, 15 ఫారెస్టు కూప్ సహకార సంఘాలను ఏర్పాటు చేయటానికి యీ పథకం ఉద్దేశించ బడింది. ఋణాలు, సబ్సిడీల రూపంలో ఆర్థిక సహాయం చేయటం ద్వారా 1957_59 సంవత్సరాల కాలంలో 5 లేబరు కంట్రాక్టు సంఘాలు, 5 ఫారెస్టు కూప్ సహకార సఘాలు ఏర్పాటు చేయబడి, అభివృద్ధి చేయబడి నాయి. 1959_60 లో 5 ఫారెస్టు కూప్ సహకార సఘాలను, 6 లేబరు కాంట్రాక్టు సంఘాలను పునరుద్ధరించి, పటిష్ఠం చేయటానికి ప్రతిపాదింప బడింది. ఇందు కోసం ఆర్థిక సహాయం చేయబడుతుంది. ఈ సహాయం గ్రాంట్ల రూపంలోను, లేబరును సమకూర్చటం ద్వారాను యివ్వ బడుతుంది. ఇందుకు యీ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.47 లక్ష కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 5,000 లు రాజ్యస్థాయిలో నియమించ టానికి ప్రతిపాదింప బడిన సాంకేతిక సిబ్బంది కోసం ప్రత్యేకించ బడింది. మిగిత రు.0.42 లక్షలో రు. 7800 లు యీ జిల్లాలో ఒక ఫారెస్టు కూప్‌సంఘం, ఒక లేబరు కంట్రాక్టు సంఘం పునరుద్ధరించుటకు గాను ఆర్థిక సహాయం యివ్వటానికి వినియోగింప బడుతుంది. ఇందులో రు. 2,400 లు గ్రాంటుగాను, రు. 5,400 ఋణం రూపంలోను యివ్వబడతాయి.

పరిశోధన, పరిశీలన, గణాంక వివరాలు.

ఈ పథకం క్రింద సహకార శాఖలో ఒక ప్రత్యేక విభాగం ఏర్పాటు చేయబడుతుంది. సహకార శాఖద్వారా అమలు జరుప బడే వివిధ పథకాల మూలంగా ప్రజలకు కలిగిన లాభాలను, ఆ పథకాలను అమలు జరపడంలో తెలియవచ్చినలోటు పాట్లను పరిశీలించడానికి, సూత్రవిధానాలను రూపొందిం

ఏబాసికి సహకార వ్యవస్థలో లోటుపాట్లు ఏమైనా ఉంటే వాటిని సరిదిద్దుకొనే టందుకు మార్గాలను సూచించడానికి యీ ప్రత్యేక విభాగం కృషి చేస్తుంది. 1957—58 లో యీ పథకం అమలు జరప బడింది. గణాంక వివరాల సేకరణ, సంకలనానికి సంబంధించిన పనిని నిర్వహించుటకుగాను జిల్లాలలో 20 మంది సీనియరు ఇనస్పెక్టర్లను నియమించడం, ప్రధాన కార్యాలయంలో ఒక సెక్షను ఏర్పాటు చేయటం జరిగింది. ఈ పథకం 1958—59 లో కొనసాగించ బడింది.

జిల్లాలలో పని చేస్తున్న సిబ్బందికి సూచనలు యివ్వడానికి వారిపై అజమాయిషీ వహించడానికిగాను 1959—60 లో రిజిస్ట్రారు కార్యాలయంలో డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు గ్రేడులో ఒక స్టాటిస్టిషియనును, ఇద్దరు సీనియరు ఇనస్పెక్టర్లు, ఇద్దరు జూనియరు ఇనస్పెక్టర్లు, యిద్దరు జవానులతోకూడిన సిబ్బందిని నియమించడానికి, క్రొత్త సర్కిళ్లకుగాను 12 మంది సీనియరు ఇనస్పెక్టర్లను, ప్రతి సర్కిలుకు ఆఫీసుకు ఒక్కొక్కరు చొప్పున 48మంది తాలూకా డివిజను గుమాస్తాలను నియమించడానికి ప్రతిపాదింప బడింది, క్రొత్త విధానాలను రూపొందించడానికి, వాటిని అమలు పరచుటకు తగిన కార్య విధానాన్ని రూపొందించటానికిగాను సహకారశాఖలో పరిశీలన, పరిశోధన ప్రచార విభాగం ఒకటి ఏర్పాటు చేయబడుతుంది. మొదట యీ విభాగం కోసం ముగ్గురు సహకార సబ్ రిజిస్ట్రార్లను, ముగ్గురు జవానులను నియమించ టానికి ప్రతిపాదింప బడింది. పై కార్యక్రమాన్ని అమలు జరపడం కోసం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు 1.70 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది ఇందులో రు. 0 34 లక్ష ప్రధాన కార్యాలయంలో నియమించబడే సిబ్బంది ఖర్చు క్రింద ప్రచారం మొదలైన వాటిక్రింద అయ్యే ఖర్చులకుగాను ప్రత్యేకించ బడింది. మిగత రు. 1.36 లక్షల మొత్తంలో రు. 1,08ల లు యీ జిల్లాలో నియమించ బడే సిబ్బంది క్రింద అయ్యే ఖర్చులకుగాను ప్రత్యేకించ బడినాయి.

సహకార సంఘాల సభ్యులు. పంచాయితీదారులు మొదలైన వారికి శిక్షణ

అఖిల భారత సహకార సంఘంద్వారా భారత ప్రభుత్వంచే ప్రారంభిం చబడిన పథకం పద్ధతుల్లోనే యీ పథకం కూడ రూపొందించ బడింది.

సహకార సూత్రాలను గురించి, నిర్వహణా విధానం గురించి గ్రామీణ పరపతి సంఘాల సభ్యులకు రెండు మూడు రోజులపాటు, పంచాయితీ దారులకు ఒక వారం రోజులపాటు, సంఘాల నిర్వాహకులకు, జీతం చెల్లింపుపై పనిచేసే ఉద్యోగులకు 5 లేక 6 వారాల పాటు శిక్షణ యివ్వటానికి యీ పథకం క్రింద ఉద్దేశింప బడింది. ఈ జిల్లాలో 1,000 మంది సహకార సంఘాల సభ్యులకు, 300 మంది పంచాయతీదార్లకు, 40 మంది కార్యనిర్వాహకులకు శిక్షణ యివ్వటం కోసం 1959—60 సంవత్సరానికి యీ జిల్లాకు రు. 5,856 లు కేటాయించ బడినాయి.

సహకార వ్యవసాయం.

ఈ పథకం క్రింద భూముల్లేని వ్యవసాయ కూలీలను, సహకార వ్యవసాయ సంఘాలను స్థాపించడం ద్వారా వ్యవసాయంతో స్థిరపడేటట్టుచేసి వారికి పునరావాసం కల్పించటానికి, వాటా మూలధనం క్రింద ఎద్దులను కొనుక్కోవడానికి అయ్యే ఖర్చు క్రింద, భూమిని వ్యవసాయ యోగ్యంగా చేసి అభివృద్ధి పరచడానికి అయ్యే ఖర్చు క్రింద, వ్యవసాయ పనిముట్లను మొదలయిన వాటిని కొనుక్కోవడానికి అయ్యే ఖర్చు క్రింద ఋణాలు, గ్రాంట్ల రూపంలో ఆర్థిక సహాయం చేయటానికి ప్రతిపాదింప బడింది. ఈ సంవత్సరం ప్రణాళికలో ఆంధ్ర ప్రాంతానికి రు. 1.34 లక్షలు, తెలంగాణా ప్రాంతానికి రు. 0.88 లక్ష-మొత్తం రు. 2.22 లక్షలు కేటాయించ బడినాయి ఇందులో రు. 0.28 లక్ష సహకార వ్యవసాయానికి సంబంధించిన పనిని నిర్వహించటం కోసం హెడ్. ఆఫీసులో నియమించ బడిన సిబ్బందికి అయ్యే ఖర్చు క్రింద వినియోగించ బడుతుంది. మిగత మొత్తంలో రు. 18,500 లు యీ జిల్లాకు ప్రత్యేకించ బడినాయి. ఈ సంవత్సరంలో యీ జిల్లాలో ఏర్పాటు చేయబడే క్రొత్త సంఘాలకు ఆర్థికసహాయం చేయడానికి యీ డబ్బు వినియోగించ బడుతుంది. ఈ జిల్లాలో 3 క్రొత్త సంఘాలు ఏర్పాటు చేయబడతాయి. 750 మంది సభ్యులు యీ సంఘాల్లో ఉంటారు. ఈ సంవత్సరంలో 1,500 ఎకరాల భూమిసాగు చేయబడుతుంది.

రాజ్య గిడ్డంగి సంస్థ
(స్టేటువేరు. హౌసింగ్ కార్పొరేషన్)

దేశంలో గిడ్డంగి సౌకర్యాన్ని అభివృద్ధి చేయాల్సిన ఆవశ్యకతను గురించి అనేక కమిటీలు, కమిషన్లు పలుసార్లు నొక్కి చెప్పాయి. పరపతి

సంఘాలు పరస్పరేతర సంఘాల మధ్య యివి చక్కని సారస్యం వహించేవిగా ఉంటాయి. ఇందువల్ల భారతప్రభుత్వం వారు కేంద్ర గిడ్డంగి కార్పొరేషను నొకదాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. ఇందు కనుగుణంగా రాజ్యగిడ్డంగి కార్పొరేషన్లను తమతమ రాజ్యాలలో స్థాపించ వలసిందిగా రాజ్య ప్రభుత్వాలు కోరబడినాయి. ఈ రాజ్య గిడ్డంగి కార్పొరేషనులు గిడ్డంగుల మండలి ప్రత్యక్ష పర్యవేక్షణ క్రింద పనిచేస్తాయి. గిడ్డంగులలో సరకులు నిలువ చేయబడినట్లు. గా యివ్వబడే రసీదులు నెగోషియబుల్ ఇన్స్ట్రుమెంట్లు గా పరిగణించ బడతాయి. గిడ్డంగులలో వ్యవసాయోత్పత్తులను నిలువ చేసిన వారికి పై రసీదుల నాధారం చేసికొని బ్యాంకింగు సంస్థలు ఋణాలను యిస్తాయి. 1958—59లో రాజ్య గిడ్డంగి కార్పొరేషను ఒకటి యీ రాజ్యంలో స్థాపించ బడింది. ఈకార్పొరేషను వాటా మూలధనం క్రింద రాజ్యప్రభుత్వం రు. 2 50 లక్షల మొత్తం యిచ్చింది ఈ కార్పొరేషనుకు వాటా మూలధనం క్రింద యింకా ఎక్కువ డబ్బు సమకూర్చుటకోసం ఆంధ్ర ప్రజానీకంలో రు. 6 లక్షలు, తెలంగాణా ప్రజానీకంలో రు. 5 లక్షలు ఈ సంవత్సరంలో కేటాయించ బడినాయి. ఈ జిల్లాలోని రైతులకుకూడ యీ పథకం క్రింద లభ్యమయ్యే సౌకర్యాలు అందుబాటులో ఉంటాయి.

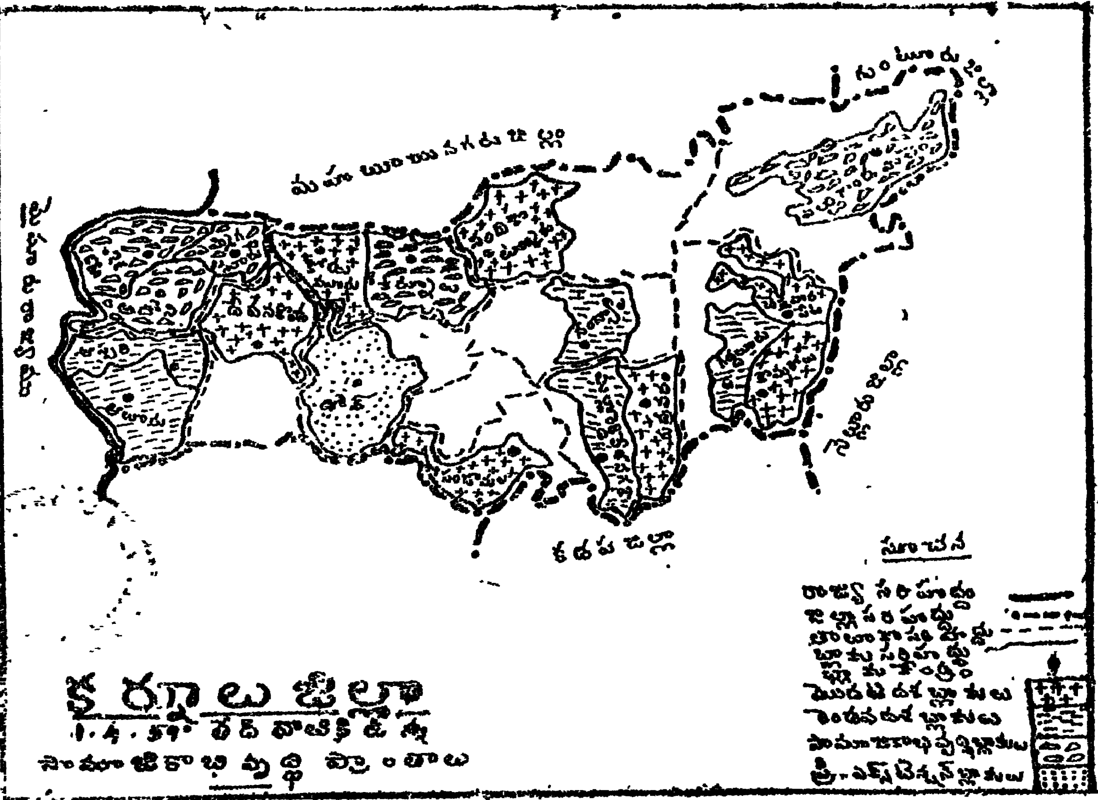
జాతీయ విస్తరణ కేంద్రాలు, సామాజికాభివృద్ధి కేంద్రాలు

1959 వ సంవత్సరం మార్చి నెల అంతంనాటికి యీ జిల్లాలో 6 మొదటిదశ బ్లాకులు రెండు రెండవదశ బ్లాకులు, 7 సామాజికాభివృద్ధి బ్లాకులు ఒక ప్రీ-ఎక్స్టెన్షన్ బ్లాకుఉన్నాయి. వీటి వైశాల్యం 4633.28 చదరపు మైళ్లు. జనాభా 11,78,572; ఈ కేంద్రాలలోని గ్రామాలసంఖ్య 819. భారత ప్రభుత్వంవారి నిర్ణయానుసారం 1959 సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెల నుండి ఏర్పాటుచేయబడే ప్రతి బ్లాకులోకూడ ప్రత్యేకంగా వ్యవసాయరంగంలో ఒక సంవత్సరంపాటు తీవ్ర కృషి (ప్రీ-ఎక్స్టెన్షన్ కార్యక్రమము) జరిగి ఉండాలి. అదేప్రకారం ఈ జిల్లాలోని ఉప్రవరం బ్లాకులో 1—4—58 నుండి ప్రీ-ఎక్స్టెన్షన్ కార్యక్రమం మొదలుపెట్టబడింది. 1—4—58 నాటి నుండి ప్రీ-ఎక్స్టెన్షన్ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించిన బ్లాకు 1—4—59

నుండి మొదటిదశ బ్లాకుగా ప్రారంభించబడింది. ఇంతేకాక ఆలూరు, గిద్దలూరు ఎర్రగొండపాలెం కమ్నాలు సామాజకాభివృద్ధి బ్లాకులు 1–4–1959 తేదీనుండి రెండవదశ బ్లాకులుగా, మారాయి. 1959—60 లో యీ రాజ్యానికి 36 ప్రీ—ఎక్స్‌టెన్షన్ బ్లాకులు కేటాయించబడినాయి. ఇందులో 18 బ్లాకులు 1—4—59 నాడు, మిగతావి 2—10—1959 నాడు ప్రారంభించబడినాయి. ఇందులో ద్రోణాచలం బ్లాకు యీ జిల్లాలో ఉంది. ఇది 1—4—1959నాడు ప్రారంభించబడింది. ఈ విధంగా 1—4—1959 నాటికి యీ జిల్లాలో 7 మొదటిదశ బ్లాకులు, 5 రెండవ దశ బ్లాకులు, 5 సామాజికాభివృద్ధి బ్లాకులు, ఒక ప్రీ-ఎక్స్‌టెన్షన్ బ్లాకు ఉన్నాయి.

ఈ జిల్లాలో సామాజికాభివృద్ధి కార్యక్రమాన్ని అమలు పరచటంకోసం ఈ సంవత్సరం ప్రణాళికలో ఋణాల పద్దుక్రింద రు. 11,94,600లు, గ్రాంట్లు పద్దుక్రింద రు. 17 60 800లు, మొత్తం రు. 29,55,400లు, కేటాయించబడినాయి.

1—4—1959 నాటికి యీ జిల్లాలో ఉన్న బ్లాకులను చూపే పటం ప్రక్కపుటలో యివ్వబడింది.

కర్నూలు జిల్లా
సామాజికాభివృద్ధి ప్రాంతాలు
సూచన
రాజ్య సరిహద్దు
జిల్లా సరిహద్దు
తాలూకా సరిహద్దు
బ్లాకు సరిహద్దు
బ్లాకు కేంద్రం
మొదటి దశ బ్లాకులు
రెండవ దశ బ్లాకులు
మహబూబునగరు జిల్లా
గుంటూరు జిల్లా
నెల్లూరు జిల్లా
కడప జిల్లా
మైసూరు రాజ్యము

పంచాయితీలను పటిష్ఠం చేయడం

సిబ్బంది పథకం

పంచాయతీలను పటిష్ఠం చేసే ఉద్దేశంతో, జిల్లాస్థాయిలో జిల్లా పంచాయితీ ఆఫీసరును రెవెన్యూ డివిజను స్థాయిలో డివిజనల్, పంచాయితీ ఆఫీసరును, తాలుకా స్థాయిలో బ్లాకు ప్రాంతాలను మినహాయించి డిప్యూటీ పంచాయతీ ఆఫీసరును, బ్లాకు స్థాయిలో పంచాయతీలకు విస్తరణాధికార్లను నియమించడం మూలంగా, జిల్లాఆఫీసర్ల కార్యాలయంలలో అదనపు సిబ్బంది నియమించడం ద్వారా 1958—59 సంవత్సరంలో పంచాయతీ పరిపాలనకు సంబంధించిన పర్యవేక్షక, నిర్వాహక సిబ్బంది వ్యవస్థ పునర్వ్యవస్థీకరించ బడింది. 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 8.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు. 0.120 లక్ష ఇనస్పెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ లోకల్ అడ్మినిస్ట్రేషను కార్యాలయంలో నియమించ బడిన అదనపు సిబ్బందిని కొనసాగించేటందుకు, రు. 0.191 లక్ష పడమర, తూర్పు ఇనస్పెక్టింగ్ ఆఫీసర్ల కార్యాలయాలలో నియమించ బడిన అదనపు సిబ్బందిని కొనసాగించేటందుకు గాను ప్రత్యేకించబడినాయి. అదనంగా ఖర్చుపెట్టాల్సిన అవసరం ఉండే జిల్లాలకు తిరిగి పంపకంచేసే నిమిత్తం ఇనస్పెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ లోకల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఆధీనంలో రు. 0.524 లక్ష ఉంచబడింది. మిగిలిన రు. 7.165 లక్షలలో రు. 0.3755లక్ష 1958—59 సంవత్సరంలో ఆయా జిల్లాలో నియమించబడిన అదనపుసిబ్బందిని కొనసాగించే నిమిత్తం ప్రత్యేకించబడింది.

శిక్షణ పథకం

ఈ పథకం క్రింద సామర్లకోట రాజేంద్ర నగరులలో ఉన్న రెండు విస్తరణ శిక్షణ కేంద్రాలలో డిప్యూటీ పంచాయతీ ఆఫీసర్లకు, పంచాయతీలకు సంబంధించిన ఎక్స్టెన్షన్ ఆఫీసర్లకు, డివిజనల్ పంచాయతీ ఆఫీసర్లకు పరిపాలనా వ్యవహారాలకు సంబంధించి శిక్షణ యివ్వటానికి ప్రతిపాదింపబడినది. ఈ శిక్షణ రెండు నెలలపాటు యివ్వబడుతుంది. తడవకు 40 మంది ఆఫీసర్లకు శిక్షణ యివ్వబడుతుంది. మొత్తంమీద అన్ని వర్గాలకు చెందిన 90 మంది ఆఫీసర్లకు 1959—60 లో శిక్షణ యివ్వటానికి ప్రతిపాదింపబడింది.

ఇందుకుగాను ప్రణాళికలో రు. 2.90 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ జిల్లాకు చెందిన ఆఫీసర్లకుకూడ యీ పథకంక్రింద శిక్షణ యివ్వబడుతుంది.

బహుళార్థ సాధక ప్రాజెక్టు

నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు

నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకోసం రెండవ ప్రణాళికలో కేటాయించబడిన రు. 3,290 లక్షలలో రు 1099.61 లక్షల మొత్తం ప్రణాళిక యొక్క మొదటి రెండు సంవత్సరాల కాలంలో ఆనకట్ట, కుడి, ఎడమ కాలువలకు సంబంధించిన పనులకు గాను ఖర్చుపెట్ట బడింది. ఈ ప్రాజెక్టుపని కొన సాగించటం కోసం 1958–59 లో రు. 700 లక్షలు (యిది యిప్పుడు రు. 850 లక్షలకు పెంచ బడింది) కేటాయించ బడినాయి. ఈ మొత్తమంతా ఖర్చు చేయ బడగలదని ఆశింప బడుతున్నది. 1959–60 లో యీ పని కొనసాగింపుకోసం రు. 700 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది.

పెద్దతరహా, మధ్యతరహా నీటిపారుదల పనులు

పెద్దతరహా, మధ్యతరహా నీటిపారుదల పనుల నిర్వహణకోసం 1959—60 సంవత్సరానికి రు. 120.23 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. వీటి వివరాలు క్రిందయివ్వ బడినాయి:—

వరుస సంఖ్య	ప్రాజెక్టు పేరు	1958—59 లో కేటాయింపు. (రు లక్షలు)	కేటాయింపుకు కారణం	నీటిపారుదల జరిగే ప్రదేశం (ఎకరాలలో)
1.	తుంగభద్ర ప్రాజెక్టులో-లెవల్ కెనాల్	18.23	భూస్వాధీన ఖర్చులు	1,00,000
2.	కడప-కర్నూలు కాలువ మైలు			

	74—6 సు-కి చివరిదాకా రీ-మాడల్ చేయటం, కాలువలనుకూడ రీమాడల్ చేయటం	100.00	—	—
3.	జుర్రేరు రిజర్వాయరు	2.00	పని ప్రారంభించుటకు	—

విద్యుచ్ఛక్తి

తుంగభద్ర జల విద్యుచ్ఛక్తి పథకము; తుంగభద్ర—నెల్లూరు హైడ్రో థర్మల్ పథకము.

9,000 కిలోవాట్ల శక్తిగల 2 జనరేటింగ్ యూనిట్లను ఆనకట్ట పవరు హౌసువద్ద, 3 యూనిట్లను నెలకొల్పటానికి ప్రతిపాదించ బడగా యిందులో 4 యూనిట్లు మాత్రం— 2 యూనిట్లు ఆనకట్ట పవరుహౌసునద్ద, 2 యూనిట్లు హాంపీ పవరు హౌసువద్ద 1957—58 సంవత్సరానికి నెలకొల్ప బడినాయి. విదేశి మారకద్రవ్యం లభ్యమైన వెంటనే తుంగభద్ర, నెల్లూరు హైడ్రో థర్మల్ పథకం క్రింద నెలకొల్పబడే 3 యూనిట్లతో పాటు హాంపీ పవరుహౌసువద్ద మూడవ యూనిట్టును కూడ నెలకొల్పడానికి ప్రతిపాదింప బడింది.

ఆనకట్టవద్ద, హాంపీవద్ద పవరుస్టేషనులను పూర్తిగా అభివృద్ధి పరచే నిమిత్తం 9.000 కిలోవాట్లశక్తి ఉండే మిగతి 3 యూనిట్లలో రెండింటిని ఆనకట్టపవరు హౌసు వద్ద, ఒక దానిని హంపీ పవరు హౌసు వద్ద నెలకొల్ప టానికి ప్రతిపాదింప బడింది. తుంగభద్ర విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి కేంద్రాలల్లో అప్పుడప్పుడు కలిగే విద్యుదుత్పత్తిలోపాన్ని భర్తీ చేసేటందుకుగాను నెల్లూరు వద్ద 30 మెగావాట్ల థర్మల్ స్టేషను నొకదాన్ని నెలకొల్పటానికి యీ పథకం క్రింద ఉద్దేశించ బడింది,

పవరు స్టేషను పరికరాలకు కావలసిన విదేశి మారక ద్రవ్యం యింకా లభ్యం కానందువల్ల యీ ప్లాంటును నెలకొల్పటానికి ఉత్తరువులు యింతవరకు

యివ్వబడలేదు రాయలసీమలో మాచ్ ఖండ్ విద్యుచ్ఛక్తిని వినియోగించేందుకు వీలు కల్పించటంకోసం మాచ్ ఖండ్‌తో కలిపేనిమిత్తం 1959-60లో నెల్లూరు నుండి కడపకు 132 కె. వి. ట్రాన్స్‌మిషను లైనును వేయడానికి కడపలో 132 కె వి. సబ్ స్టేషనును ఏను చేసుకోవడానికి ప్రతిపాదింపబడింది. కేటాయించ బడిన రు. 58. 42 లక్షల మొత్తం లో (రు. 5. 42 లక్షల మొత్తం తుంగభద్ర జల విద్యుచ్ఛక్తి పథకానికి రు. 45.00 లక్షల మొత్తం తుంగభద్ర నెల్లూరు హైడ్రో థర్మల్ పథకానికి) రు. 18. 18 లక్షల మొత్తం యీ జిల్లా వాటా క్రింద ప్రత్యేకించ బడింది.

గ్రామీణ ప్రాంతాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా

ఈ పథకం క్రింద గ్రామీణ ప్రాంతాలకు విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేయటమేగాక నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టు పనులకు, సిర్పూరు ఫెర్రోమాంగనీసు ఫ్యాక్టరీ మొదలయిన పెద్ద పారిశ్రామిక కేంద్రాలకు విద్యుత్ సరఫరాలను విస్తరింపచేసేందుకు, రు. 10 లక్షలకు మించి ఖర్చయ్యే విస్తరణ పథకాలు అమలు పరచటం జరుగుతుంది. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 100 గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేసే నిమిత్తం 1959—60 సంవత్సరానికి రు. 100 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 4.0 లక్షల మొత్తం యీ జిల్లాకు కేటాయించబడింది. 4 గ్రామాలు విద్యుదీకరింపబడతాయి.

గ్రామీణ పరిశ్రమలు, చిన్నతరహా పరిశ్రమలు

చిన్నతరహా పరిశ్రమలు

వడ్రంగానికి సంబంధించిన ఆరు ఉత్పత్తి-శిక్షణ కేంద్రాలను స్థాపించడం

వడ్రంగంలో స్థిరపడిన పనివారికి మేలురకం పరికరాలను వాడటంలోను, మేలురకంపద్ధతుల్లో నాణ్యమైన కుర్చీలు, బల్లలు మొదలగువాటిని తయారుచేయడంలోను శిక్షణ యిచ్చేటందుకుగాను 1956—57 లో శ్రీకాకుళం, ఏలూరు, గుంటూరు, నెల్లూరు, కడప, కర్నూలులో వడ్రంగంపనికి సంబంధించిన 6 ఉత్పత్తి-శిక్షణ కేంద్రాలు స్థాపించబడినాయి. వాటికి నిర్మించబడిన శాశ్వతభవనాలలో యీ కేంద్రాలుపనిచేస్తున్నాయి. ప్రతి కేంద్రంలోన్లు

ఏటా 12 మందికి శిక్షణ యివ్వడానికి ఏర్పాటు చేయబడింది. శిక్షణ కాలంలో ఒక్కొక్క అభ్యర్థికి నెలకు రు. 30/-ల చొప్పున స్టయిఫండు యివ్వబడుతుంది. మొదటి నుండీ సంవత్సరాల కాలంలోను పై 6 కేంద్రాలలో మూడు జట్లుగా 178 మంది అభ్యర్థులకు శిక్షణ యివ్వబడింది.

ఈ కేంద్రాలను కొనసాగించటానికి, 72 మంది అభ్యర్థులకు శిక్షణ యివ్వటానికిగాను యీ సంవత్సరం ప్రణాళికలో రు. 0 95 లక్ష కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0 18 లక్ష యీ జిల్లాలో కేంద్రాన్ని కొనసాగించడానికి, 12 మంది అభ్యర్థులకు శిక్షణ యివ్వడానికిగాను కేటాయించబడింది.

కమ్మరంపనికి సంబంధించిన ఆరు ఉత్పత్తి-శిక్షణ కేంద్రాలను స్థాపించడం

కమ్మరంపనిలో స్థిరపడిన పనివానికి మేలురకం పద్ధతుల్లో వ్యవసాయ పరికరాలు, చేతిపనిముట్లు మొదలయిన వాటిని మరమ్మత్తు చేయడంలోను తయారుచేయడంలోను శిక్షణ యివ్వడంకోసం 1956—57 లో కమ్మరంపనికి సంబంధించిన ఆరు ఉత్పత్తి-శిక్షణ కేంద్రాలు శ్రీకాకుళం, ఏలూరు, గుంటూరు, నెల్లూరు, కడప, కర్నూలులో స్థాపించబడినాయి. వాటికై నిర్మించబడిన శాశ్వత భవనాలలో యీ కేంద్రాలు యిప్పుడు పనిచేస్తున్నాయి. ప్రతి కేంద్రంలోను ఏటా 12 మంది అభ్యర్థులు శిక్షణ పొందుతారు. వీరి కొక్కొక్కరికి నెలకు రు. 30/- లు స్టయిఫండుగా యివ్వబడతాయి. శిక్షణ పూర్తయింతర్వాత చిన్నతరహా తయారీకేంద్రాలను ఏర్పాటు చేసుకోవటానికి గాని లేక పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలను ఏర్పాటు చేసుకోవడానికిగాని వీరికి తగిన ప్రోత్సాహం యివ్వబడుతుంది. మూడు జట్లుగా పై ఆరు కేంద్రాలలో యింతవరకు 175 మంది అభ్యర్థులు శిక్షణ పొందారు

ఈ కేంద్రాలు కొనసాగించడానికి, 72 మంది అభ్యర్థులతో కూడిన యింకో జట్టుకు శిక్షణ ఇవ్వటంకోసం యీ సంవత్సరం ప్రణాళికలో రు. 0.89 లక్ష కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.16 లక్ష యీ జిల్లాలోని కేంద్రాన్ని కొనసాగించటానికి 12 మంది అభ్యర్థులకు శిక్షణ యిచ్చేటందుకుగాను ప్రత్యేకించబడింది.

ద్రోణాచలంలో పింగాణి వస్తువుల తయారీకి సంబంధించిన ఉత్పత్తి-శిక్షణ కేంద్రం

ఇది వ్యాపార సరళిలో నిర్వహించటానికి ఉద్దేశించబడిన పథకం కిం గాణి వస్తువులను తయారు చేయడమేగాక, పింగాణీ వస్తువులను మేలురకం పద్ధతుల్లో తయారు చేయుటం గురించి పని వారికి శిక్షణ యివ్వటానికి గూడ యీ పథకం క్రింద ఉద్దేశించబడింది. ఇందుకుగాను ద్రోణాచలంలో ఒక ఉత్పత్తి-శిక్షణ కేంద్రాన్ని స్థాపించడానికి ప్రతిపాదింపబడింది. ఇక్కడ ఏటా 6 మందికి శిక్షణ ఇవ్వటానికి వీలుంది. శిక్షణ కాలంలో ప్రతి అభ్యర్థికి నెలకు రు. 30/- లు స్టయిపండు యివ్వడం జరుగుతుంది. వర్కు షెడ్డు, కొలిమి నిర్మించడం, బావిని త్రవ్వడం పూర్తయింది. కావలసిన పరికరాలు, యంత్రాలు చాలవరకు 1958—59 లో ఖరీదు చేయబడినాయి. ఈ కేంద్రాన్ని కొనసాగించుటకు 6 మంది అభ్యర్థులకు శిక్షణ యిచ్చుటకుగాను యీ సంవత్సరం ప్రణాళికలో రు. 0.37 లక్ష కేటాయించబడింది. ఈ కేంద్రం పది మంది పనివారికి జీవనోపాధి కల్పిస్తుంది. ఈ సంవత్సరం యీ కేంద్రంవల్ల రు. 15,000 లు లభిస్తాయని ఆశించబడుతున్నది.

ఉరవకొండలో "షీట్ మెటల్ వర్కు షాపు"ను స్థాపించటం

విద్యుచ్ఛక్తి సహాయంతో నడిచే యంత్రాలను ఉపయోగించడంద్వారా "షీట్ మెటల్" వస్తువులను తయారుచేసే ఉత్పత్తి-శిక్షణ కేంద్రాన్ని స్థాపించుటకు, 6 మంది అభ్యర్థులకు శిక్షణ యిచ్చుటకు ప్రతిపాదింపబడింది. అభ్యర్థులకు నెలకు రు. 30/- లు స్టయిఫండు యివ్వబడుతుంది.

భవనాల నిర్మాణానికి, యంత్రాల కొనుగోలుకుగాను యీ సంవత్సరం రు. 0.99 లక్ష కావలసి ఉంది. ప్రణాళిక కేటాయింపులను సర్దుబాటు చేయడంద్వారా యీ డబ్బు సమకూర్చబడుతుంది. ఈ పథకానికి భారత ప్రభుత్వంవారి ఆమోదం రావలసి ఉంది.

నంద్యాల, సామర్లకోటలలో రెండు జనరల్ ఇంజనీరింగ్ సర్వీసింగ్ వర్కు షాపులను స్థాపించడం

నంద్యాల, సామర్లకోటలలో జనరల్ ఇంజనీరింగ్ సర్వీసింగ్ వర్కు షాపులను ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రతిపాదింప బడింది. పై తావులలో ఉన్న

చిన్నతరహా పారిశ్రామికులకు, ముఖ్యంగా నంద్యాల, సామర్లకోటలలో ఉన్న పారిశ్రామిక ఎస్టేటులలో అద్దెకున్న పారిశ్రామికదారులకు సహాయపడే "సర్వీసు" కేంద్రాలుగా యివి ఉపయోగపడతాయి. "టూల్‌రూము" లుగా ఉపయోగపడతాయి. సామర్లకోట, నంద్యాలలో ఉన్న పారిశ్రామిక ఎస్టేటు"లో యీ కేంద్రాలు నెలకొల్పబడతాయి.

ఈ పథకం క్రొత్తగా రూపొందింపబడటంవల్ల దీనికోసం యీ సంవత్సరం ప్రణాళికలో కేటాయింపేమి చేయబడలేదు. అయినప్పటికీ యీ పథకం క్రింద యీ సంవత్సరం నిర్మించబడే భవనాలకు, కొనబడే యంత్రాలు, పరికరాలకు కావలసిన రు. 4.19 లక్షల మొత్తం యితర పథకాల విషయంలో కేటాయించబడిన డబ్బులో సర్దుబాట్లు చేయడంద్వారా సమకూర్చబడుతుంది.

పరిశ్రమలకు రాజ్యప్రభుత్వ సహాయం చట్టంక్రింద ఋణాలు

ఈ పథకంక్రింద పరిశ్రమలకు రాజ్య ప్రభుత్వ సహాయం చట్టంక్రింద ఋణాలుగా రు. 13.11 లక్షల మొత్తం ప్రణాళిక యొక్క మొదటి మూడు సంవత్సరాలకాలంలో యివ్వబడింది. ఈ సంవత్సరంలో మరొక రు. 7 లక్షల మొత్తం పారిశ్రామికులకు ఋణాలుగా ఇవ్వబడుతుంది ఈ జిల్లాలోని పారిశ్రామికులు *కూడ ఈ పథకంవల్ల ప్రయోజనం పొందుతారు.

పరిశ్రమలశాఖ డైరెక్టరేటును, జిల్లాల సిబ్బందిని పటిష్ఠం చేయటం

రెండవ ప్రణాళికాకాలంలో ఎక్కువయిపోయిన పనిని నిర్వహించేటందుకుగాను రెండవ ప్రణాళికలో కేటాయించబడిన రు. 7.95 లక్షల వ్యయంతో రాజ్యస్థాయిలోను, జిల్లాస్థాయిలోను పరిశ్రమలశాఖను పటిష్టం చేయటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. మొదటి 3 సంవత్సరాలకాలంలోను అద

---

*చిన్నతరహా పథకాలు చాలావాటికి యీ సంవత్సరం బడ్జెటులో యంత్రాల కొనుగోలుకుగాను డబ్బు కేటాయించబడింది. అయితే ఈ యంత్రాలను 1959 మార్చిలోనే నేషనల్ స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ కార్పోరేషన్ ద్వారా కొనుగోలుచేయడంమూలంగా యీ సంవత్సరం బడ్జెటులో రు. 11.20 లక్షల మొత్తం మిగులు ఉన్నది.

నపు సిబ్బంది (సాంకేతిక) మరియు మినిస్టీరియల్ సిబ్బంది రు. 3.45 లక్షల వ్యయంతో నియమించబడుతుంది. ఇంతకుముందు నియమించబడిన సిబ్బందిని కొనసాగించటానికి, ఇంకా కొంత అదనపు సిబ్బందిని నియమించటానికిగాను ఆంధ్ర ప్రణాళికలో రు. 2.25 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది.

బ్లాకు ప్రాంతాలలో నియమించబడిన పరిశ్రమల విస్తరణాధికార్ల జీతాలు

బ్లాకు ప్రాంతంలో నియమించబడిన పరిశ్రమల విస్తరణాధికార్ల జీతాల క్రింద రెండవ ప్రణాళికలో 10.17 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందుకుగాను ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 3.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది.

పరిశ్రమల, వాణిజ్యశాఖ అసిస్టెంటు డైరెక్టర్లకు జీపులసరఫరా

ప్రతిపాదింపబడిన పథకాలు త్వరితంగాను సమర్థవంతంగా అమలు పరచబడాలంటే అందుకు సంబంధించిన పరిశ్రమల శాఖాధికార్లు తరచు పర్యవేక్షణ జరుపుతూ సాంకేతిక సహాయం అందజేస్తుండాలి. ఈ అధికార్లు త్వరత్వరగా పర్యటనలను జరిపేటందుకు వీలుగా వీరికి జీపులను సరఫరా చేయటం అవసరం. 1958—59 లో ఆంధ్రలోని పరిశ్రమల వాణిజ్యశాఖ డైరెక్టర్లకు జీపులు యివ్వబడినాయి. ఈ జీపుల నిర్వహణకోసం ఈ సంవత్సరానికి రు. 0.30 లక్ష కేటాయించబడింది. ఇందులో ఒక జీపు యీ జిల్లాలో ఉంది.

పారిశ్రామిక ఎస్టేట్లు

నంద్యాలలో పారిశ్రామిక ఎస్టేటు

1958—59 లో 9.01 ఎకరాలభూమి స్వాధీనం చేసికోబడి 10 ఫ్యాక్టరీ భవనాల నిర్మాణం నిమిత్తం ప్రాథమిక చర్యలు తీసికోబడినాయి. ఇందుకు 1958—59 లో రు. 0.57 లక్ష ఖర్చు పెట్టబడింది. అన్ని సౌకర్యాలు ఉండే విధంగా యీ 10 ఫ్యాక్టరీ భవనాలు నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేసే నిమిత్తం రు. 2.50 లక్షల మొత్తం యీ సంవత్సరం ప్రణాళికలో కేటాయించ బడింది.

పట్టు పరిశ్రమ

ప్యాపలిలో ప్రయోగాత్మక "ఎరి" విత్తన క్షేత్రం ఏర్పాటు చేయడం

కర్నూలు జిల్లాలోని ప్యాపలిలో పట్టు పరిశ్రమాభి వృద్ధికి చాలా అవకాశముంది. ఇందువల్ల యీ పథకం క్రింద యిక్కడ ఒక ప్రయోగాత్మక "ఎరి" విత్తన క్షేత్రం స్థాపించ బడింది. ఈ క్షేత్రంలో 2 ఎకరాల ఆముద పుతోట,, ఒక "రేరింగుహౌసు" పంపుసెట్టుతో సహా ఒక బావి ఉన్నాయి. 1958—59 లో 345 పౌన్ల పట్టుకాయలు యీ క్షేత్రంలో ఉత్పత్తి చేయబడినాయి. 1959—60 లో యీ పథకం కొనసాగించ బడుతుంది. సుమారు 1,000 పౌన్ల "ఎరి" పట్టుకాయలు ఉత్పత్తి అవుతాయని ఆశింప బడుతున్నది. ఇందుకు ప్రణాళికలో రు, 1.05 లక్ష కేటాయించ బడింది.

క్రొత్తపథకాలు

పట్టు పరిశ్రమ ప్రాంతాల్లో ప్రచారం.

పట్టు పరిశ్రమలో ప్రజలకు శ్రద్ధాసక్తులు కలుగ చేయడానికి పట్టుపరిశ్రమ ప్రాంతాల్లో ప్రచారం చేయటం కోసం యీ పథకాన్ని అమలుపరచేటందుకు యీ సంవత్సరపు ప్రచారంలో రు. 0.01 లక్ష కేటాయించ బడింది.

గ్రామీణ పరిశ్రమ

బెల్లం, ఖాండసారీ పరిశ్రమ.

ఈ పథకం క్రింద, రైతులకు మేలు రకంపనిముట్లను కొనుక్కోవటానికి వడ్డీ లేకుండా ఋణాలు యివ్వబడతాయి. ఈ ఋణాలు 5 సంవత్సరాల కాలంలో వసూలు చేయబడతాయి. ఇంతేకాక మేలురకం బెల్లం, ఖండసారీలను తయారు చేయటం గురించి ప్రదర్శన పూర్వకంగా వివరింప బడుతుంది. అనకాపల్లి, చోడవరం రామచంద్రాపురం, చిత్తూరు, హిందూపురం తాలూకాలలో యీ పథకం మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో (1955) అమలు పరచ బడింది. ఇందుకుగాను ప్రత్యేక ఫీల్డు సిబ్బంది నియమించ బడింది. మేలురకం బెల్లం, ఖాండసారి తయారు చేయటంలో వీరు శిక్షణ పొందారు. 1956—57, 57—58 లలో యీ పథకం కొనసాగింప బడింది. అయితే

1958—59 లో యిది అమలు పరచ బడలేదు. ఈ సంవత్సరంలో యీ పథకాన్ని శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని పాలకొండ తాలూకాకు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా తణుకుతాలూకాకు, కృష్ణా జిల్లా దివి తాలూకాకు, గుంటూరు జిల్లా రేపల్లె తాలూకాకు, చిత్తూరు జిల్లా చంద్రగిరి తాలూకాకు విస్తరింప చేయడానికి, అంతేకాక ప్రస్తుతము యీ పథకం అమలులో ఉన్న ప్రాంతాలలో కొనసాగించటానికి ప్రతిపాదింప బడింది. ఈ పథకం క్రింద కార్యక్రమాలను క్రొత్త ప్రాంతాలకు విస్తరింప చేయుటం ద్వారా యిప్పుడున్న 30,000 ఎకరాలే కాక అదనంగా 32,650 ఎకరాలమేర యీ పథకం క్రిందకు తీసుకురా బడుతుంది. ప్రస్తుతం యీ పథకం పరిశ్రమల శాఖవారి నియంత్రణలో అమలుపరచ బడుతున్నది. ఇప్పుడు దీన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ ఖాదీ, గ్రామీణ పరిశ్రమల బోర్డు క్రిందకు మార్చడానికి ప్రతిపాదింప బడింది. ఈ బోర్డు 1958 నవంబరు లో ఏర్పాటు చేయబడింది. ఈ సంవత్సరంలో యీ పథకం కోసం రు. 6·00 లక్షలు కేటాయింప బడినాయి.

1948 సంవత్సరపు కుటీర పరిశ్రమలకు ఋణాలు

సబ్సిడీల నివ్వటానికి సంబంధించిన నిబంధనల క్రింద ఋణాలు.

వడ్రంగం, నేతపని, కమ్మరం మొదలయిన వివిధ కుటీర, గ్రామీణ పరిశ్రమలలో పనిచేస్తున్న పని వారికి సహాయం చేసే ఉద్దేశంతో రెండవ ప్రణాళిక యొక్క మొదటి రెండు సంవత్సరాల కాలంలో రు. 1.64 లక్షల మొత్తం ఋణాలుగా పంపకం చేయబడింది. 1958—59 లో యీ పథకం అమలు పరచ బడలేదు. ఈ సంవత్సరంలో రు. 2 00 లక్షల వరకు ఋణాలు మంజూరు చేయడానికి ప్రతిపాదింప బడింది. ఈ జిల్లాలోని పనివారికి యీ పథకం వల్ల లాభం చేకూరుతుంది

పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలు.

గ్రామీణ పరిశ్రమలకు సుస్థిరత్వాన్నే కూర్చడం వాటి ఉత్పత్తి విధానాల్ని మెరగు పరచడం ద్వారా అధికోత్పత్తిని సాధించేటట్లు చేయడమే యీ పథకం యొక్క ఉద్దేశం. ఇందుకుగాను సహకార సంఘాల ద్వారా దంపుడు బియ్యం పరిశ్రమను అభివృద్ధి పరచేటందుకు 10 కేంద్రాలను ప్రారంభించటం,

కలంకారి అద్దకం పరిశ్రమకు నిర్వహణ మూలధనం, యితర ఖర్చుల క్రింద గ్రాంటులు యివ్వటం, మేలురకం పరికరాలు కొనుక్కోవటానికి గుంటూరు కమ్మరం సహకార సంఘం వారికి ఆర్థిక సహాయం చేయటం, పరికరాలు మొదలయినవి కొనుక్కోవటానికిగాను కుటీర పరిశ్రమల సహకార సంఘము లకు సబ్సిడీలు యివ్వటంవంటి పథకాలు రూపొందించ బడినాయి. ఇందుకు గాను యీ పథకం క్రింద ఇంతవరకు రు. 2.72 లక్షల మొత్తం ఖర్చుపెట్ట బడింది. ఈ పథకం కొనసాగింపుకోసం ఈ సంవత్సరానికి రు. 1.58 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. క్రొత్తగా ఏర్పాటు చేయబడిన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఖాదీ, గ్రామీణ పరిశ్రమలబోర్డు అధ్వర్యంక్రిందకు యీ పథకాన్ని మార్చటానికి కూడ ప్రతిపాదింపబడింది.

చేనేతపరిశ్రమ

సహకారసంఘాలకువాటామూలధనము

నిర్వహణమూలధనంక్రింద ఋణాలు

చేనేత సహకార సంఘాలలో వాటాలు తీసికొని అందులో సభ్యులుగా అయ్యేటందుకు వీలు కల్పించే నిమిత్తం చేనేత పనివారికి ఋణాలను యివ్వ టానికి యీ పథకంక్రింద ఉద్దేశింపబడింది. ఈ సంవత్సరపు ఆంధ్ర ప్రణా ళికలో యీ పథకమునకుగాను రు. 2.25 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.15 లక్ష వాటా మూలధనం ఋణాలు యివ్వటంకోసం యీ జిల్లాకు ప్రత్యేకించబడింది. ఈ సంవత్సరంలో యీ జిల్లాలో 200 క్రొత్త మగ్గాలు సహకార సంఘాల క్రిందకు తీసుకు రాబడతాయని, 20 లక్షల గజా గుడ్డ ఉత్పత్తి చేయబడుతుందని ఆశింపబడింది.

ఆంధ్ర చేనేత సహకార సంఘాలయొక్క మార్కెటింగు వ్యవస్థ వివరణ

ఇంకా ఎక్కువగా విక్రయశాలలను ప్రారంభించటంద్వారాను, చేనేత గుడ్డలను గురించి తీవ్ర ప్రచారము చేయటంద్వారాను ఆంధ్ర చేనేత సహకార సంఘంవారి మార్కెటింగు వ్యవస్థను పటిష్ఠం చేయటానికి యీ పథకం క్రింద ఉద్దేశించబడింది. ఈ పథకమునకుగాను ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 3.31

లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.30 లక్ష యీ జిల్లాకు అదనంగా 3 విక్రయశాలలు ప్రారంభించటానికిగాను వినియోగించబడుతుంది. ఈ సంవత్సరంలో విక్రయశాలలద్వారా 8 లక్షల గజాలగుడ్డ అమ్ముడుపోగలదని ఆశించబడుతున్నది.

ఉత్పత్తి విధానాల అభివృద్ధి, వ్యవస్థవ్యయాలు

మంచిరకం చేనేత గుడ్డలను ప్రజారంజకంగా ఉండే నమూనాలలో ఉత్పత్తి చేయుటకుగాను చేనేత పరిశ్రమయొక్క సాంకేతిక నైపుణ్యాన్ని అభివృద్ధి పరచటానికి యీ పథకం క్రింద ప్రతిపాదించబడింది. ప్రణాళిక యొక్క మొదటి మూడు సంవత్సరాల కాలంలో యీ పథకం అమలు పరచబడింది. స్టాండర్డు రీడ్లు, వార్పింగు యంత్రాలు మొదలైన మేలురకం పరికరాలు చేనేత పనివారికి సరఫరా చేయబడినాయి. ఈ సంవత్సరంలో ఆంధ్రకుగాను ప్రణాళికలో రు. 4.80 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.3[illegible] లక్ష యీ జిల్లాకు కేటాయించబడింది. చేనేత పనివారికి 45 స్టాండర్డు రీడ్లను, నాలుగు వార్పింగు యంత్రాలను, 40 స్లేలను, ఒక ప్రెస్ మెషిన్‌ను సరఫరా చేయటానికి, గుడ్డల నాణ్యతను సరిచూడటానికి నియమించబడిన ఇద్దరు టెక్నికల్ అసిస్టెంట్లను కొనసాగించటానికి యీ డబ్బు వినియోగించబడుతుంది.

అద్దకం ఫ్యాక్టరీల స్థాపన

ఆంధ్రప్రాంతానికి యీపథకం కోసం యీ సంవత్సరానికి కేటాయించబడిన రు. 0.14 లక్ష మొత్తంలో రు. 0.05 లక్ష యీ జిల్లాలో ప్రస్తుతమున్న అద్దకం ఫ్యాక్టరీని ఆధునిక పద్ధతుల్లో తీర్చి దిద్దటానికిగాను ప్రత్యేకించబడింది. ఈ సంవత్సరం యీ ఫ్యాక్టరీద్వారా దాదాపు 1 500 లక్షల పౌనుల సూలుకు అద్దకం వేయబడుతుందని ఆశించబడుతున్నది.

ముదరా

చేనేతగుడ్డ అమ్మకాన్ని ప్రోత్సహించేటందుకు, తద్వారా చేనేతగుడ్డ ఉత్పత్తిని ఎక్కువ చేసేటందుకుగాను ఆంధ్ర చేనేత సహకార సంఘం యొక్క

విక్రయశాలలద్వారా ప్రాథమిక చేనేత సహకార సంఘాలద్వారా జరిగేచేనేత గుడ్డ అమ్మకంపై ముదరా యివ్వబడుతున్నది. సామాన్యంగా యీ ముదరా రూపాయకు 6 నయాపైసలు చొప్పున యివ్వబడుతుంది సరుకు మిగిలిపోయి ఉన్న సందర్భాల్లో సంఘాలు తమదగ్గర నిలువఉండిపోయిన సరుకును అమ్మేటందుకుగాను అప్పుడప్పుడు ప్రత్యేక ముదరాకూడ యివ్వబడుతుంది. ఈ పథకంకోసం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 35.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.75 లక్ష యీ జిల్లాలో ముదరా యిచ్చుటకుగాను వినియోగించబడుతుంది.

కంబళ్లపరిశ్రమ

ఆంధ్రప్రాంతంలో కంబళ్ల పరిశ్రమ అభివృద్ధికిగాను ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 2.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.67 లక్ష మొత్తం కర్నూలు జిల్లాకు క్రిందిపనుల నిమిత్తం ప్రత్యేకించబడింది

1. 150 మగ్గాలతో కంబళ్ళనేత పనివారి సహకార సంఘం ఒకదాన్ని ఏర్పాటు చేయటం.
2. కేంద్రం అమ్మకం డిపో నొకదాన్ని ఏర్పాటు చేయటం.
3. గుడ్డల నాణ్యతను పరిచూడటంకోసం ఒక టెక్నికల్ అసిస్టెంటును నియమించటం.
4. కంబళ్ళనేత పనివారి సహకార సంఘాలకు రెండు ఊలు కార్డింగ్ యంత్రాలను సరఫరా చేయటం

ఈ జిల్లాలోని చేనేత సహకార సంఘాలద్వారా 6,000 రగ్గులు, కంబళ్లు తయారు చేయబడతాయని ఆశించబడుతున్నది.

రోడ్లు

ప్రభుత్వ రోడ్లు (బకాయి పనులు)

ఆంధ్ర ప్రాంతంలో బకాయి రోడ్డు పనుల నిర్వహణను కొనసాగించటంకోసం 1959—60 సంవత్సరానికి రు. 2.93 లక్షల మొత్తం కేటాయించ

బడింది. ఇందులో రు. 0·247 లక్ష ఈ జిల్లాకు క్రింది పనుల నిమిత్తం ప్రత్యేకించబడింది.

వరుస సంఖ్య	పని వివరం	1959—60లో కేటాయించ బడిన మొత్తం (రూపాయలు, లక్షలలో)
1	కోయిలకుంట్ల---ఎఱ్ఱగుడి రోడ్డుకు కంకర వేయటం	0.001
2.	డోర్నాల పాస్ రోడ్డులో మై. 83/4 వద్దవంతెన నిర్మించటం ...	0.001
3.	ఆదోని-సిరిగుప్ప రోడ్డు మై 11/7 వద్ద వంతెన నిర్మించటం	0.236
4.	కోయిలకుంట్ల-నొస్సాంరోడ్డు మై. 7/1 వద్ద వంతెన నిర్మించటం	0.009

ప్రభుత్వరోడ్లు (క్రొత్తపనులు)

ఆంధ్ర ప్రాంతానికి ఈ పథకం క్రింద 1959—60 సంవత్సరానికి రు.41·69 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులోరు. 4·307 లక్షల మొత్తం క్రింది పనుల నిమిత్తం ఈ జిల్లాకు ప్రత్యేకంచబడింద.

వరుస సంఖ్య	పని వివరం	1959—60లో కేటాయించ బడిన మొత్తం (రూపాయలు లక్షలలో)
1.	చిత్తూరు-కర్నూలురోడ్డులో మై 213/6 వద్ద వంతెన నిర్మాణం	0.009
2.	కర్నూలు-చిత్తూరురోడ్డులో మై. 219/8 వద్ద "లోలెవల్" వంతెననిర్మాణం	0.006

3.	బళ్ళారి కర్నూలురోడ్డు ...-47/8 మైళ్ళ మధ్య అత్యావశ్యకమైనచోట్ల "డిప్పు" లను అభివృద్ధి పరచటం; దృఢంగా లేనట్టి, ఇరుకుగా ఉన్నట్టి వంతెనలను, కల్వర్టులను పటిష్ఠంచేయుటం....	0.008
4.	బళ్ళారి-కర్నూలు రోడ్డులో 20 మైళ్ళ పర్యంతం తారువేయటం ...	0.615
5.	బళ్ళారి-కర్నూలురోడ్డులో మై 35/6 వద్ద వంతెన నిర్మాణం	0 050
6.	తుంగభద్ర ఆయకట్టు ప్రాంతంలో కోడుమూరు-గొనెగుండ్లరోడ్డుకు మై. ÷ నుండి 12/0 వరకు కంకర వేయటం.	0.200
7.	ఆళ్ళగడ్డ-అహోబిలం రోడ్డుకు 0/1-14/7 మైళ్ళమధ్య కంకర వేయుటం	2.900
8.	చిత్తూరు-కర్నూలు రోడ్డుమీద ఉన్న "డిప్పు"లను అభివృద్ధిచేయుటం; దృఢంగా లేనట్టి, ఇరుకుగా ఉన్నట్టి వంతెనలను కల్వర్టులను పటిష్టం చేయుడం	0.200
9.	గుంతకల్లు-తుంగభద్ర రోడ్డులో 363/0—378/0 మైళ్ళమధ్య "డిప్పు"లనుఅభివృద్ధి చేయుటం; దృఢంగాలేనట్టి, యిరుకుగా వున్నట్టి వంతెనలను కల్వర్టులను నిర్మించటం	0.100
10.	చిత్తూరు కర్నూలురోడ్డులో మై 195/0 నుండి 202/3 వరకు ఉన్న ఘాటు ప్రాంతానికి అభివృద్ధిపనులుచేయుడం.	0.13

ప్రభుత్వం స్వాధీనంచేసికొన్న రోడ్లస్థాయిని పెంచటం

ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ప్రభుత్వంవారిచే ఇంతకుముందు స్వాధీనం చేసికొనబడిన జిల్లా బోర్డు రోడ్లస్థాయిని పెంచటంకోసం 1959—60 ప్రణాళిక లో రు. 20.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 1.32 లక్షల మొత్తం యీ జిల్లాలో క్రింది రోడ్లస్థాయిని పెంచటంకోసం ప్రత్యేకించబడింది.

వరుస సంఖ్య	పథకం పేరు	కేటాయించబడిన మొత్తం (రూపాయలు, లక్షలలో)
1.	కోయిలకుంట్ల-అవుకు రోడ్డులో 7/5–8/1 మైళ్ళమధ్య అండర్ మెటెల్ రోడ్డు డాములను నిర్మించటం	0.20
2.	ప్యాపలి-బనగానపల్లి-గాజులపల్లి రోడ్డులో 44/2–61/0 మైళ్ళమధ్య కల్వర్టులను పటిష్ఠంచేయటం	0.20
3.	ఎమ్మిగనూరు-గరిగండ్ల రోడ్డుమీద వంతెనలను, కల్వర్టులను నిర్మించటం	0.50
4.	కంబం—మార్కాపురం రోడ్డుమీద మై. 14/0 నుండి 19/6 వరకు, 142 మైలు వద్ద సిమెంటు కాంక్రీటు చేయటం.	0.30
5.	ఎమ్మిగనూరు—గోనెగుండ్ల రోడ్డును ప్రామాణిక వెడల్పుకుసరిగా అభివృద్ధి చేయుటం	0.12

ఇంతేకాక క్రిందిజిల్లాబోర్డురోడ్లను యీ పథకంక్రింద స్వాధీనంచేసికొనటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. ఇందుకు కేటాయింపేమీ అవసరంలేదు.

వరుస సంఖ్య	రోడ్డు పేరు	పొడవు, మైళ్ళలో మై—ఫ—అ
1-	తాటిచెర్ల-అల్లింగారంరోడ్డు ఎం. డి. ఆర్. 0—0—0 నుండి 15—0—216 వరకు	15—0—216

రోడ్ల ప్రక్కనచెట్లు.

రోడ్ల కిరువైపులా చెట్లను నాటటం కోసం యీ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో యీ జిల్లాకు రు. 0.06 లక్ష మొత్తం కేటాయించ బడింది.

ఇతర రోడ్లు (బకాయి పనులు)

ఈ పథకం క్రింద 1959-60 ప్రణాళికలో రు.15.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడుతుంది. మొదటి ప్రణాళికా కాలంలో ప్రారంభించ బడి ముగింప బడకుండా ఉన్నటువంటి పి. డబ్ల్యు. ఆర్. డి. రోడ్డు పనులను పూర్తి చేసే నిమిత్తం ఆంధ్ర ప్రాంతంలోని జిల్లా బోర్డులకు పూర్తి గ్రాంటు యివ్వటం కోసం పై డబ్బు వినియోగించ బడుతుంది, ఇందులో రు. 2.20 లక్షల మొత్తం యీ జిల్లాకు ప్రత్యేకించ బడింది.

ఇతర రోడ్లు (క్రొత్తపనులు.)

పి. డబ్ల్యు. ఆర్. డి. రోడ్డు పనులను చేకొనే నిమిత్తం యీ పథకం క్రింద ఆంధ్ర ప్రాంతంలోని జిల్లా బోర్డులకు సగం గ్రాంట్లు యివ్వబడతాయి. జిల్లా బోర్డులు, యీ రోడ్లవల్ల ప్రయోజనం పొందేవారు మిగతసగం ఖర్చును భరించాలి. క్రొత్త పనుల నిర్వహణ నిమిత్తం ఆంధ్రలోని జిల్లా బోర్డులకు గ్రాంట్లు యివ్వటం కోసం 1959-60 లో రు. 6.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.30 లక్ష యీ జిల్లాకు ప్రత్యేకించ బడింది.

గ్రామ ప్రణాళికలలో రోడ్లు.

ఈ పథకం క్రింద కల్వర్టులు, వంతెనలు, గ్రామాలకు క్రొత్త రోడ్లు, గ్రామాలకు గ్రామాలకు మధ్య రోడ్లు నిర్మించటం జరుగుతుంది. జిల్లా కలెక్టర్ల

యీ పథకం క్రింద చేయవలసిన పనులను నిర్ణయించి నిర్వహిస్తారు. ఖర్చులో సగం ప్రభుత్వంవారు భరిస్తారు. మిగత సగం ఖర్చుయీ రోడ్లవల్ల ప్రయోజనం పొందే ప్రజలు భరించాలి. ఆంధ్రలో యీ పథకం క్రింద 1959—60 లో రు 15.00లక్షల మొత్తం ఖర్చు పెట్టటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. ఇందులో రు 1.539 లక్షల మొత్తం యీ జిల్లాకు ప్రత్యేకించ బడింది.

పర్యటనత్వాభివృద్ధి

ఆంధ్రలో పర్యటనత్వాభివృద్ధికిగాను 1959 - 60 ప్రణాళికలో రు .1 09 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. వసతి సౌకర్యాలు, వినోద సౌకర్యాలు ముఖ్యంగా యీ పథకం క్రింద సమకూర్చ బడతాయి. పై మొత్తంలో రు. 0.12 లక్ష యీ జిల్లాకు క్రిందిపనికిగాను కేటాయించబడింది.

వరుస సంఖ్య	పని వివరం	1959—60లో కేటాయించ బడిన మొత్తం (రూపాయలు, లక్షలలో)
1.	ఇతర పథకములు, (ట్రావెలర్స్ బంగళాలు ఇనస్పెక్షన్ బంగళాలు నిర్మించటం)	0.12

విద్య

ప్రాథమిక విద్య

ఈ జిల్లాలో ప్రాథమిక విద్యాభివృద్ధికోసం రు 7.359 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ డబ్బు క్రింది విధంగా వినియోగించబడుతుంది.

వరుస సంఖ్య	పథకం పేరు	కేటాయించబడిన మొత్తం (రూపాయలు లక్షలలో)
	కొనసాగింపు పథకాలు	
1,	1956—57 సం. లో ప్రారంభించబడిన ప్రాథమిక పాఠశాలలు, నియమించబడిన అదనపు ఉపాధ్యాయులు	
	(ఎ) ఎయిడెడ్ పాఠశాలలు (5 పాఠశాలలు)	0.050

2. 1957—58 లో ప్రారంభించబడిన ప్రాథమిక పాఠశాలలు, నియమించబడిన ఉపాధ్యాయులు, (ఏ) స్థానిక సంస్థలు (4 పాఠశాలలు)	0 020
3. 1958—59 లో ప్రారంభించబడిన ప్రాథమిక పాఠశాలలు, నియమించబడిన అదనపు ఉపాధ్యాయులు	
(ఏ) స్థానిక సంస్థలు (4 పాఠశాలలు)	0.030
(బి) ఎయిడెడ్ (16 పాఠశాలలు)	0.030
4. 1957—58 లో ప్రారంభించబడిన జూనియర్ బేసిక్ పాఠశాలలు.	
(ఎ) ఎయిడెడ్ (16 పాఠశాలలు)	0.240
5. 1958—59 లో ప్రారంభించబడిన జూనియర్ బేసిక్ పాఠశాలలు	
(ఎ) స్థానిక సంస్థలు (50 పాఠశాలలు) .	0.020
(బి) ఎయిడెడ్ (30 పాఠశాలలు)....	0.020
6. 1957—58లో జూనియరు బేసిక్ పాఠశాలలుగా మార్చబడిన ప్రాథమిక పాఠశాలలు	
(ఎ) ప్రభుత్వంవారివి (సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ) (రెండు పాఠశాలలు) (బి) స్థానిక సంస్థలవి (37 పాఠశాలలు) (సి) ఎయిడెడ్ (8 పాఠశాలలు)	0.006

7. 1958—59 లో జూనియరు బేసిక్ పాఠశాల లుగా మార్చబడిన ప్రాథమిక పాఠశాలలు

(ఎ) ఎయిడెడ్ (6 పాఠశాలలు) ... 0.003

8. ప్రాథమిక మాధ్యమిక పాఠశాలలలో పనిచేసే ఉపాధ్యాయుల జీతాల హెచ్చింపుకు ... 2 840

9. ప్రాథమిక పాఠశాలలలో శాస్త్ర విజ్ఞాన బోధనకు (కర్నూలులోని ప్రభుత్వ శిక్షణ కళాశాలకు అనుబంధించబడిన ప్రభుత్వ యూనిట్టుయొక్క పైలట్ పథకం ... 0.050

10. 1956—57 లో ప్రారంభించబడిన మాధ్యమిక పాఠశాలలకు, అదనపు తరగతులకు

(ఎ) ప్రభుత్వంవారివి (ఒక పాఠశాల, మూడు సెక్షనులు) ... 0.170

(బి) స్థానిక సంస్థలవి (10 సెక్షనులు) ... 0.080

(సి) ఎయిడెడ్‌వి. (7 సెక్షనులు) 0.030

11. 1957—58 లో ప్రారంభించబడిన మాధ్యమిక పాఠశాలలకు, అదనపు తరగతులకు

(ఎ) ప్రభుత్వంవారివి (ఒక పాఠశాల 19 సెక్షనులు) 0.230

(బి) ఎయిడెడ్ (రెండు సెక్షనులు) 0.060

12. 1958—59 లో ప్రారంభించబడిన మాధ్యమిక పాఠశాలలకు, అదనపు సెక్షనులకు (ప్రభుత్వం వారివి) (ఒక పాఠశాల, 2 సెక్షనులు) 0.150

13.	1957—58, 1958—59 సంవత్సరాలలో ప్రారంభించబడిన ప్రభుత్వ మాధ్యమిక పాఠశాలలకు భవనాలు అట్టిస్థలాలు (ఒక పాఠశాల)	0.070
14.	1956—57 లో సెకండరీ గ్రేడు శిక్షణ విభాగాలుగా మార్చబడిన హైయర్ ఎలిమెంటరీ గ్రేడు శిక్షణ విభాగాలకు. ...	0.010
15	1958—59 లో బేసిక్ పద్ధతికి మార్చబడిన ప్రా. శిక్షణ పాఠశాలలకు	0.020
16.	1957—58 సం. లో ఇన్‌స్పెక్టరేటులలో నియమించ బడిన గుమాస్తాలకు, టైపిస్టులకు (ఇద్దరికి)	0.010
17.	1958—59 లో నియమించ బడిన సీనియరు డిప్యూటీ ఇనస్పెక్టరులను జవానులను కలుపుకుని (4 పదవులు.) ...	0.060
18..	సబార్డినేట్ ఆఫీసర్ల కార్యాలయాలకు అద్దె క్రింద	0.030.
19.	మూడవ ఫారం వరకు ఉచిత విద్యను గరపటానికి సంబంధించిన పథకాన్ని అమలు పరచుటకు ఇనస్పెక్టరేటులతో నియమించ బడిన అప్పరుడివిజను గుమాస్తాలకు(ఒక గుమాస్తా) ...	0.010

క్రొత్త పథకాలు

20.	విద్యా వంతులైన నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగం కల్పించటానికి సంబంధించిన పథకం....	1.090
21.	ప్రాథమిక పాఠశాలలలో అదనంగా ఉపాధ్యాయులను నియమించుటకు (27మంది ఉపాధ్యాయులు.)	0.180

22.	ప్రాథమిక పాఠశాలలను జూనియర్ బేసిక్ పాఠశాలలుగా మార్చుటకు.	
	(ఏ) స్థానిక సంస్థలవి (21పాఠశాలలు.)	0 060
	(బి) ఎయిడెడ్ వి (7పాఠశాలలు.)	0.030
23.	స్త్రీ విద్యకు సంబంధించిన కేంద్ర పథకం—ప్రత్యేక శిక్షణ పాఠశాల. (ఒకటి) ...	0.180
24.	జిల్లాబోర్డులు ఎయిడెడ్ ప్రాథమిక పాఠశాలలను స్వాధీన పరచుకొనటం	0 820
25.	1958—59 లో మాధ్యమిక పాఠశాలలుగా మార్చబడిన హైయర్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలకు గ్రాంట్లు	
	(ఎ) ఎయిడెడ్ వి (4పాఠశాలలు	0.010
	(బి) స్థానిక సంస్థలవి (14 పాఠశాలలు)	0.370
26.	మాధ్యమిక పాఠశాలలలో అదనపు తరగతులను ప్రారంభించటం (ఎయిడ్ పాఠశాలలు) కాంపెన్సేటరీ గ్రాంటు.	0.050
27.	బాలికలకు ప్రభుత్వ మాధ్యమిక పాఠశాలను స్థాపించటం (గిద్దలూరులో ఒక పాఠశాల)	0 130
28.	ప్రాచ్యవిద్యా మాధ్యమిక పాఠశాలలకు, 1958—59 లో ప్రారంభించబడిన అదనపు సెక్షనులకు గ్రాంట్లు.	
	(ఎ)ఎయిడెడ్ (ఒక సెక్షను) ...	0.010

29. ప్రభుత్వ మాధ్యమిక పాఠశాలలలో అదనపు సెక్షనులను ప్రారంభించటం (ఒక సెక్షను).... 0.020

30. ప్రభుత్వ బేసిక్ శిక్షణ పాఠశాలలలో అంబర్ చర్ఖా పథకం (2 పాఠశాలలు.) 0.010

31. జిల్లా విద్యాశాఖాధికార్లకు జీపుల సరఫరా (8 జీపులు.) .. 0.160

32. కర్నూలులో బాలబాలికల కోసం ఏర్పాటు చేయబడిఉన్న ప్రభుత్వ హైయర్ సెకండరీ పాఠశాలలలో సెకండరీ గ్రేడు ఉర్దూ శిక్షణ విభాగాన్ని ప్రారంభించటం .. 0.060

మొత్తం 7.359

సెకండరీ విద్య

సెకండరీ విద్యాభివృద్ధికోసం యీ జిల్లాకు రు. 3 774 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ డబ్బు క్రిందివిధంగా వినియోగించబడుతుంది.

వరుస సంఖ్య.	పథకం పేరు.	కేటాయించబడిన మొత్తం (రూ. లక్షలలో)
1.	1956—57 లో ప్రారంభించబడిన ఉన్నత పాఠశాలలు, అధనపు సెక్షనులు	
	(ఎ) ప్రభుత్వంవారివి (ఒక సెక్షను)	0.010
	(బి) స్థానిక సంస్థలవి (15 సెక్షనులు)	0.100
	(సి) ఎయిడెడ్ వి (7 సెక్షనులు)	0.020

2	1957—58 లో ప్రారంభించబడిన ఉన్నత పాఠశాలలు, అదనపు సెక్షనులు		
	(ఎ) స్థానిక సంస్థలవి	(7 సెక్షనులు)	0.110
	(బి) ఎయిడెడ్ వి	(రెండు సెక్షనులు)	0.020
3.	1957—58లో హైయర్ సెకండరి పాఠశాలల స్థాయికి మార్చబడిన ఉన్నత పాఠశాలలు.		
	(ఎ) ప్రభుత్వంవారివి	(ఒక పాఠశాల)	0.020
	(బి) ఎయిడెడ్ వి	(ఒక పాఠశాల)	0.020
4.	ఉన్నత పాఠశాలలకు భవనాలకోసం గ్రాంట్లు		
	(ఎ) స్థానిక సంస్థలకు	....	0.050
	(బి) ఎయిడెడ్ వాటికి	....	0.020
5.	హైయర్ సెకండరి పాఠశాలలకు భవనాలు		
	(ఎ) ప్రభుత్వంవారివి	(ఒక పాఠశాల)	0.300
	(బి) ఎయిడెడ్ వి	(ఒక పాఠశాల)	0.030
6.	సెకండరి పాఠశాలల ఉపాధ్యాయుల జీతాలు పెంచటానికి	....	0.680
7.	1958—59 లో పునర్వ్యవస్థీకరించబడిన శిక్షణ కళాశాల సిబ్బందికి	....	0 040
8.	కర్నూలులోని ప్రభుత్వ శిక్షణ కళాశాలలో నియమించబడిన అదనపు సిబ్బందికి	....	0.020

క్రొత్త పథకాలు

9. 1958—59 లో ప్రారంభించబడిన ఉన్నత పాఠశాలలకు, అదనపు సెక్షనులకు గ్రాంట్లు

(ఎ) స్థానిక సంస్థలవి 0.100

(బి) ఎయిడెడ్‌వి 0.050

10. మాధ్యమిక పాఠశాలలను (ప్రభుత్వం వారివి) ఉన్నత పాఠశాలల స్థాయికి పెంచటం, సెకండరీ పాఠశాలలలో అదనపు సెక్షనులను ప్రారంభించటం (నంద్యాలలో ఉన్న ప్రభుత్వ మాధ్యమిక బాలికల పాఠశాల కర్నూలు "బి" క్యాంపులో ఉన్న ప్రభుత్వ బాలికల మాధ్యమిక పాఠశాల) 0 060

11. ఉన్నత పాఠశాలలను హైయర్ సెకండరీ పాఠశాలగా మార్చడం

(ఎ) ఎయిడెడ్ (ఒక పాఠశాల) ... 0.510

12 కర్నూలు లోని ప్రభుత్వ బాలికల ఉన్నత పాఠశాలలో కుట్టుపనిని దుస్తుల తయారీని "బైఫర్ కేటెడ్ సబ్జక్టు"గా ప్రవేశపెట్టడం..... 0.010

13. ఉన్నత పాఠశాలలకు భవనాల క్రింద గ్రాంట్లు

(ఎ) స్థానిక సంస్థలవి. ... 0.100

(బి) ఎయిడెడ్‌వి 0.200

14. ఉన్నత పాఠశాలలకు కుర్చీలు, బల్లలు మొదలగు కొయ్యసామానులకు, పరికరాలకు గాను గ్రాంట్లు

	(ఎ) స్థానిక సంస్థలకు	...	0.100
	(బి) ఎయిడెడ్ వాటికి	....	0.100
15.	ప్రభుత్వ శిక్షణ కళాశాలలను పటిష్ఠం చేయుటం.	...	0.040
16.	ప్రభుత్వ శిక్షణ కళాశాలలో అదనంగా ట్యూటర్లను, అసిస్టెంటులెక్చరర్లను నియమించటం...		0.020
17.	XI, XII తరగతుల్లో చదువుకొనే విద్యార్థులకు స్కాలరు షిప్పులు.	....	0.004
18.	పౌర విద్యా శిక్షణ కేంద్రాలు	....	0.010
19.	ప్రభుత్వ బాలుర బహుళార్థక హైయర్ సెకండరీ పాఠశాలలలో ఫిజికల్ డైరెక్టర్ల (వ్యాయామశిక్షకులు)నియామకం (4 పదవులు)		0.010
20.	కర్నూలులోని ప్రభుత్వ శిక్షణ కళాశాలకు భవనాలు	....	1.000
21.	కర్నూలులోని ప్రభుత్వ శిక్షణ కళాశాలలో "ఎక్స్టెన్షన్ సర్వీసు"ప్రవేశ పెట్టట.		0.060
		మొత్తం	8.774

యూనివర్సిటి విద్య

ఆంధ్ర ప్రాంతంలో యూనివర్సిటీ విద్యాభివృద్ధికిగాను ప్రణాళిక యొక్క మొదటి మూడు సంవత్సరాల కాలంలో రు. 34.64 లక్షల మొత్తం ఖర్చు పెట్టబడింది. ఈ సంవత్సరమునకుగాను ఆంధ్ర ప్రాంతానికి ప్రణాళికలో రు. 24.56 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు. 0.80 లక్ష క్రింద పథకాలకుగాను ... జిల్లాకు కేటాయించ బడింది.

1.	కర్నూలు కె. ఆర్. ఆర్. ప్రభుత్వ స్త్రీల కళాశాలకు	0.51
2.	ప్రభుత్వ ఆర్ట్సు కళాశాలల్లోను శిక్షణ కళాశాలల్లోను అదనపు సిబ్బంది నియామకం	0.01
3.	ఒకవయిడెడ్ కళాశాలలో మూడేండ్ల డిగ్రీ కోర్సుప్రవేశ పెట్టటం. ...	0.28
	మొత్తం	0.80

ఇతర పథకాలు

క్రింద చూపిన విధంగా ఇతర పథకాలకోసం యీ జిల్లాలో రు.0·725 లక్ష మొత్తం ఖర్చు పెట్టబడుతుంది.

వరుస సంఖ్య	పథకం పేరు	కేటాయించబడిన మొత్తం (రూపాయలు లక్షలలో)
	కొనసాగించ బడుతున్న పథకాలు.	
1.	ఎన్. సి. సి. ఎ. సి. సి ల విస్తృతికి ...	0.460
2.	జిల్లా సాంఘిక విద్యాధికార్ల కార్యాలయాలు	0.150
3.	స్కౌటింగు, గర్ల్ గైడింగు అభివృద్ధికి	0.020
	క్రొత్త పథకాలు	
4.	పంచాయితీలు, ప్రయివేటువారికి, సహకార సంఘాలకు, గ్రామ సంఘాలకు, స్థానిక సంస్థలకు చెందిన గ్రంథాలయాలకు గ్రాంట్లు....	0.060
5.	హిందీ పాఠశాలలకు గ్రాంట్లు (ఒక పాఠశాల)	0.020
6.	హిందీ ప్రేమీమండలుల గ్రంథాలయాలకు గ్రాంట్లు	0.005

7.	యువక సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు	....	0.010
		మొత్తం	0.725

వైద్యం

ప్రభుత్వ జనరల్ ఆసుపత్రి, కర్నూలు

కర్నూలులోని ప్రభుత్వ జనరల్ ఆసుపత్రిలోని పడకల సంఖ్య 1956-57 లో 300 నుండి 350కి పెంచబడింది. రెండవ ప్రణాళిక యొక్క రెండు, మూడు సంవత్సరాలకాలంలో 52 పడకల ఉండే ఒక మెడికలు వార్డు, 8 పడకలు ఉండే ఒక రిససిటేషన్ వార్డు, ఒక పేడియాట్రిక్ వార్డు, ఒక మార్చ్యురీ, ఒక అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కమ్ ఔట్ పేషంట్ బ్లాకు నిర్మించబడి నాయి. ఇంతేకాక హెచ్. టి. విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా సమకూర్చటం, 200 కె. వి. ఏ ట్రాన్స్ ఫార్మరును నెలకొల్పటం జరిగింది. ప్రసూతి వార్డులో 150 మంది స్త్రీలకు వసతి కల్పించటంకోసం వైద్యశాఖ వారి ఆధీనంలో ఉంచబడిన చీఫ్ ఇంజనీరు కార్యాలయ భవనాలలో అదనపు వసతిని కల్పించటానికి, మార్పులు చేయటానికిగాను రు 2 లక్షల మొత్తం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళి కలో కేటాయించబడింది ఆసుపత్రిలోని పడకల సంఖ్యకూడ 350 నుండి 500 లకు పెంచబడుతుంది

కర్నూలు వైద్య కళాశాల.

పరికరాల కొనుగోలుకు, లేబరేటరీ ఫిట్టింగులకు, అవసర సిబ్బంది నియామకానికి, వైద్యకళాశాల నెలకొల్ప బడిన సచివాలయపు భవనాలకు తగిన మార్పులు చేయటానికి, 1958-59 లో ప్రీ-ప్రొఫెషనల్ కోర్సులను ప్రారంభించటానికిగాను 1956-59 సంవత్సరాల కాలంలో రు. 12.5 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. అదనపు పరికరాలను సమకూర్చటానికి, అదనపు సిబ్బందిని నియమించటానికి, ఆటస్థలాలను చదును చేయటానికి, అసెంబ్లీగాను, ఆడిటోరియంగాను ఉపయోగపడే భవనాన్ని నిర్మించటానికి గాను 1959—60 సంవత్సరానికి రు. 6 లక్షలు మొత్తం కేటాయించ బడింది.

కాంపౌండర్లకు శిక్షణ.

ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలకు, యితర వైద్య సంస్థలకు కావలసివచ్చే కాంపౌండర్ల అవసరాన్ని తీర్చటంకోసం రెండవ ప్రణాళికాకాలంలో అదనంగా 495 మంది కాంపౌండర్లకు శిక్షణ యివ్వటానికి ప్రతిపాదింప బడింది. జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్సు ఆసుపత్రులలోను, ఇతర టీచింగు ఆసుపత్రులలోను ఉన్న 11 శిక్షణ కేంద్రాలలో ఏటా 99 మందికి యీ శిక్షణ యివ్వబడుతుంది. అదే ప్రకారం 1956—57, 1958—59 సంవత్సరాల కాలంలో 297 మంది కాంపౌండర్లకు శిక్షణ యివ్వబడింది. ఇంకా 99 మంది కాంపౌండర్లకు శిక్షణ యివ్వటం కోసం ఈ సంవత్సరంలో రు. 0.22లక్ష కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు.0.02 లక్ష కర్నూలు జనరల్ ఆసుపత్రిలో 9మంది కాంపౌండర్లకు శిక్షణ యివ్వటం కోసం యీ జిల్లాకు ప్రత్యేకించ బడింది.

మంత్రసానులకు శిక్షణ,

అదనంగా 90 మంది మంత్రసానులకు శిక్షణ యివ్వటం కోసం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళిలో రు 1.23 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఇందులో 18 మంది మంత్రసానులకు రు. 0.25 లక్ష వ్యయంతో ఈ జిల్లాలోని నంద్యాలలో ఉన్న హెడ్ క్వార్టర్సు ఆసుపత్రిలో శిక్షణ యివ్వబడుతుంది.

నర్సులకు శిక్షణ.

ఈ పథకం క్రింద రెండవ ప్రణాళికా కాలంలో ఏటా 95 మంది నర్సులు శిక్షణ నిమిత్తం చేర్చుకోబడతారు. ఈ సంవత్సరం 95 మందితో కూడిన నాలుగవ జట్టు అభ్యర్థులు వివిధ శిక్షణ సంస్థలలో శిక్షణ నిమిత్తం చేర్చుకోబడతారు. ఇందుకోసం 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 2.23 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0 60 లక్ష వ్యయంతో 25 మంది అభ్యర్థులకు కర్నూలులోని జనరల్ ఆసుపత్రిలో శిక్షణ యివ్వబడుతుంది.

తాలూకా కేంద్రాలలోని ఆసుపత్రుల అభివృద్ధి.

ఆంధ్ర ప్రాంతపు తాలూకా కేంద్రాలలో ఉన్న ఆసుపత్రులలో పడకల సంఖ్యను హెచ్చించటం ద్వారాను అదనపు భవనాలను నిర్మించటం ద్వారాను

వాటిని అభివృద్ధిచేయటంకోసం రెండవ ప్రణాళిక యొక్క మొదటి 3 సంవత్స రాల కాలంలో రు. 4.71 లక్షల మొత్తం ఖర్చుపెట్టబడింది. తాలూకా ఆసుపత్రుల అభివృద్ధికిగాను ఈ సంవత్సరంలో రు. 1.60 లక్షలమొత్తం ప్రణాళికలో కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.14 లక్ష యీ జిల్లాకు ప్రత్యేకించబడింది. పడకల సంఖ్యను పెంచటం మూలంగా యీ జిల్లాలోని పంచ్యాలమొదలైన తాలూకా ఆసుపత్రులలో యింతకుముందు నియమించ బడిన సిబ్బందిని కొనసాగించడానికి, యింకాకొన్ని తాలూకా ఆసుపత్రులను ఈ సంవత్సరంలో అభివృద్ధిపరచటానికిగాను పై డబ్బు వినియోగించబడు తుంది.

లోకల్ ఫండు ఆసుపత్రులను ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోవడం.

ఈ పథకం కోసం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 3.95 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు. 0.50 లక్ష యీ జిల్లాకు కేటాయించ బడింది. 1957—59 సంవత్సరాలలో స్వాధీనం చేసికో బడినట్టి ఎమ్మిగనూరు, ఆలూరులలోని ఆసుపత్రులను నిర్వహించడానికి, ఆళ్లగడ్డ, గిద్దలూరులలోని ఆసుపత్రులను స్వాధీనం చేసికోవడానికిగాను పై డబ్బు విని యోగించబడుతుంది.

జిల్లా లేబరేటరీలు, ప్రాంతీయ లేబరేటరీలు

1957—59 సంవత్సరాలలో స్థాపించబడిన 2 ప్రాంతీయ లేబరేటరీలను, 2 జిల్లా లేబరేటరీలను నిర్వహించటమేగాక ఒక జిల్లా లేబరేటరీని క్రొత్తగా స్థాపించుటకుగాను ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.72 లక్ష కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు. 0.16 లక్ష 1957—58లో కర్నూలులో ఏర్పాటు చేయబడిన ప్రాంతీయ లేబరేటరీని నిర్వహించటంకోసం ప్రత్యేకించబడింది.

క్షయ చికిత్సా కేంద్రాలు

రెండవ ప్రణాళిక యొక్క మొదటి 3 సంవత్సరాల కాలంలోను ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 10 క్షయ చికిత్సా కేంద్రాలు నెలకొల్పబడినాయి. ఈ సంవత్స రంలో యింకా 4 కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయడానికి, ఇంతకుముందు

ప్రారంభించిన వాటిని కొనసాగించటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. ఇందుకుగాను 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 3.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.20 లక్ష మొత్తం 1956—57 లో కర్నూలులోని జనరలు ఆసుపత్రిలో ఏర్పాటు చేయబడిన క్షయ చికిత్సా కేంద్రాన్ని కొనసాగించుటకుగాను ప్రత్యేకించబడింది.

కుటుంబ నియంత్రణ కేంద్రాలు.

దేశంలో త్వరితగతిని జనాభా పెరగటం మూలంగా దేశం యొక్క పరిమితమైన ఆదాయ మార్గాల పై అధికమైన ఒత్తిడి కలుగచేయబడుతున్నది. ఈ కారణాలవల్ల కుటుంబ నియంత్రణ, జనాభా పెరుగుదలను అరికట్టడం అవసర మయింది. ఇందువల్ల 1957—58 సంవత్సరాలలో ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 13, తెలంగాణా ప్రాంతంలో 7— మొత్తం 20 కుటుంబ నియంత్రణ కేంద్రాలు స్థాపించ బడినాయి. ఈ సంవత్సరంలో యింకా 15 కేంద్రాలను-10 ఆంధ్రలోను, 5 తెలంగాణాలోను— ప్రారంభించటానికి, ఇంతకుముందు ప్రారంభించిన వాటిని కొనసాగించ టానికి ప్రతిపాదింప బడింది. ఇందుకు 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 0.66లక్ష కేటాయించబడింది, ఇందులో రు.0.06 లక్ష యీజిల్లాలో వినియోగించబడుతుంది. ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో ఒకకుటుంబ నియంత్రణ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటుచేయడానికి, కర్నూలు వైద్య కళాశాలలో 1958—59 లో ఏర్పాటు చేయబడిన కేంద్రాన్ని కొనసాగించేటందుకు యీ తబ్బు వినియోగించబడుతుంది.

సహాయక నర్సు—మంత్రసానులకు శిక్షణ

సహాయకనర్సు - మంత్రసానుల శిక్షణకోసం యింతకు ముందు ప్రారంభించిన 5 కేంద్రాలను నిర్వహించటానికి, క్రొత్తగా మరో రెండు కేంద్రాలను ఈ సంవత్సరంలో ప్రారంభించటానికిగాను ప్రణాళికలో రు. 0.78 లక్ష కేటాయించబడింది, ఇందులో రు. 0.14 లక్ష కర్నూలులోని జనరల్ ఆసుపత్రిలో ఏర్పాటుచేయబడిన శిక్షణ కేంద్రాన్ని కొనసాగించటంకోసం ప్రత్యేకించబడింది.

ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు

ఈ పథకం క్రింద, గ్రామీణ ప్రజల అవసరాలను తీర్చటంకోసం బ్లాకు ప్రాంతాలలో ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయబడతాయి. ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో యీ పథకం క్రింద రు. 15.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 1.00 లక్ష మొత్తం యీ జిల్లాకు ప్రత్యేకించబడింది. ఈ జిల్లాలో 2 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయటానికి, ఇంతకుముందు ఏర్పాటు చేయబడిన కేంద్రాలను కొనసాగించటానికీ పై డబ్బు వినియోగించబడుతుంది.

దంత వైద్య కళాశాల, దంత చికిత్సా కేంద్రాల ఏర్పాటు

ఈ పథకం క్రింద ఈ సంవత్సరంలో రు. 8.06 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 3.50 లక్షల మొత్తం ఆంధ్ర ప్రణాళిక క్రింద, రు. 0.56 లక్ష తెలంగాణా ప్రణాళిక క్రింద కేటాయించబడినాయి. ఇంతకు ముందు ప్రారంభించిన దంత చికిత్సా కేంద్రాలను నిర్వహించటమే కాకుండా క్రొత్తవాటిని ప్రారంభించటానికి, హైదరాబాదులోని ఉస్మానియా వైద్య కళాశాలలో 1958—59 సంవత్సరంలో ఏర్పాటు చేయబడిన దంత చికిత్సా విభాగాన్ని కొనసాగించటానికిగాను యీ డబ్బు వినియోగించ బడుతుంది. ఇందులో రు. 0.22 లక్ష కర్నూలులోని జనరలు ఆసుపత్రిలో 1958—59లో ఏర్పాటు చేయబడిన దంత చికిత్సా విభాగాన్ని కొనసాగించుటకుగాను ప్రత్యేకించబడింది.

కుష్ఠు రోగ నివారణ

1957—58, 1958—59 సంవత్సరాలలో ప్రారంభించబడిన 4 కుష్ఠు వ్యాధి నివారణ సహాయక కేంద్రాలను కొనసాగించటానికి, క్రొత్తగా మరో 2 కేంద్రాలను ప్రారంభించటానికిగాను ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 2.55 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.20 లక్ష యీ జిల్లాలోని కర్నూలులో ఏర్పాటు చేయబడిన ఒక కుష్ఠువ్యాధి నివారణ కేంద్రాన్ని కొనసాగించుటకుగాను ప్రత్యేకించబడింది.

క్షయరోగులకు ప్రత్యేక పడకలు

క్షయ రోగులకుగాను ఈ సంవత్సరంలో 250 ప్రత్యేక పడకలను ఆంధ్రలో ఏర్పాటు చేయడానికి, యింతకుముందు ఏర్పాటు చేసినవాటిని నిర్వహించటానికిగాను రు. 5.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.70లక్ష కర్నూలులోని జిల్లాఆసుపత్రిలో క్షయరోగులకుగాను 50 ప్రత్యేక పడకలను ఏర్పాటుచేసే నిమిత్తం ప్రత్యేకించబడింది.

ప్రత్యేక ఆహారం తయారీకి గాను గుంటూరు, కర్నూలులలో వంటశాలల ఏర్పాటు

1959—60 ప్రణాళికలో యీ పథకంక్రింద రు. 0.34 లక్ష కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.17 లక్ష 1957—58లో గుంటూరులోని జనరల్ ఆసుపత్రిలో ప్రత్యేక ఆహారం తయారుచేయుటకుగాను ఏర్పాటు చేయబడిన వంటశాలను కొనసాగించటానికిగాను ప్రత్యేకించబడింది. మిగత రు. 0.17 లక్ష కర్నూలులోని జనరల్ ఆసుపత్రిలో యీ సంవత్సరం ఇదే మాదిరి ఇంకో వంటశాలను ఏర్పాటు చేయుటకుగాను ప్రత్యేకించబడింది.

సుఖవ్యాధి చికిత్సా కేంద్రాలు

ఇంతకుముందు స్థాపించిన 5 సుఖవ్యాధి చికిత్సా కేంద్రాలను కొనసాగించటానికి, యీ సంవత్సరం యింకా 3 కేంద్రాలను స్థాపించటానికిగాను యీ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 1.70 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.20 లక్ష యీ జిల్లాకు ప్రత్యేకించబడింది. 1957—58 లో కర్నూలులోని జనరలు ఆసుపత్రిలో స్థాపించబడిన సుఖవ్యాధి చికిత్సా కేంద్రం కొనసాగింపుకు పై డబ్బు వినియోగించబడుతుంది.

ప్రజారోగ్యం

దాయీలకు శిక్షణ.

గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఇండ్లలోనే కాన్పులు జరిగే పద్ధతిని మెరుగుపర్చటానికిగాను 1956—57 సంవత్సరంలో యీ శిక్షణపథకం ప్రారంభించబడింది.

పాటు మంత్రసానులకు (దాయీలు) ఉత్తమ పద్ధతుల్లో పురుళ్లు పోయటం గురించి యీ పథకం క్రింద శిక్షణ యివ్వడం జరుగుతుంది. ఇందువల్ల వారు తమవృత్తిని నైపుణ్యంతో కొనసాగించుకోటానికి వీలు కలుగుతుంది. రెండవ ప్రణాళిక యొక్క మొదటి మూడు సంవత్సరాలకాలంలో యీ పథకంక్రింద శిక్షణ యివ్వడం నిమిత్తం 1,829 మంది అభ్యర్థులు చేర్చుకోబడినారు. ఈ సంవత్సరంలో యీ పథకం కొనసాగించబడుతుంది ఇంకో 720 మంది అభ్యర్థులు శిక్షణ నిమిత్తం చేర్చుకోబడతారు. ఇందుకుగాను రాష్ట్ర ప్రణాళికలో రు. 0.81లక్ష కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 4,500 లు యీ జిల్లాలో 60 మంది అభ్యర్థులకు దాయీలుగా శిక్షణ యిచ్చుటకు వినియోగించబడతాయి.

మలేరియా బ్యూరో విస్తరణ

మొదటి ప్రణాళికాకాలంలో ప్రారంభించబడిన రెండు మలేరియా నివారణ యూనిట్లు 1956—57 లో కొనసాగించబడినాయి. 1957—58లో అదనంగా మరో రెండు యూనిట్లు ఏర్పాటు చేయబడినాయి. ఈ నాలుగు యూనిట్లుకూడా 40 లక్షల మంది ప్రజలను మలేరియా బారినుండి రక్షించటంకోసం 1958—59 లో కొనసాగించబడినాయి. 1—4—1958 నుండి మలేరియా నివారణకు సంబంధించిన జాతీయ కార్యక్రమము మలేరియా నిర్మూలన కార్యక్రమంగా మార్చబడింది. ఈ కార్యక్రమంక్రింద అదనంగా మందులు చల్లే పరికరాల్ని, డి. డి. టి. మందును సరఫరా చేయటంద్వారా మలేరియా వ్యాపించని ప్రదేశాలనుకూడా కలుపుకొని రాష్ట్రంలోని అన్ని తావులలోను మందులు చల్లేపని తీవ్రతరం చేయబడుతుంది. ప్రస్తుతము 17 సబ్-యూనిట్లతోకూడియున్న ప్రస్తుతపు 4 యూనిట్లను కొనసాగించటానికి, 16 హైపో-ఎండమిక్ యూనిట్లను స్థాపించడానికి, ప్రజారోగ్యశాఖ ప్రాంతీయ అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్లనుముగ్గురిని నియమించడానికిగాను రాష్ట్రప్రభుత్వ వాటాక్రింద 1959-60 ప్రణాళికలో రు. 22.99 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 2.48 లక్షల మొత్తం యీ జిల్లాకు ప్రత్యేకించబడింది. ప్రస్తుతమున్న రెండు సబ్-యూనిట్లను కొనసాగించడానికి, ఒక హైపో-ఎండమిక్ యూనిట్టును ప్రారంభించడానికి యీ డబ్బు వినియోగించబడుతుంది.

బి. సి. జి. టీకాలు

క్షయవ్యాధి నివారణకొరకు బి. సి. జి. టీకాలువేసే కార్యక్రమాన్ని ప్రథమ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో ఒక కేంద్ర పరిపాలక యూనిట్టుతోను 6 ఫీల్డు టీములతోను ప్రారంభించబడింది. మొదటి మూడు సంవత్సరాల్లోను యివి కొనసాగించబడినాయి. 1959—60లో పై కేంద్ర పరిపాలక యూనిట్టును, ఆరుఫీల్డు టీములను కొనసాగించటమేగాక అదనంగామరో 3 ఫీల్డు టీములను ఏర్పాటు చేయటానికి ప్రతిపాదించబడింది. రాజ్య ప్రభుత్వ వాటా క్రింద ప్రణాళికతో యిందుకుగాను రు 3.70 లక్షలమొత్తం యీ సంవత్సరం కేటాయించబడింది. ఏర్పాటుచేయబడే మూడు ఫీల్డు టీములుకూడ యీ జిల్లాలో 6 నెలలపాటు పనిచేస్తాయి. ఇందుకు రు. 0.329 లక్ష కేటాయించబడింది.

బలవర్ధక ఆహారాన్ని గురించి పరిశోధన

ప్రస్తుతం ప్రజలు తీసికొంటున్న భోజన రీతులనుగురించి పరిశోధించటానికి, వారు తీసికొంటున్న ఆహారంలో పుష్టి ఎంతకొరవడి ఉండేది నిర్ణయించటానికి, యీ లోపాలకుగురి అవుతున్నవారికి, తగు సంరక్షణ కల్పించటానికి, వారు బలవర్ధక ఆహారాన్ని తీసికొనేటందుకు సహాయపడటానికిగాను బలవర్ధక ఆహార పరిశోధనకు సంబంధించిన పథకం ఒకటి 1950 లో ఉమ్మడి మదరాసు రాష్ట్రం యొక్క ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఒక "రీజనల్ న్యూట్రిషన్" యూనిట్టును స్థాపించడంద్వారా అమలుపరచబడింది. 1956—57లో యీ యూనిట్టు కొనసాగించబడింది. ఇంతేకాక విశాఖపట్టణంలో "బెరి బెరి" వ్యాధికి సంబంధించిన పరిశోధనాపథకం ఒకటి భారత వైద్య పరిశోధన సంఘం మరియు రీసెర్చి కార్పొరేషన్‌వారి తోడ్పాటుతో ప్రారంభించబడింది. తరువాత యిది గుంటూరుకు మార్చబడింది. 1957—58 లో మరో ప్రాంతీయ "న్యూట్రిషన్ యూనిట్టు" కర్నూలు ప్రధానకార్యస్థానంగా ప్రారంభించబడింది. ఆంధ్ర ప్రాంతంలోని గుంటూరు, కర్నూలులలో ప్రస్తుతం ఉన్న యూనిట్లను, గుంటూరులో "బెరి బెరి" వ్యాధి పరిశోధన పథకాన్ని, 1957—58లో తెలంగాణాలోని వరంగల్లులో స్థాపించబడిన యూనిట్టును కొనసాగించటానికిగాను 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 1.14

లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.30 లక్ష ప్రస్తుతం యీ జిల్లాలో ఉన్న "న్యూట్రిషన్ యూనిట్లు"ను కొనసాగించటానికిగాను ప్రత్యేకించబడింది.

ఆరోగ్య ప్రచారం

ఆరోగ్య విషయాలనుగురించి ప్రజలకు వివరించేటందుకుగాను ప్రజారోగ్యశాఖ డైరెక్టరు కార్యాలయంలో కేంద్ర ఆరోగ్య విద్యా ప్రచారబ్యూరో ఒకటి 1957–58 లో ప్రారంభించబడింది. ఇంతకుముందుకొన్న 11 జీపులను, రెండు ఎపిడమిక్ కంట్రోలు మరియు ప్రచార వ్యానులను నిర్వహించడమేగాక మరో రెండు వ్యానులను కొనటం జరిగింది. క్రొత్తఢిల్లీలోని కార్యాచరణ సంఘం వారు 1958—59 లో యీ పథకాన్ని కొనసాగించుటకు సమ్మతించలేదు. అయినప్పటికి ప్రస్తుతము జిల్లాలలో ఉన్న 11 జీపులను, 4 వ్యానులను కొనసాగించటానికి, కేంద్ర ఆరోగ్య విద్యా బ్యూరోను కొనసాగించటానికి, యింకా 8 కొత్త వ్యానులను ఖరీదుచేయటానికి, మూడు ఆరోగ్యప్రచార బ్యూరోలను స్థాపించటానికిగాను 1959—60లో రు. 4.15 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.48 లక్ష యీ జిల్లాలో ఉన్న ఒక జీపు, ఒక వ్యాను నిర్వహణకు ఒక ఆరోగ్య విద్యాప్రచార బ్యూరోను ఏర్పాటుచేయటానికిగాను ప్రత్యేకించబడింది.

విద్యార్థి ఆరోగ్య కేంద్రాలు

పాఠశాలల్లో చదువుకొనే పిల్లల సౌకర్యార్థం ప్రస్తుతమున్న 2 విద్యార్థి ఆరోగ్య కేంద్రాలను కొనసాగించటానికి, యింకా 2 కేంద్రాలను స్థాపించటానికిగాను ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 2.37 లక్షలమొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.58 లక్ష యీ జిల్లాలో ఒక విద్యార్థి ఆరోగ్య కేంద్రాన్ని ఏర్పాటుచేసే నిమిత్తం వినియోగించబడుతుంది.

గ్రామీణ, పట్టణ నీటి సరఫరా

పట్టణ నీటిసరఫరా, మురుగు పారుదల పథకాలు

స్థానిక సంస్థలకు సంబంధించిన పట్టణ నీటిసరఫరా, మురుగు పారుదల పథకాలకోసం భారత ప్రభుత్వంవారు రు. 102.446 లక్షల మొత్తాన్ని

(రు. 32.446* లక్షల మొత్తం కేంద్ర ప్రణాళిక క్రింద, రు. 20-00 లక్షల మొత్తం రాష్ట్ర ప్రణాళిక క్రింద) ఋణసహాయంగా యిస్తారని ఆశించబడుతున్నది. ఇందులో రు. 41-270 లక్షల మొత్తం కార్పొరేషను పథకాలకుగాను ప్రత్యేకించబడింది. మిగతా మొత్తంలో రు. 10.500 లక్షల మొత్తం క్రింది పథకాలకుగాను యీ జిల్లాలో వినియోగించబడుతుంది.

	పథకం పేరు	కేటాయించబడిన మొత్తం, (రూపాయలు, లక్షలలో)
1.	కర్నూలు సిటీనీరసరఫరా అభివృద్ధిపనులు	0.500
2.	ఆదోని నీటిసరఫరా అభివృద్ధిపనులు(మొదటిదశ)	10.00
	మొత్తం	10.500

గ్రామీణ నీటి సరఫరా, పారిశుద్ధ్యం పథకాలు

గ్రామీణ ప్రజలకు పరిశుభ్రమైన మంచినీటి సౌకర్యాన్ని, పారిశుధ్య సౌకర్యాన్ని కలిగించటానికి యీ పథకం ఉద్దేశించబడింది. ఇందుకుగాను యీ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో ఆంధ్రకు రు. 10.94 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ కార్యక్రమాన్ని తీవ్రం చేయటం కోసం మొదటి ప్రణాళికా కాలంలో ఏర్పాటు చేయబడిన క్రింది నాలుగు యూనిట్లను కొనసాగించుటకుగాను పై మొత్తంలో రు. 5.49 లక్షల మొత్తం ప్రత్యేకించబడింది. పై నాలుగు యూనిట్లలోను 459 గ్రామాలున్నాయి.

1. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో ఉన్న విశాఖపట్టణం యూనిట్టు.
2. గుంటూరు జిల్లాలోని మాచెర్ల యూనిట్టు.
3. అనంతపురం జిల్లాలోని కదిరి యూనిట్టు.
4. కర్నూలు జిల్లాలోని పత్తికొండ యూనిట్టు.

*ఇందులో రు. 5.446 లక్షల మొత్తం, యీ పథకానికిగాను 1957—58 సంవత్సరంలో కేటాయించబడిన మొత్తంలో ఖర్చుపెట్టబడకుండా మిగిలిపోయినట్టిది.

మిగిలిన రు. 10.85 లక్షల మొత్తంలో రు. 2.61 లక్షల మొత్తం యీ జిల్లాలోని శ్రీశైలం నీటిసరఫరా పథకానికిగాను ప్రత్యేకించబడింది.

గృహనిర్మాణం

పారిశ్రామిక గృహ నిర్మాణ పథకం

భారత ప్రభుత్వంవారు ఋణాల రూపంలోను, సబ్సిడీల రూపంలోను యిచ్చే ఆర్థిక సహాయంతో యీ పథకంక్రింద పారిశ్రామిక కార్మికులకు యిళ్లు నిర్మించటానికి తలపెట్టబడింది. ఈ పథకంక్రింద రెండు రకాల యిళ్లు నిర్మించబడతాయి. ఒక్కగది యిళ్లు ఒక్కొక్కటి రు. 3,300 లు ఖర్చుతోను, రెండుగదుల యిళ్ళు ఒక్కొక్కటి రు. 3,850 ల ఖర్చుతోను నిర్మించబడతాయి. పై మొత్తంలో భూమి ఖరీదు, అభివృద్ధి పనులకయ్యే ఖర్చుకూడ చేరుతుంది. అయితే నీటిసరఫరా, పారిశుధ్యం, విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా మొదలగు సౌకర్యాల కయ్యేఖర్చు యిందులో చేరదు. ఈ పథకంక్రింద ఇండ్ల నిర్మాణాన్ని కొనసాగింపనిమిత్తం 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 21.88 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ డబ్బుతో, మంచిర్యాలలో 50 యిళ్లు, బుగ్గనపల్లిలో 110 యిండ్లు విశాఖపట్టణంలో 150 యిళ్లు, గుంటూరులో 150యిళ్లు, గుంతకల్లులో 100యిళ్లు, రాజమండ్రిలో 100 యిళ్లు, ఏలూరులో 100 యిళ్లు నిర్మించడం, ప్రారంభించబడుతుంది.

పట్టణాల్లో గృహనిర్మాణం—సహకార సంఘాలు

పట్టణ ప్రాంతాల్లో నివాస గృహాల కొరతను తీర్చటంకోసం సహకార పట్టణ గృహనిర్మాణం సంఘాల సభ్యులకు ఇళ్లు నిర్మించుకొనేటందుకుగాను దీర్ఘకాలికఋణాలు యివ్వటానికి యీ పథకంక్రింద ప్రతిపాదించబడింది. ఆంధ్రలో క్రొత్తగా 340 గృహాల నిర్మాణం నిమిత్తం ఋణాలివ్వటంకోసం ఈ సంవత్సరంలో రు. 20.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 1.60 లక్షల మొత్తం యీ జిల్లాలో 27 గృహాలనిర్మాణం నిమిత్తం ప్రత్యేకించబడింది.

కార్మికులు - కార్మిక సంక్షేమం

ఉద్యోగ సమాచార సేకరణ

ఈ పథకం యొక్క లక్ష్యాలేవంటే:

1. ఏరకం ఉద్యోగులు కొరతగా ఉన్నారన్న విషయాన్నియింకా ఖచ్చితంగా నిర్ణయించటం కోసం ఉద్యోగసాధక కేంద్రాల అధికారులకు యింకా ఎక్కువవివరాలను అందచేయటం.

2. విద్యాభ్యాసం పూర్తి చేసినవారికి, ఉద్యోగాన్వేషణలో ఉన్న యితర వ్యక్తులకు ఉద్యోగాలనుగురించి, ఉద్యోగావకాశాలను గురించి సలహాలిచ్చే నిమిత్తం సమాచారాన్ని లభ్యంచేయటం.

3. ఉద్యోగ సాధక కేంద్రం యొక్క పరిధిలో ఉండే ప్రాంతంలో గాని లేక ప్రత్యేక ఎంప్లాయిమెంటు మార్కెట్లుగా ఏర్పాటు చేయబడే ఇతర ప్రదేశాలలోగాని ఉద్యోగ నియమావకాశాలలో వచ్చేమార్పులను గమనించడానికి తగినవిధానాన్ని రూపొందించటం.

4. ప్రతిపరిశ్రమలోను, వృత్తిలోను ఉద్యోగ నిరుద్యోగరీతులను గురించి ప[illegible] సూచనలు చేయటం.

హైదరాబాదు, వరంగల్లు, విశాఖపట్టణం, విజయవాడ, కర్నూలులలోని ప్రధాన ఉద్యోగ సాధక కేంద్రాలలో యీ పథకం 1957—58 లో అమలు పరచబడింది. హైదరాబాదులోని నేషనల్ ఎంప్లాయిమెంట్ సర్వీస్ డైరక్టరేట్ లో కేంద్రయూనిట్టు ఏర్పాటుచేయబడింది. 1958—59 లో కాకినాడ, గుంటూరు, నిజామాబాదులలోని జిల్లా ఉద్యోగ సాధక కేంద్రాలకు యీ పథకం విస్తరించ బడింది. విశాఖపట్టణం, విజయవాడ, కాకినాడ, గుంటూరు, వరంగల్లులలో ప్రయివేటు రంగానికి సంబంధించి 1959—60 లో పరిశీలన జరిపేటందుకు ప్రతిపాదింపబడింది. ఇందుకుగాను నేషనల్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ సర్వీస్ డైరక్టరేటులో ఏర్పాటుచేయబడిన కేంద్రయూనిట్టు ఒక సీనియరు ఆఫీసరు అధ్వర్యంలో ఉంచబడడం ద్వారా పటిష్ఠం చేయబడుతుంది. ఇంతేకాక పైన పేర్కొనబడిన ఉద్యోగ సాధక కేంద్రాలతోకూడ అదనపు సిబ్బంది నియమించబడుతుంది. ప్రతిఉద్యోగ సాధక కేంద్రంలోను ఒక గుమాస్తాను నియమించడం ద్వారా మిగత అన్ని కేంద్రాలలోని సిబ్బందినికూడ పెంచటానికి ప్రతిపాదింప బడింది.

ఈపథకాని కయ్యే ఖర్చులో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వాటాక్రింద 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 0.31 లక్ష కేటాయించ బడింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం వాటా క్రింద రు. 0.47 లక్ష కేటాయించ బడింది. కేటాయించబడిన మొత్తం రు. 0.78 లక్షలో రు. 0.014 లక్ష ఈ జిల్లాలోని కార్యక్రమమునకు గాను వినియోగించ బడుతుంది.

యువకులు ఉద్యోగాలను పొందటంలో సహాయ పడటం; ఉద్యోగాలను గురించి సలహాలివ్వటం (యూత్ ఎంప్లాయి మెంటు సర్వీసు అండ్ కౌన్సిలింగు)

భారత ప్రభుత్వంవారిచే నియమించబడిన ట్రైనింగు, అండ్ ఎంప్లాయ్ మెంటు ఆర్గనైజేషన్ కమిటీవారు వృత్తివిద్యా విషయాలలో సలహాలను యిచ్చుటకు తగిన సౌకర్యాలను కలిగించటానికి "ఎంప్లాయ్ మెంటు సర్వీసును" స్థాపించవలసిన అవశ్యకతను గురించి నొక్కిచెప్పారు. ఇందువల్ల 1959—60లో విజయవాడ, గుంటూరు, కర్నూలులలో మూడు యూత్ ఎంప్లాయిమెంటు సర్వీసు అండ్ కౌన్సిలింగు యూనిట్లను స్థాపించటానికి ప్రతిపాదింప బడింది. యువకులు తమ అభిరుచులకు, దేహోదారుఢ్యతకు, విద్యార్హతలు మొదలైన వాటికి తగిన ఉద్యోగాలను ఎన్నుకోవటంలో "యూత్ ఎంప్లాయిమెంటు సర్వీసు" తోడ్పడుతుంది. "ఎంప్లాయిమెంటు కౌన్సిలింగు" కూడ పయోజనులకు సంబంధించి యివేపనులను నిర్వహిస్తుంది. కేటాయించబడినరు. 0.135 లక్షలో (రు. 0.05 లక్ష రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వాటాక్రింద, రు. 0.085 లక్ష కేంద్ర ప్రభుత్వ వాటాక్రింద) రు. 0.045 లక్ష యీ జిల్లాలోని కర్నూలులో ఒక యూనిట్టును స్థాపించుటకుగాను ప్రత్యేకించబడింది.

వెనుకబడిన తరగతుల, షెడ్యూల్డు కులాల సంక్షేమం

షెడ్యూల్డు కులాలు

షెడ్యూల్డుకులాలవారికి స్కాలరు షిప్పులు

షెడ్యూల్డు కులాలవారికి, అర్హులైన యితర కులాల విద్యార్థులకుకూడ ఈ పథకంక్రింద అన్ని విద్యాదశలలోను స్కాలరు షిప్పులు యివ్వబడుతు

న్నాయి. హైస్కూలు విద్యార్థుల విషయంలో వారి తలిదండ్రుల ఆదాయం రు. 1,500 లకు మించనప్పుడు, కాలేజి విద్యార్థుల విషయంలో వారి తలిదండ్రుల ఆదాయం 1,800 లకుమించనప్పుడు వారికి పూర్తి జీతం మినహాయింపు కలుగచేయబడుతున్నది. అదనంగా దాదాపు 1,600 స్కాలరు షిప్పులు యివ్వడానికి, ఇంతకుముందే మంజూరుచేసిన వాటిని కొనసాగించటానికిగాను 1959—60 సంవత్సరానికి రు. 4.90 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ జిల్లాలోని అర్హులైన విద్యార్థులకుకూడ యీ స్కాలరు షిప్పులు లభ్యమవుతాయి.

షెడ్యూల్డు కులాలవారికి సబ్సిడైజుడు హాస్టళ్ళు

ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 438 సబ్సిడైజుడు హాస్టళ్లు ఉన్నాయి. వెనుకబడిన తరగతులకు, హరిజన కులానికి చెందిన విద్యార్థులకు బోర్డింగు గ్రాంటులు పటా యివ్వబడుతున్నాయి. ఒక్కొక్క విద్యార్థికి విద్యా సంవత్సరానికి రు. 150 లు గ్రాంటుగా ఇవ్వబడుతున్నది. అదనంగా యింకా 670 బోర్డింగు గ్రాంటులను యివ్వటంకోసం ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 1.00 లక్ష కేటాయించబడింది. ఈ జిల్లాలోని హాస్టళ్లకు కూడ బోర్డింగు గ్రాంటులు యివ్వబడతాయి.

షెడ్యూల్డు కులాలవారికి ప్రభుత్వ హాస్టళ్లు

ఈ జిల్లాలోని పాణ్యంలో ఉన్న హాస్టలు రు. 0.176 లక్ష వ్యయంతో 1959—60లోనిర్వహించబడుతుంది.

పాఠశాలలు, హాస్టళ్ల భవనాల నిర్మాణం; వాటికి మరమ్మతులు

ఆంధ్ర ప్రాంతంలో సాంఘిక సంక్షేమ శాఖవారి అజమాయిషీక్రింద నిర్వహించబడుతున్న సాంఘిక సంక్షేమ పాఠశాలలు, సబ్సిడైజుడు హాస్టళ్లు అద్దె భవనాల్లో ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. ఇందువల్ల హరిజనుల కొరకు ప్రత్యేకంగా నిర్వహించబడుతున్న సాంఘిక సంక్షేమ పాఠశాలలకు, సబ్సిడైజుడు హాస్టళ్లకు పక్కా భవనాలను నిర్మించటానికి ప్రతిపాదించబడింది. 25 పాఠశాల భవనాల నిర్మాణం నిమిత్తం 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 1.00లక్ష కేటాయించబడింది.

ఇందులో 3 భవనాలు యీ జిల్లాలో రు. 0.10 లక్ష వ్యయంతో నిర్మించ బడతాయి.

పారిశుద్ధ్య సౌకర్యాల ఏర్పాటు

హరిజనవాడలు సామాన్యంగా అపరిశుభ్రంగా ఉంటాయి. ఈ వాడలను ఆరోగ్యకరంగా చేయటానికి బాటలు, మురుగుదొడ్లు, స్నానపుగదులు, మంచినీటి బావులు మొదలయినవాటిని ఏర్పాటుచేయటం అవసరం. ఇందుకుగాను ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 217 మంచినీటి బావులను త్రవ్వటానికి 1959–60లో రు. 4.34 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో యీ జిల్లాలో 20 బావులు రు. 0.40 లక్ష వ్యయంతో త్రవ్వబడతాయి.

ఇళ్ల స్థలాల సేకరణ

ఈ పథకం క్రింద ఇళ్ల స్థలాలను సేకరించి వాటినిఉచితంగా హరిజనులకు యివ్వటంకోసం 1959—60 సంవత్సరానికి రు. 8.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.75 లక్ష యీ జిల్లాకు ప్రత్యేకించబడింది.

ప్రచారం

అస్పృశ్యతను నిర్మూలించటంకోసం దానివల్ల కలిగే అనర్థాలను గురించి ప్రచారం చేయడానికి, దీటికి సంబంధించి వ్రాయబడిన ఉత్తమమయిన నాటకాలకు, యక్షగానాలకు బహుమతుల నివ్వటానికి, పత్రికలకు సబ్సిడీలు, ఇవ్వటానికి, పోస్టర్లు, కరపత్రాలను, ముద్రించటానికి, హరిజన దినోత్సవాలు, వర్ణాంతర భోజనాలు ఏర్పాటు చేయటానికిగాను 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 0.40 లక్ష మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఈ జిల్లాలో యీ పథకాన్ని అమలు పరచటంకోసం రు. 0.035 లక్ష ప్రత్యేకించబడింది.

స్వచ్ఛంద సంస్థలకు సహాయం

హరిజన సేవక సంఘము, భారత సేవక సమాజము, గిల్డ్ ఆఫ్ సర్వీసు రెడ్ క్రాస్ సొసైటీ, రోటరీ క్లబ్బులు మొదలయిన అనేక స్వచ్ఛంద సంస్థలు

హరిజనోద్ధరణకు పాటు పడుతున్నాయి. ఈ సంస్థలకు తగు ప్రోత్సాహం యిచ్చేటందుకు ఆర్థిక సహాయం చేయబడుతుంది. ఇందుకుగాను 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 0.60 లక్ష కేటాయించబడింది. ఈ జిల్లాలోని స్వచ్ఛంద సంస్థలుకూడ యీ సహాయాన్ని పొందవచ్చు.

గృహనిర్మాణ పథకం

హరిజనులు ఎంత బీదవారంటే వారికి యిళ్ల స్థలాలను ఉచితంగా యిచ్చినప్పటికీ యిళ్లు స్వంతంగా కట్టుకోలేని స్థితిలో ఉన్నారు. ఇందువల్ల హరిజనులు యిళ్లు కట్టుకొనేటందుకు వారికి సబ్సిడీలను, ఋణాలను యివ్వటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. ఒక్కొక్క యింటికి రు. 750లు ధన సహాయం చేయటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. ఇందులో రు. 250 లు సబ్సిడీగాను, రు. 500 లు ఋణంగాను యివ్వడం జరుగుతుంది. అయితే యీ సౌకర్యం పొందే ప్రతివ్యక్తి కొంత లేబరుని, సామాగ్రిని సమకూర్చుకొనవలసి ఉంటుంది. వాటివిలువ పై మొత్తంలో చేరదు. హరిజనులతోకలిసి నివసించేటందుకు యితర కులాలవారిని ప్రోత్సహించేనిమిత్తం. నిర్మించటానికి తలపెట్టిన ఇండ్లలో నూటికి 10 యిళ్లు వెనుకబడిన తరగతులవారికి ప్రత్యేకించబడుతున్నాయి. ఈ జిల్లాలో 54 యిళ్లను నిర్మించటంకోసం 1959—60 సంవత్సరానికి ప్రణాళికలో రు. 0.48లక్ష కేటాయించబడింది.

వెనుకబడిన తరగతులు

వెనుకబడినతరగతుల విద్యార్థులకు స్కాలరుషిప్పులు

వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన విద్యార్థులకు స్కాలరుషిప్పులు యివ్వటంకోసం రాజ్యప్రభుత్వంవారు ఏటా రు 4.00 లక్షలు ఖర్చుచేస్తున్నారు. ఆంధ్ర ప్రాంతంలోని వివిధ పాఠశాలల్లోను కళాశాలల్లోను చదువుకొంటున్న వెనుకబడిన తరగతుల విద్యార్థులకు అదనంగా దాదాపు 920 స్కాలరుషిప్పులు యివ్వటంకోసం ఈ సంవత్సరానికి రు. 2.74 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఈ జిల్లాలోని వెనుకబడినతరగతుల విద్యార్థులకుకూడ యీ స్కాలరుషిప్పులు లభ్యమవుతాయి

వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన విద్యార్థులకు బోర్డింగు గ్రాంటులు

ఉన్నత పాఠశాలల్లోను, కళాశాలల్లోను చదువుకొంటున్న వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన విద్యార్థులకు నల్విసైజుడు హాస్టళ్లలో బోర్డింగు గ్రాంట్లు యివ్వబడుతున్నాయి. ఒక్కొక్క విద్యార్థికి విద్యా సంవత్సరానికి రు. 150 లు చొప్పున యీ బోర్డింగు గ్రాంటులు యివ్వబడతాయి. అదనంగా 445 బోర్డింగు గ్రాంటులు మంజూరు చేయటంకోసం 1959—60 సంవత్సరానికి ప్రణాళికలో రు. 0.67 లక్ష కేటాయించబడింది. ఈ జిల్లాలోని వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన విద్యార్థులకుకూడ యీ బోర్డింగు గ్రాంటులు లభ్యమవుతాయి.

వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన పిల్లలకు మధ్యాహ్న భోజనం

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖవారిచే నిర్వహింపబడుతున్న పాఠశాలలలో వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన పిల్లలు చేరటాన్ని ప్రోత్సహించేటందుకు, తద్వారా అస్పృశ్యతా నివారణకు దోహదం చేసేటందుకుగాను రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక ప్రారంభించబడిననాటినుండి సాంఘిక సంక్షేమశాఖ పాఠశాలల్లో చదువుకొంటున్న వెనుకబడిన తరగతుల పిల్లలకు మధ్యాహ్న భోజనం ఏర్పాటు చేయబడింది. ఈ పథకంకోసం 1959—60 లో రు. 0.50 లక్ష ఖర్చు పెట్టటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. ఈ జిల్లాలోని వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన పిల్లలకుకూడ యిందుమూలంగా లాభం చేకూరుతుంది.

విముక్త జాతులు

విద్య

విముక్త జాతులకు చెందిన పిల్లల తలిదండ్రులు తమ పిల్లల విద్యకు కావలసిన సదుపాయాలను కలుగచేసే స్థితిలో లేనందువల్ల యీ పిల్లలు పాఠశాలలకు హాజరు కారు. ఇందువల్లయీ పిల్లలకు పుస్తకాలు, పలకలు మొదలగునవి సరఫరా చేయటానికి, స్కాలరు షిప్పులు మంజూరుచేయటానికి, యింతేకాక చిత్తూరు జిల్లాలో విముక్త జాతులవారికోసం నిర్మించబడిన కాల

సిలలో ఏర్పాటు చేయబడిన రెండు పార్కులను. రెండు రేడియో సెట్లను నిర్వహించటానికిగాను 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 0.08 లక్ష కేటాయించ బడింది. ఈ జిల్లాలోని విముక్తజాతులకు చెందిన పిల్లలకుకూడ యీ పథకం క్రింద లాభం చేకూరుతుంది.

గృహనిర్మాణం

విముక్తజాతులవారు తమ నివాస గృహాలను నిర్మించుకోవటానికి యీ పథకంక్రింద సహాయం చేయబడుతుంది. వారు తమ పాకలను క్రొత్తగా నిర్మించుకోదలచినట్లయితే రు. 100 ల విలువచేసే నిర్మాణ సామగ్రి సరఫరా చేయబడుతుంది. ప్రస్తుతమున్న యిళ్లనే వారు మరమ్మతు చేసికోదలచి నట్లయితే ప్రతి కుటుంబానికి రు. 30 లు నగదు రూపంలో చెల్లించబడుతుంది. ఈ సంవత్సరంలో యీ జిల్లాలో 100 క్రొత్త యిళ్ల నిర్మాణానికి, 100 పాత యిళ్ల మరమ్మతులకుగాను రు. 0.18 లక్ష కేటాయించబడింది.

ప్రజారోగ్యం

ఈ జిల్లాలో ఒక క్రొత్తబావిని త్రవ్వటానికి, ఒక మరుగుదొడ్డిని నిర్మించటానికి 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 0.03 లక్ష కేటాయించబడింది.

వ్యవసాయం చేసుకోవటానికి సహాయం

ఈ పథకంక్రింద విముక్తజాతులవారికి ఆర్థికంగా సహాయపడేటందుకు వారిని వ్యవసాయంలో స్థిరపరచేటందుకుగాను వారికి కాడి ఎద్దులను సరఫరా చేయటానికి, పంపుసెట్లను నెలకొల్పటానికి, పాత బావుల మొదలయినవాటికి మరమ్మతులు చేయటానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఈ జిల్లాకు 4 జతల కాడి ఎద్దులను సరఫరా చేయటంకోసం 1959—60 సంవత్సరానికి రు. 1,200 లు కేటాయించబడినాయి.

కుటీర పరిశ్రమలు

విముక్తజాతులవారు తమ వృత్తులను కొనసాగించుకోవటంకోసం యీ పథకంక్రింద వారికి సహాయం చేయబడుతుంది. పరికరాలు, పనిముట్లు,

ముడిపదార్థాల రూపంలో ప్రతివ్యక్తికి రు. 50ల వరకు యీ సహాయం చేయబడుతుంది. ఇందుకుగాను యీ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.15 లక్ష కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 1,750లు యీ జిల్లాకు ప్రత్యేకించబడినాయి. ఇందుమూలంగా 35 మందికి లాభం చేకూరుతుంది.

వైద్య సహాయం

ఈ పథకంక్రింద, విముక్త జాతులకు చెందిన వ్యాధిగ్రస్తులయినట్టి అర్హులైన 50మంది వ్యక్తులకు "డిస్క్రిషనరీ" గ్రాంటులు యివ్వబడతాయి. పై వ్యక్తులు తమకు కావలసిన మందులనుకొనుక్కోవటానికి, యితరఖర్చులకుగాను ఒక్కొక్కరికి రు. 40/-లు చొప్పున యీ గ్రాంటు యివ్వబడుతుంది. ఇందుకుగాను 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 0.02 లక్ష కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 240లు యీజిల్లాకు ప్రత్యేకించబడినాయి. ఈ జిల్లాలో విముక్త జాతులకుచెందిన 6 మందికి "డిస్క్రిషనరీ" గ్రాంటులు యివ్వటంకోసం యీ డబ్బు వినియోగించబడుతుంది.

షెడ్యూల్డు తెగల సంక్షేమం

చెంచుల సంక్షేమము

దోర్నాలలో చెంచువారికి పాఠశాల, హాస్టల్లు

చెంచుతెగల పిల్లలకు విద్యా సౌకర్యాలను కలిగించే ఉద్దేశంతో కర్నూలు జిల్లాలోని దోర్నాలలో 1956—57 లో ఒక పాఠశాల, ఒక హాస్టలు ప్రారంభించబడినాయి. ఈ సంవత్సరంకూడ యివి కొనసాగించబడతాయి. ఇందుకు 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 0.11 లక్ష కేటాయించబడింది.

దోర్నాలలో సంచార వైద్యదళం ఏర్పాటు

నల్లమల్ల కొండలలో అక్కడక్కడా ఉన్న గూడెంలలోని రోగులకు వైద్యం చేయడంకోసం 1957—58 లో ఒక సంచార వైద్యదళం ప్రారంభించ

బడింది. రు. 0.16 లక్ష వ్యయంతో యిది 1959—60 లో కొనసాగించబడుతుంది.

ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో రేడియో సెట్ల స్థాపన

ఇంతకుముందే స్థాపించబడిన రేడియో సెట్లు నిర్వహణకగాను 1959—60 సంవత్సరానికి యీ జిల్లాకు రు. 0.0013 లక్ష కేటాయించబడింది.

సహకారం

ఆత్మకూరు సహకార సంఘం అభివృద్ధి

చెంచుల సౌకర్యార్థం కర్నూలు జిల్లాలోని ఆత్మకూరులో కొనుగోలు—అమ్మకం సంఘమొకటి ఏర్పాటు చేయబడింది. ఈ సంఘంలో నియమించబడిన సిబ్బంది ఖర్చుక్రింద, భవనాలు, గిడ్డంగులు నిర్మాణానికిగాను 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 0.30 లక్ష కేటాయించబడింది. రు. 40,000లు విలువచేసే గృహావసర వస్తువులు సరఫరాచేయబడతాయి. కొండతెగల ప్రజలనుండి రు. 11,000 విలువచేసే అటవీ ఉత్పత్తులు ఖరీదు చేయబడతాయి.

దోర్నాలలో కొనుగోలు—అమ్మకం సహకార సంఘం ఏర్పాటు

చెంచులకు ఉపయోగపడేటందుకుగాను 1956—57లో కర్నూలు జిల్లాలోని దోర్నాలలో కొనుగోలు—అమ్మకం సహకార సంఘమొకటి ఏర్పాటు చేయబడింది. సిబ్బంది ఖర్చుక్రింద, భవనాలు, గిడ్డంగుల నిర్మాణానికిగాను 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 0.27 లక్ష కేటాయించబడింది. 1959—60లో రు. 20,000 లు విలువచేసే గృహావసర వస్తువులు సరఫరా చేయబడి కొండతెగలవారినుండి రు. 8,300లు విలువచేసే అటవీ ఉత్పత్తులు ఖరీదు చేయబడతాయని ఆశింపబడుతున్నది.

స్త్రీ సంక్షేమం

కర్నూలుజిల్లాలో చెంచులకుగాను స్త్రీ సంక్షేమ కేంద్రాలను ప్రారంభించటం

చెంచు స్త్రీలకోసం కర్నూలు జిల్లాలో ఒక స్త్రీ సంక్షేమ కేంద్రం ప్రారంభించటంకోసం 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 0.10 లక్ష కేటాయించబడింది.

స్వచ్ఛంద సంస్థలకు సహాయం

ఆంధ్ర ప్రాంతంలోని ఏజెన్సీ ప్రదేశాల్లో సంక్షేమ కార్యక్రమాల్ని కొనసాగిస్తున్న స్వచ్ఛంద సంస్థలకు ఆర్థిక సహాయం అందచేయటంకోసం 1959—60 లో రు. 0 90 లక్ష కేటాయించబడింది. ఈ జిల్లాలోని స్వచ్ఛంద సంస్థలకుకూడ యీ పథకంక్రింద సహాయం లభిస్తుంది.

స్త్రీ సంక్షేమం

ప్రస్తుతమున్న స్త్రీ సంక్షేమశాఖ విభాగాల అభివృద్ధి

స్త్రీ సంక్షేమశాఖ కార్యక్రమాలను తీవ్రంచేయటానికి, అవి మరింత ప్రయోజనకరంగా ఉండేటట్లు చేయటానికిగాను దృశ్యశ్రవణ పరికరాలు, సౌండు ప్రొజెక్టర్లు, విద్యాబోధన పటాలు, కెమేరాలు, రేడియోలు, సైకిళ్లు కుట్టుమిషనులు మొదలయినటువంటి పరికరాలను, యితర ముఖ్య సామాగ్రిని ఆంధ్రలో ప్రస్తుతమున్న 12 స్త్రీ సంక్షేమశాఖ విభాగాలకు రు. 0.10 లక్ష వ్యయంతో 1959—60 లో సరఫరా చేయటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. ఇందులో రు. 1,000లు ఈ జిల్లాకు కేటాయించబడినాయి.

అరుంధతి శరణాలయం, మహిళామండలి, కర్నూలు జిల్లా

కర్నూలు జిల్లాలోని ఆళ్ళగడ్డలో ఉన్న మహిళామండలికి అనుబంధించబడి ఒక సేవాకేంద్రం 1958—59 లో ప్రారంభించబడింది. ఈ కేంద్రాన్ని నిర్వహించటంకోసం యీ సంస్థకు గ్రాంటు యివ్వబడింది. ఈ సేవాకేంద్రంలో 20 మంది అభ్యర్థులు 1958—59లో చేర్చుకోబడినారు. ఇది యీ సంవత్సరంకూడ కొనసాగించటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. అందుకు రు. 0.11 లక్ష కేటాయించబడింది.

సాంఘిక సంక్షేమం

సాంఘిక సంక్షేమ విస్తరణ కేంద్రాలు

ప్రస్తుతమున్న 2 సంక్షేమ విస్తరణ కేంద్రాలను నిర్వహించటానికి, ఈ జిల్లాలో మొదటిదశ బ్లాకుల్లో అదనంగా ఒక కో-ఆర్డినేటెడ్ ప్యాటర్న్

సంక్షేమవిస్తరణ కేంద్రాన్ని యీ జిల్లాలో నెలకొల్పడానికి అయ్యే ఖర్చులో రాజ్యప్రభుత్వ వాటాక్రింద ఈసంవత్సరానికి రు. 0.386 లక్ష కేటాయించబడింది. వీటికయ్యే ఖర్చును బ్లాకులు, కేంద్ర సాంఘిక సంక్షేమ బోర్డు, రాజ్యప్రభుత్వం 5:12:6 నిష్పత్తిలో భరిస్తాయి ప్రజలనుండి సేకరించబడె మ్యాచింగ్ కంట్రిబ్యూషన్లుకూడ యిందుకు తోడవుతాయి.

సాంఘిక, నైతిక పునరుద్ధరణ కార్యక్రమాలు

కరెక్షనల్ ఇనిస్టిట్యూషన్సు నుండి విడుదల అయ్యే స్త్రీలకుగాను రాజ్యస్థాయిలో ఒక సదనాన్ని నెలకొల్పేటందుకు, 14 జిల్లా ఆశ్రయ కేంద్రాలను (3 మగవారికి, 11 స్త్రీలకు) నెలకొల్పేటందుకు, యింతేకాక రాజ్యంలో యిదివరకే నెలకొల్పబడిన రాజ్యస్థాయిలోని సదనాలను జిల్లా ఆశ్రయ కేంద్రాలను కొనసాగించేటందుకు అయ్యే ఖర్చులో రాజ్య ప్రభుత్వ వాటాక్రింద 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 6.32 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది ఇందులో రు. 1.673 లక్షల మొత్తం యీ జిల్లాకు వ్యయించబడింది. ఈ జిల్లాలో స్త్రీలకుగాను ఒక జిల్లా ఆశ్రియ కేంద్రాన్ని, కరెక్షనల్ ఇనిస్టిట్యూషన్లనుండి విడుదల చేయబడే స్త్రీలకుగాను ఒక రాజ్యస్థాయి సధనాన్ని ఏర్పాటుచేయుటకు పైడబ్బు వినియోగించ బడుతుంది.

మునిసిపల్ రోడ్లు, అభివృద్ధి పనులు

మునిసిపాలిటీలయొక్క, రెండుపట్టణ పంచాయితీలయొక్క ఆదాయ మార్గాలను అభివృద్ధిచేసే ఉద్దేశంతోను, ప్రజలకు పౌరసౌకర్యాలను అదనంగా సమకూర్చే ఉద్దేశంతోను దీర్ఘకాలిక ఋణాలరూపంలో ఆర్థికసహాయం చేసేటందుకుగాను రెండవప్రణాళికలో రు. 47.54 లక్షలమొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 21.42 లక్షలమొత్తం మొదటి మూడుసంవత్సరాల కాలంలో ఖర్చుపెట్టబడింది. ఈ సంవత్సరానికిగాను రు. 11.59 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. ఇందులో రు. 0.15 లక్ష 1958—59 లో టౌనుప్లానింగు డైరక్టర్ కార్యాలయంలో నియమించబడిన అదనపు సిబ్బందిని కొనసాగించటానికి వినియోగించబడుతుంది. మిగత రు. 11.44 లక్షల మొత్తంలో రు.

0.55 లక్ష యీ జిల్లాకు ప్రత్యేకించబడింది. అప్పుమొత్తం, అప్పుయివ్వబడే స్థానిక సంస్థపేరు, ఎందునిమిత్తం యీ అప్పు యివ్వబడుతున్నది.—యీ వివరాలు ప్రక్కపుటలో యివ్వబడినాయి.

స్థానిక సంస్థపేరు	పని పేరు	అప్పు మొత్తం (రూపాయలు లక్షలలో)
ఆదోని పురపాలక సంఘం	మునిసిపల్ ట్రావెలర్స్ బంగళాకు పడమటి వైపున 22 అంగళ్ళవరుస నొకదానిని నిర్మించటం.	0.50
పార్ల పంచాయతి	ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాన్ని నిర్మించటం.	0 05
	మొత్తం	0 55

రేడియో ప్రసారం

కమ్యూనిటీ రేడియో సెట్ల స్థాపన, నిర్వహణ

రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో 440 కమ్యూనిటీ రేడియో సెట్లను నెలకొల్పటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. ఇందులో 259 సెట్లుమాత్రం 1956—59 సంవత్సరాల కాలంలో యీ జిల్లాలో నెలకొల్పబడినాయి ఈ సంవత్సరంలో యీ జిల్లాలో 68 కమ్యూనిటీ రేడియో సెట్లను నెలకొల్పటానికి, 1-4-1959 తేదీకి పూర్వం నెలకొల్పబడిన అన్ని సెట్లనూ నిర్వహించడానికి ప్రతిపాదింప బడింది. ఇందుకుగాను యీ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 0.327 లక్ష మొత్తం కేటాయించబడింది.

ప్రచారం

రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికను విజయవంతంగా అమలుపరచటం కోసం ప్రణాళికను గురించి ప్రజలలో శ్రద్ధాసక్తులు కలిగేటట్లు చేసేటందుకు, వారి

సంపూర్ణసహకారాన్ని పొందేటందుకు, వారు యీ కార్యక్రమంలో ఎక్కువగా పాల్గొనేటట్లు చేసేటందుకుగాను వివిధ ప్రచార సాధనాల ద్వారా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలనుగురించి ప్రచారంచేయుటం కోసం 1956—57 లో ఏకీకృత కార్యక్రమం ఒకటి ప్రారంభించ బడింది. ఈ కార్యక్రమాన్ని కొనసాగించ టానికి ఈ సంవత్సరపు ప్రణాళికలో రు. 6.80 లక్షల మొత్తం కేటాయించ బడింది. ఇందులో రు. 18,599 లు యీ జిల్లాలో క్రిందివిధంగా వినియోగించ బడతాయి.

		రూపాయలు.
1.	పర్సనల్ అసిస్టెంట్లు, యితర సిబ్బందికి జీతాలు	8,029
2.	సంచార ప్రచార వ్యానులకు పెట్రోలు, యితర ఖర్చులకు...	2,400
3.	జిల్లా స్థాయిలో ఏర్పాటు చేయబడే ప్రదర్శనలో పాల్గొనేటందుకు...	250
4.	సంగీత నాటకోత్సవాలు ఏర్పాటుచేయడానికి	500
5.	జిల్లా, తాలూకా కేంద్రాలలో ప్రణాళికా వారోత్సవాలు ఏర్పాటు చేయటానికి	900
6.	జిల్లాలో పనిచేస్తున్న బుర్రకథ దళాల నిర్వహణకు.	1,520
7.	సంచార వ్యానులకు పరికరాలు.	5,000
	మొత్తం	18,599

అర్థగణాంక శాఖ

1959—60 లో యీ జిల్లాలో ఒక జిల్లా గణాంకశాఖ ఏర్పాటు చేయబడుతుంది. ఒక జిల్లా గణాంకాధికారి (గెజిటెడ్), ఒక ఎకనామిక్ ఇన్వెస్టిగేటరు, ఒక అప్పరు డివిజనుగుమాస్తా, ఇద్దరు జవానులు యిందులో

నియమించబడతారు. జిల్లాస్థాయిలో రాజ్యంయొక్క గణాంక సేకరణ కార్యక్రమాలను సమన్వయ పరచటానికి, సేకరించబడి సంకలనం చేయబడే గణాంక వివరాలలో లోపాలులేకుండా ఉండేటట్టుచేయటానికి "లయజన్ ఏజెన్సీ"గా జిల్లా గణాంక విభాగం పనిచేస్తుంది. ఇందుకుగాను 1959—60 ప్రణాళికలో రు. 0.10 లక్ష యీ జిల్లాకు కేటాయించబడింది.

తంతి, తపాలా సౌకర్యాలు

1959—60లో 40 తపాలా ఆఫీసులను స్థాపించటానికి, ఇంతేకాక ఆరు టెలిగ్రాఫ్ (కంబైండు) ఆఫీసులను ఉల్లాల, రుద్రవరం, తాడిపత్రిఎక్స్‌టెన్షన్, గూడూరు, కోడుమూరు, కంబమూరులలో ఏర్పాటుచేయటానికి ప్రతిపాదింపబడింది. ఇంతేకాక ఎమ్మిగనూరులో ఒక టెలిఫోను ఎక్స్ఛేంజి, కోయిలకుంట్ల, అళ్ళగడ్డ, రాయచోటి ఆత్మకూరు, ఎమ్మిగనూరు, ఆలూరు, కొస్గిలలో 7 పబ్లిక్‌కాల్ ఆఫీసులను ఏర్పాటు చేయటానికికూడ ప్రతిపాదింపబడింది.

రైలు మార్గాలు

కర్నూలు జిల్లా లో రైలుమార్గాలకు సంబంధించి 1959—60లో క్రింది కార్యక్రమం అమలు జరుప బడుతుంది.

వరుస సంఖ్య	పనివివరం	అంచనా వేయబడినఖర్చు (వేలరూపాయలలో)
1.	నంద్యాలలో 50 రైలు పెట్టెలు పట్టేవిధంగా లూపు లైనును అదనంగా నిర్మించటం ..	154
2.	సోమదేవిపల్లి — కంభంల మధ్య క్రొత్త క్రాసింగు స్టేషనును ఏర్పాటుచేయటం	297

కర్నూలు జిల్లా ప్రణాళిక, అభివృద్ధిసంఘం సభ్యుల జాబితా

అధికార సభ్యులు

1. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు, పి డబ్ల్యు.డి., కర్నూలుడివిజన్, నంద్యాల
2. డివిజనల్ ఇంజనీరు, స్పెషల్ డివిజన్, కర్నూలు

3. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు, పి.డబ్ల్యు.డి., స్పెషల్ డివిజన్, కర్నూలు
4. జిల్లా వ్యవసాయశాఖాధికారి, కర్నూలు
5. సహకారసంఘాల డిప్యూటిరిజిస్ట్రారు, నంద్యాల
6. సహకారసంఘాల డిప్యూటి రిజిస్ట్రారు, ఆదోని
7. సహకారసంఘాల డిప్యూటి రిజిస్ట్రారు. కర్నూలు
8. జిల్లా వైద్యశాఖాధికారి. కర్నూలు
9. జిల్లా పశు వైద్యశాఖాధికారి, కర్నూలు
10. జిల్లా ఆరోగ్యశాఖాధికారి, కర్నూలు
11. డివిజనల్ ఇంజనీరు, (రహదారులు), కర్నూలు
12. డివిజనల్ ఇంజనీరు, (విద్యుచ్ఛక్తి), కర్నూలు
13. జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి. కర్నూలు
14. జిల్లా పంచాయతి ఆఫీసరు, కర్నూలు
15. పరిశ్రమల, వాణిజ్యశాఖ అసిస్టెంటు డైరెక్టరు, కర్నూలు
16. జిల్లా సంక్షేమశాఖాధికారి, కర్నూలు
17. జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటు, కర్నూలు
18. జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటు, నంద్యాల
19. అసిస్టెంటు ఇంజనీరు, ప్లానింగు, కర్నూలు
20. అసిస్టెంటు ఉమన్ వెల్‌ఫేర్ ఆఫీసరు, కర్నూలు
21. అసిస్టెంటు రేడియో ఇంజనీరు, కర్నూలు
22. జిల్లా అటవీశాఖాధికారి, కర్నూలు
23. జిల్లా అటవీశాఖాధికారి, నంద్యాల
24. జిల్లా అటవీశాఖాధికారి, గిద్దలూరు
25. సబ్-కలెక్టరు, నంద్యాల
26. రెవిన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసరు, ఆదోని

27. రెవిన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసరు, కర్నూలు
28. రెవిన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసరు, మార్కాపూరు
29. అదనపు జిల్లా సంక్షేమశాఖాధికారి, కర్నూలు
30. జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి, ఆదోని
31. పబ్లిసిటీ అసిస్టెంటు, కలెక్టరు ఆఫీసు, కర్నూలు
32. ప్రత్యేక జిల్లా వ్యవసాయ శాఖాధికారి, తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు, ఆదోని
33. జిల్లా సాంఘిక విద్యాధికారి, కర్నూలు
34. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు, ప్రజారోగ్యశాఖ, (ఎన్.ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్) కర్నూలు
35. అదనపు జిల్లా పంచాయతి ఆఫీసరు, నంద్యాల
36. డివిజనల్ పంచాయతి ఆఫీసరు, కర్నూలు
37. స్పెషల్ డిప్యూటి కలెక్టరు, తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు ప్రాంతం, కర్నూలు
38. ప్రత్యేక జిల్లా పశువైద్యశాఖాధికారి, ఆదోని
39. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు, పి. డబ్ల్యు. డి. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు ప్రాంతం, ఆదోని
40. ఇనస్పెక్టర్ ఆఫ్ ఫిషరీస్, కర్నూలు
41. సూపరింటెండెంటు, అగ్రికల్చరల్ డెమాన్‌స్ట్రేషన్ కమ్ రీసెర్చి స్టేషన్, ఎమ్మిగనూరు
42. సూపరింటెండెంటు, పశుపోషక-పాడి క్షేత్రం, ఎమ్మిగ రు

లోక్‌సభ, రాజ్యసభ సభ్యులు

1. శ్రీ ఉస్మాన్ అలీఖాన్, ఎం.పి., భారత్ బిల్డింగ్స్, మౌంటురోడ్డు, మద్రాస్

2. శ్రీ కొండకంటి వెంకటసుబ్బయ్య, ఎం.పి., నందికొట్కూరు. కోయిలకుంట్ల

3. శ్రీ చెగిరెడ్డి బాలిరెడ్డి, ఎం. పి., కంభం

4 శ్రీ మునుముల శ్రీనివాసమ్యూల్, రాజ్య సభ సభ్యుడు, గిద్దలూరు

జి ల్లోని విధాన సభా సభ్యులు

1. శ్రీ బి పి. శేషారెడ్డి, ఎం.ఎల్.ఎ., & జిల్లా ప్రణాళిక, అభివృద్ధి సంఘం ఉపాధ్యక్షుడు, బేతంచెర్ల

2. శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి ఎం ఎల్.ఎ., కోయిలకుంట్ల

3 శ్రీ ఎస్. కె. లింగం, ఎం.ఎల్.ఎ., హరిజన హాస్టలు కర్నూలు

4. శ్రీ పి. రంగారెడ్డి, ఎం ఎల్.ఎ., ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షుడు, హైదరాబాదు

5. శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి, బి ఎ , బి.ఎల్., ఎం.ఎల్.ఎ., కర్నూలు

6. శ్రీ మహబూబ్ అలీఖాన్, ఎం. ఎల్. ఎ. కర్నూలు

7. శ్రీ ఎన్. వెంకటయ్య, బి ఎ. ఎ. ఆర్. టి. జి, (గ్లాస్గో) ఎం.ఎ.ల్.ఎ. వుయ్యూరు (వయా) విజయవాడ

8. శ్రీ సి. పి. తిమ్మారెడ్డి, ఎం. ఎల్. ఎ., ఆళ్ళగడ్డ

9 శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ రెడ్డి, ఎం. ఎల్. ఎ., హోసూరు, పత్తికొండ తాలూకా

10. శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి, బి. ఎ. బి. ఎల్., ఎం.ఎల్.ఎ. కర్నూలు

11. శ్రీ హెచ్. రామలింగారెడ్డి, బి. ఎ. బి. ఎల్. ఎం.ఎల్.ఎ. ఆదోని

12. శ్రీ టి. జి. తిమ్మయ్యశెట్టి, ఎం. ఎల్. ఎ. ఆదోని

13. శ్రీ [illegible], ఎం. ఎల్. ఎ., ఆదోని

14. శ్రీ కె. ఓబులరెడ్డి, ఎం. ఎల్. ఎ. స్పెషల్ క్వార్టర్సు, హిమాయత్ నగరు, హైదరాబాదు

15. శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి, బి. ఎ. బి, ఎల్., ఎం. ఎల్. ఎ., నంద్యాల

జిల్లాలోని విధాన మండలి సభ్యులు

1. శ్రీ డి. పాండురంగారెడ్డి, ఎం. ఎల్. సి., గిద్దలూరు.
2. శ్రీ ఎన్. వెంకట సుబ్బయ్య. ఎం. ఎల్. సి., నంద్యాల
3. శ్రీ చిన్నశివారెడ్డి, ఎం. ఎల్. సి., గార్గేయపురం
4. శ్రీ ఎం. సుబ్బారెడ్డి. ఎం. ఎల్. సి., జి[illegible] కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షుడు, బ్రాహ్మణ కొట్కూరు, నందికొట్కూరు తాలూక
5. శ్రీ పి. వి. సుబ్బాశాస్త్రి, ఎం. ఎల్. సి., 441/153, ప్రకాశ్ నగరు, కర్నూలు
6. కర్నూలుజిల్లా బోర్డు స్పెషలు ఆఫీసరుయొక్క పర్సనల్ అసిస్టెంటు.

జిల్లాలోని పురపాలక సంఘాల అధ్యక్షులు

1. ఆదోని పురపాలక సంఘం అధ్యక్షుడు
2. కర్నూలు పురపాలక సంఘం అధ్యక్షుడు
3. నంద్యాల పురపాలక సంఘం అధ్యక్షుడు

జిల్లాలోని బ్లాక్ డెవలప్‌మెంటు కమిటీల అధ్యక్షులు

1. డాక్టరు ఎం. శామ్యూల్, ఆళ్ళగడ్డ
2. శ్రీ జి. మహానందిరెడ్డి, నంద్యాల
3. శ్రీ కె. వేణుగోపాలరెడ్డి, బ్లాకు సమితి అధ్యక్షుడు, కోడుమూరు
4. శ్రీ హెచ్. పి. వీరారెడ్డి, హర్దగెరి, ఆలూరు తాలూకా
5. శ్రీ ఎస్. పురుషోత్తమరెడ్డి, నగరూరు, ఆలూరు తాలూక

బ్లాకు డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసర్లు

1. బ్లాక్ డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరు, ఎఱ్ఱగొండపాలెం
2. ,, గిద్దలూరు
3. ,, కర్నూలు
4. ,, దేవనకొండ
5. ,, బెస్తవారపేట
6. ,, కోడుమూరు
7. ,, సంజామల
8. ,, కొమరోలు
9. ,, నందికొట్కూరు
10. ,, నంద్యాల
11. ,, ఎం. వి. నగరు
12. ,, రుద్రవరం
13. ,, ద్రోణాచలం
14. ,, ఆలూరు
15. ,, ఎమ్మిగనూరు
16. ,, కోస్గి
17 ,, ఆదోని
18. ,, ఆస్పరి

అనధికార సభ్యులు

1. శ్రీ పి. వెంకటకృష్ణారెడ్డి, పగిడ్యాల, నందికొట్కూరు తాలూక
2. శ్రీ ఎం. రామచంద్రారెడ్డి, వెల్దుర్తి, ద్రోణాచలం తాలూకా

3. శ్రీ పి. గోవిందదాస్, ఆలూరు

4. శ్రీ కె. వి. నారాయణప్ప, బి.ఎ., బి.ఎల్., అడ్వకేటు, కర్నూలు

5 శ్రీ ఎక్కాలి రామయ్య, ఎఱ్ఱగొండపాలెం

6 డాక్టరు పి. పుల్లారెడ్డి, ఆళ్ళగడ్డ

7. శ్రీ మహబూబ్ బేగ్, మార్కాపురం

8. శ్రీ పి. విరూపాక్షరెడ్డి. అస్పరి, ఆలూరు తాలూక

9. శ్రీ అబ్దుల్ గనిఖాన్, పట్టణ కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు, రీనల్ దార్ స్ట్రీట్, మసుంబాష దర్గావద్ద, కర్నూలు

10. శ్రీ మట్టా వెంకట సుబ్బయ్య గుప్త, బెస్తవారపేట

11. శ్రీ ఎం. భీమారావు, నందవరం, ఆదోని తాలూక

12. శ్రీ ఎం. అంకిరెడ్డి, పెరుసోములగ్రామం, కోయిలకుంట్ల తాలూక

13. శ్రీ పిడతల నారాయణరెడ్డి, సలకలవీడు, కంభం తాలూక

14. మిస్‌స్‌జాన్, కర్నూలు

15. శ్రీ ఎం. రమణ, ఎం. జి. బ్రదర్స్, ఎమ్మిగనూరు, ఆదోని తాలూక

16. శ్రీ కోడి నరసింహులు, నంద్యాల

17. శ్రీ జి. రామసుబ్బారెడ్డి, విట్టలాపురం, బనగానపల్లె సబ్ తాలూక

18. శ్రీ గుండం వెంకటరెడ్డి, ఫోర్టు, నంద్యాల

19. కర్నూలు జిల్లా సహకారబ్యాంకు అధ్యక్షుడు

20. శ్రీ ఎం. లక్ష్మిరెడ్డి, అడ్వకేటు, బనగానపల్లె.

21. శ్రీ రామలింగయ్య, మునిసిపల్ కౌన్సిలర్

22. శ్రీ కె. ఆర్. హనుమంతరెడ్డి, పెద్దతరహా సంఘం అధ్యక్షుడు, హాలహర్వి. ఎమ్మిగనూరు సబ్ తాలూక

23. శ్రీ పి. ఒ. సత్యనారాయణరాజు, పంచాయితి బోర్డు అధ్యక్షుడు, కోస్గి

24. శ్రీ హెచ్. వెంకటేశ్వరరావు, ఆదోని

25. శ్రీ ఎ. సి. పాపయ్య చౌదురి, రామదుర్గం, ఆలూరు తాలూక

26. శ్రీ పి. వీరన్న గౌడు, హొళగుండి, ఆలూరుతాలూక

27. శ్రీ బి. రంగనాథగౌడ్, బదినేహాల్, ఆదోనితాలూక

28. శ్రీ ఎం. లక్ష్మీకాంతరెడ్డి; ల్యాండ్ లార్డ్, మలగవేలి, ఆలూరు తాలూక

29. శ్రీ రామేశ్వరరావు, ఆదోని

30. శ్రీ ఎం. శివన్న, ఎమ్మిగనూరు సబ్ తాలూక

PRINTED BY THE OSMANIA PRINTING WORKS, SECUNDERABAD
FOR THE DIRECTOR, GOVT. PRINTING PRESS, HYDERABAD-A.P.